

310960

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 8-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

No 134
సంచిక ౧౩౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అన్ని గొప్పవారికే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన యానముగలుగుదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
శరీరపు నొప్పుల తొలగించును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
పగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

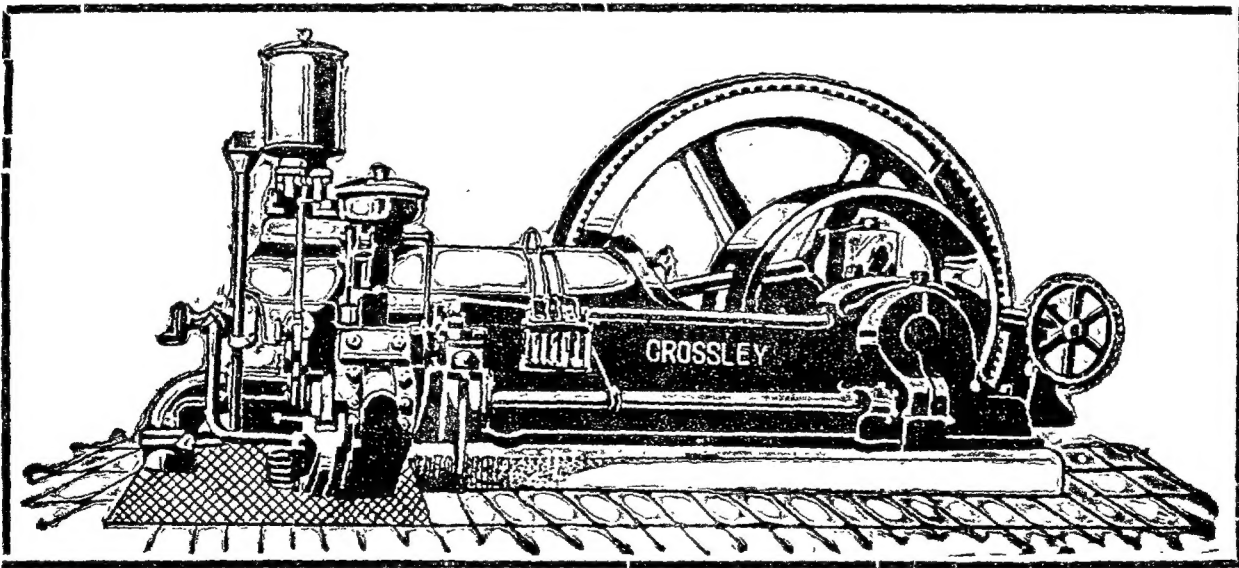
ఈమందును తుదగగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా పీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు ౦-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

క్రాస్సిగాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనవియు, ఇం
టర్నల్ కంబస్టన్
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
లిగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన పై ను
మూవరు మొద
లగు వాటితో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూడాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెడము.

క్రాస్సిబ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 8-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

వనియ్యలు బస్తా 1-కి రు	30.0.0 మొదలు	42.0.0 వరకు
వియ్యము బస్తాలు		మొదలు వరకు
మనుమ తెనాలి ,, ప 48 గలది రు	14.0.0	14.8.0
నెల్లూరిది ,, డిటా ,,	16.8.0	17.0.0
డిల్లీది ,, డిటా 45 గలది ,,	16.8.0	17.0.0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8-12.0	9-0.0
మవ్వలు ,, ,,	20.0.0	22.0.0

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు	11.0.0 రు 12.0.0
నెనగలు ,, డిటా ,,	12.4.0	12.8.0
పెసలు ,, డిటా ,,	12.12.0	13.0.0
మినుములు ,, డిటా ,,	18.0.0	15.4.0
ఉలము ర 164 ,,	9.4.0	11.4.0

(3) మానె వస్తువులు

నవ్వులమాన బా 1-కి	రు	170.0.0 175.0.0
నెయ్యి మ 1-కి	రు	14.0.0 26.0.0
కొండాపురం చేరునెనగపప్పుకా 1-కి	రు	60.0.0 62.0.0
ఇతరప్రదేశము ,,	రు	55.0.0 58.0.0
చేరునెనగమాన గానుగ బా 1-కి రు 148	మి.కా.మా.నె	186
అమచదుమానె బా 1-కి	రు	190.0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు	205.0.0 210.0.0
కూరపసుపు ,,	రు	140.0.0 160.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరిది) బా 1-కి రు	105.0.0	140.0.0
గుంటూరుపాయకటు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45, 50	
కాళిహస్తపాయకట్టు ,,	రు	60, 70
చెల్లము బా 1-కి	రు	35.0.0 60.0.0
చింతపండు బా 1-కి	రు	30.0.0 49.0.0

(5) ఇనుము

బల్లారకంబా 1-కి ప	రు	32.0.0 32.8.0
చురం ,,	రు	32.0.0 36.0.0
రవుండు ,,	రు	32.0.0 36.0.0

(6) లోహములు

నెండ్లి 100 తులంకు	రు	78.0.0 81.12.0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	24.2.0 24.10.0
సవరన 1-కి		15.6.9
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265.0.0 270.0.0
రాగి డిటా	రు	300.0.0 305.0.0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు	40.4.0 40.8.0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుక్కప్పుడు 20 డి.గ్రీలు	రు	78.0.0
కొట్టిక్కప్పుడు డిటా		,,
సింహం డిటా		,,
గుర్రం డిటా		,,

(8) దూది

బోండా చెట్టు బారువ 1-కి	రు	320.0.0
-------------------------	----	---------

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8.12.0
చుర్రు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8.7.0
వుల్లూరు మేముగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8.12.0
అహనూదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8.3.0
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10.2.0
హాలాపురు నెం 20	రు	12.3.0
జపాన్ నెం 20	రు	12.4.0
,, ,, 40 ఏ తేలిలు అయినను	రు	15.13.0
గోకాకు నెం 12 1/2	రు	8.15.0
వద్వాక్ నెం 24 1/2	రు	12.4.0

కలరామాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు నెల రూ 0-6-0.

కలరా క్షేపకరక ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.

కలరా కలిగిన వంటక మందును తినుట ఆత్యంత హానికరము.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

శ్రీశైలపాలెము హిందూయమహాసంఘము

1918 వ సంవత్సరములో సంఘము స్థాపించిన నాటినుండియు కర్ఫుల చందాలవలన నేమి, వివాహాది కుభకార్యములందు రాబడివ వికాశములవలన నేమి, ఎట్టెట్టుతో యంతరవత్ పోషించబడుచుండి యున్నదికి రు 500/-లు ఋణము ఇవ్వఁజేసినది. సంఘమునకు మూలధనము లేమింజేసియు, సర్ఫులు బోత్తుగా చందాలనిచ్చుట మానివేసినందునను, ఋణము పెరిగిపోవుటచేతను, శిక్షవాస్తవముతో పరిపాలనాభారమును వహించి సాగించుచో ఋణము పెరిగి దుర్భరమై మీదమిక్కిలి సంఘమునకు ముప్పువాటిల్లునని తలంచి, ఇప్పటివరకు సంఘమువారికి గల ఋణభారములను స్వాధీనముచేసికొని స్వతంత్రముగా పరిపాలించుకొందునని యెఱిగె నా కొరవెడల అట్టివారికి సంఘపరిపాలనాధికారమును యావదాస్తితో పరివర్తనముచేయుటకు పిన్దముగ నున్నామని 11/5-7-24 రువ సంఘమువారు తీర్మానముచేసియున్నారు. నేను ఈసంఘస్థాపక కారకుడనై కార్యదర్శియనై, ఇప్పటికి రు 500/- లను పెట్టుబడియిచ్చిన వాడనై, గ్రంథాలయోద్యమాభిలాషుడనై, ధనలోపముచే సంఘముతరించుచేమాయన భరిగలవాడనై, దీని నెట్టులైన కార్యక్రమముగ మధ్యరింప గురూహముగలవాడనై, సంఘముయొక్క యావత్తు ఋణభారమును, పరిపాలనాస్వాతంత్ర్యము వాకొసంగి నవో రు 5000/-ల మూలధనమును, 10.1.24 తేదీ శ్రీయంత శేటు జమకాలాల్ బహుశ్రమమునచే తెరవబడిన నాతాలాకు సుబ్రాయమూర్తి మహాశ్వేతభవముగాను ఇచ్చి యీసంఘము గ్రంథాలయమును నాస్వంతరిపాలనక్రింద నిర్వహించుచునని తెలుపుచు సంఘపాలకవర్గమువారి కొకయు తరముప్రాసియండ్, వారాయు తరమును తమవ్యాపహాతిక సమావేశమువందు చర్చించుకొని నెం 11/8.24 తేదీ తీర్మానములో యావిధముగా తమ యంగీకారమును తెలిపి యున్నారు. "ఇప్పటివరకు సంఘమువారి య్యక్తివల పిన యావత్తు ఋణమును, సంఘముయొక్క యావదాస్తిని ఊటుకూరు వెంటకును బార్పారావు శ్రేష్ఠిగారు స్వాధీనముచేసికొని సంఘముఖ్యోద్దేశములకు భిన్నములేని పద్ధతులతో రు 3000 లకు తగ్గని మూలధనమును సుబ్రాయమూర్తి మహాశ్వేతభవముగను ఉంచి సర్వస్వతంత్రములతో పరిపాలించుకొనుటకు వారి కధికారమిచ్చుచు సంఘమునందు మనకుగలసర్వసామ్యమును పడుకొనుటకే గ్రీవముగా నంగీకరించుచు సంఘముయొక్క యావదాస్తిని ఊటుకూరు వెంటకును బార్పారావు శ్రేష్ఠిగారికి ఈదినమే స్వాధీనము చేయడమైనది" - ఈ తీర్మానమును జనబాహుళ్యమునకు తెలియజేయుట సమంజసమనితోచి యిందు ప్రచురపరచడమైనది. ఈభాషావిషయకసంస్థ ఇంతటినుండి "సారస్వతశిక్షణ" మను పేరితో పిలుచుచు వైవమువహరింపబడిన మూలధనముపై వచ్చువరుండితోను తదితరములను స్వగ్రాస్తపరహస్తపహాయములతోను నేను స్వయముగ నిర్వహించుచుందును గనుక భాషాభిమానులు గ్రంథాలయోద్యమాభిమానులు పరశ్రేయాభిలాషులును సుచింతమగిరితి చేసోమవారోడుగ నుండి నితరవమున కరుదెంచుచు గ్రంథములను వార్తాపత్రికలను నుపయోగించుకొనుచు ఈనితేనాభివృద్ధి కపసరములను మార్పులను సవరణలను నూచించుచు నన్ను సర్వత్రా ప్రోత్సహించుచు ఈ సారస్వతశిక్షణముయొక్క శ్రేయస్సను సహాధియందురురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను.

శేటపాలెము } ఊ. వెం. శ్రేష్ఠి.
1.9.24 } ప్రతిష్ఠాపకులు.

మూల శంక కుతైలము

నెల డబ్బి 1-కి రూ. 0-12-0

మూలశంకలన అపసము దగ్గర చర్మము లావులారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైకళ్యాశక్తి మందతలన (Torpid liver,) గలుగును. అతికాక, ఇదతిక, విశేషకాలము ఒకపోటు కూర్చుండుట, మూలశంకలనల బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతరసమయములందును రక్తముపడుచు దీనివలన బాధపడువారు కారము, అవ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విశేష సాధకములగు కూరగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈ కైలమును మొలలవైరాచిన బాధ వెంటనేపోయి రక్తముపడుట మానును. జాలబీ మాత్రలవలన గుఖచికవనమగును. ఈ రెండు మందులను విడువక కొంతకాలము వాడెన మూలశంక రోగము తగ్గగలదు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

విశాఖపట్టణము జిల్లాలో

శారదకు ప్రాశస్త్య.

విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని వీరవల్లి, అవకాపల్లి సర్వ సిద్ధి తాలూకాలలో ప్రవహించుచున్న శారదనది మాడుగుల కొండలలో బుట్టుచున్నది. దీనికి బొడ్డేరును యుపనది కలదు. ఈ బొడ్డేరును, గోదావరిలో కలియుచున్న శివరెవియొక్క కాళి నీలేరును ఒక అర్మెలు అవకాశముతో ఒక్కచోటనే యుద్ధవిందుచున్నవి. మాడుగుల కొండల వరుసలో బుట్టిన యీ రెండు ప్రవాహములును ఒకటి కొండలవారముండి జయపూర్ పరగణా మీదుగ శివరె నదిలోనికిని, ఒకటి వీరవల్లి తాలూకానుండ పారి శారదలో మిలితమగుచు బంగళాఖాతములోనికి నడచుచున్నది. ఈ రెండు ఉపనదులు బుట్టినది బాతురగ్రామపరమీపమున యని తెలియవచ్చుచున్నది. బాతుర మాడుగులకు రమారమి 30 మైళ్లు కలదు. బొడ్డేటికి ఆధారము వర్షజలమే. ఇందు వేపిలో నీరుండదు. నీలేటికి నిరంతరము పంథారగ నీరిచ్చు నెలయేరు కలదు. (spring) వానికి మత్స్యగడ్డయని పేరు. బాతురపరమీపమున మండును గాత బాతురగడ్డయనిపూడ నందురు. ఇచ్చటనే మత్స్యపరమ్మ (శిర్డీమ) కలదు. యాత్రికులు యీ పుణ్యక్షేత్రమును వేలించుచుందురు. అచ్చటనే పోతులగడ్డపూడ బుట్టి నీలేటిలో కలియుచున్నది. మత్స్యగడ్డ, బాతురగడ్డ, పోతులగడ్డ కలిపి నీలేటి విజయవాహముకానోవు. మన బొడ్డేరు పుట్టుకకును నీలేటి జన్మస్థానమునకును అరమైలు దూరము మాత్రమే! పెసజెక్కిన గడ్డలు నిలుచెత్తన సర్వచా నీరు పడుచుండును (falls).

తెలిసినవారీక్రింది ప్రశ్నలకు జవాబివ్వ ప్రార్థించుచున్నాను: నీలేరుపారు జయపుర సంస్థానములో యీ నీలేటి యుదకము నరికట్టి జలాయము గావించి అగతనీటిని మాగాడి నేవ్యమున కుపయోగింపవచ్చునా? నేడు యిట్టి ఏర్పాటును జమిందారీసర్కారువారు చేయలేకున్నను అట్టి అవకాశము కలదా? లేక యీ నీరంతయు వృధగ గౌతమిలో కలియనలసినదేనా? నెలయేటివల్ల నీరు (వర్షకాలపు వరదనీరుకాదు) నీలేటిలో ప్రవహించుచున్నపుడు జలమాపన యెడల ఎంతభూమిని సాగుచేయగలదని తోచును? యిదివరకు జయపుర సంస్థానము యీ నీటిని ఏవిధముగనైన అడ్డుకట్టు ఉపయోగించుచున్నదా? శివరెలో కలియువరకు నీలేటి పొడవుఎంత?

నీలేరు జయపురమువారి స్వంతనది. శారద చాల వరకు విజయనగరమువారిసాత్తు. ఇప్పుడు నీలేటిలోనికిపోవుచున్న మత్స్యగడ్డ (బాతుర, పోతులగడ్డలు సహా) యొక్క జలము జయపురు సంస్థానములో ఉపయోగింప నీలులేని యెడల మన బొడ్డేటికి ప్రవహించునటుల పెరియార్ ప్రోజెక్టు వలె త్రిప్పి ఏర్పాటుచేయవచ్చును. యిటుల చేసిన 2 1/2 లక్షల యకరముల నూతనసాగు కాగలదు. నికరముగ రెండుపంటలు పండును. ప్రోజెక్టు నిర్మాణము విజయనగరము, శివ ఏర్పాటు కావలయును. అనగా జయపురం సర్కారువారినుండి విజయనగరం దర్బారువారు కొనవలయుననుట. ఏసంస్థానోపయోగమైనను, కాటకా క్రాంతమయిన ప్రాంతమును నికరఫలఖండముగ జేయజూచు ఆలోచనగాన యీసమస్యవిషయమై రాజ్యతంత్రజ్ఞులు పేక్షింపక తమ మేధాప్రజ్ఞ నీనిషయమై నివానింప చేసెదరుగాక! తెలియకున్నను పరిశోధనచేసి ప్రతికలద్యారా ప్రత్యుత్తరమిచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

సునర్ల శ్రీరామస్వామింహం.

ఆంధ్రగోడ మహాజనసంఘము

మనసంఘమునకుగిరిగిన దుస్థితిని గురించియు మనబాలశాలికలవిద్యను గుతించియు మన సంఘాభివృద్ధిని గురించియు యోచించుటకు గుంటూరుజిల్లా తెనాలితాలూకా పెరవలి గ్రామములో గుంటూరుజిల్లాబోర్డుపెసిడెంటుగారును ముద్రాను కాసనసభాసభ్యులును నగు మహారాజరాజశ్రీ దివాకబహద్దరు పి. సి. యస్. యెతిరాజులు నాయునుగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఈ 21 తేది ఆదివారంకోజు పగలు 8 గంటలకు మహాసభ జరుగును. తెనాలి రేపల్లె రైల్వేలైను కొల్లూరు రోడ్డు అనేవైవకలోదిగి పెరవలి గ్రామముకు దయచేయగోరవను.

అల్లూరి వెంకటస్వామి
కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రములో జరిగిన ప్రైటు మెంటు

1924 సంవత్సరమున జనవరి నెల మొదలు జూలై ఆఖరువరకు

జిల్లా పేరు	సావించబడిన కాంగ్రెసు సంఘములు	కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్య	గాంధీభాజనీని వమాలు	వమాలుయినది గాక వాగ్దత్తములు	జనరలు తిలకునిధి వమాలు	ప్రత్యేక తిలకునిధి వమాలు	అమియనములు విలువ
1. విశాఖపట్నము	94	2278	809.4.0	424.6.0	224.13.11	189.14.8	1860.5.1
2. పశ్చిమగోదావరిపల్నాడు	161	3247	4557.8.0	4271.8.0	186.6.0	9 ఖద్దరుసంఘములు ప్రొత్తగా పెట్టుబడిమూలధనము రు 8400 లు వమాలుచేయబడినది.	84886.12.0
3. పశ్చిమకృష్ణా జిల్లాపాడ	59	1644	2458.0.0	4600.0.0		2470.5.7	6586.6.8
4. తూర్పుకృష్ణా జిల్లాపాడ	87	2441	5454.8.4	5000.0.0	700.9.9		15675.15.8
5. గుంటూరు	250	6268	8814.12.10	.....	2971.11.1	1677.0.7	15155.4.0
6. కర్నూలు	64	1687	1037.0.0	4000.0.0	612.8.0	6 ఖద్దరుసంఘములు నూతనము గా ఏర్పాటుచేయబడి రు 3000 ల మూలధనము వమాలుచే యబడినది.	
7. చిత్తూరు		1921	104.0.0		30.0.0	120.0.0	12000.0.0
8. అనంతపురం	29	449	658.0.0		95.0.0	190.8.0	20000.0.0

తక్కిన జిల్లాలనుండి ఇంకను సమాచారము పూర్తిగా రాలేదు

జిల్లాపాడ
22-8-24

అ. కాశ్యపరావు,
కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘము.

లీకమిషను నివేదిక

మోతీలాలు నెహ్రూగారి తీర్మానము

సిన్హ, సెప్టెంబరు 6:—లీకమిషను రిపోర్టును గూర్చి తానొక ప్రతిపాదన గావింపనున్నట్లు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు నోటిసుపంపిరి. ఈ ప్రతిపాదన సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ యు. వడ్డీమనుగారి తీర్మానమునకు సమరణ తీర్మానముగ నైనను లేదా, ప్రత్యేక తీర్మానము గనైనను సెప్టెంబరు 10 వ లేదీన సభలో ప్రవేశ పెట్టబడును. నెహ్రూగారి తీర్మానము ఏడుగురుదొంగతనములను సూచించుచు ఉపసంఘమువారి యభిప్రాయమును వెల్లెబ్బుచున్నది. ఇది స్వరాజ్యపక్షమువారి సభయందుగూడ నామోదించబడినది. నేడుదయముజరిగిన యాసభయందు పండిత మోతీలాలుగారు తీర్మానమును చదివి భోధపరచిరి. నేడు సాయంకాలమో రేపుడయము సనో స్వతంత్రపక్షమువారుగూడ దీనికి తమసమ్మతిని తెలుప నున్నారని దేయించుచున్నది.

నెహ్రూగారి తీర్మానము

నెహ్రూగారి తీర్మాన మిరీతిగా నున్నది:—1. సివిలు సర్వీసులనుగూర్చిన రాయలుకమిషను క్రిందటి శాసనసభవారామోదించిన తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నియమింపబడెను.

2. సివిలుసర్వీసులకు సంబంధించినవిషయము లన్నియు ఒకదానికొకటి సంబంధము కలిగియున్నవియను, బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము ప్రసాదించుటపై నాధారపడియున్నవియను నగుటచే, ఫిబ్రవరి 18 వ లేదీన యాసభవారు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునుగూర్చిన తీర్మానమునకు సంతృప్తికరముగ జవాబు వచ్చువరకు వీటినిగూడ సంతృప్తికరముగ ఆచరణకు వేసిలు లేదు.

3. ఈ విచారణసంఘమువారి విచారణయు సిఫార్సులన్నియును పురాతనపు సివిలుసర్వీసు విధానమునే స్థిరపరపయిత్తుచున్నవి గాని, పరిపాలనావిధానమును భారతదేశపు ప్రస్తుత సూతనపరిస్థితుల కనుకూలముగా సవరింపబడు పూనుకొనుటలేదు. సివిలుసర్వీసులు ప్రారంభించిననాటికిని నేటికిని పరిస్థితులయందు చాల మార్పుగలదు.

4. ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానములును, పరిస్థితులును, అధికారములును, స్టేటుసెక్రటరీగారు రాజప్రతినిధి గవర్నరుల యధికారములు ఎల్లకాల మిట్లే నిలచియుండునను తలంపుపై యీ విచారణసంఘమువారు విచారణలు సిఫార్సులు ఆధారపడి యున్నవి.

(5) ఇదివరకు శాసనసభల సమ్మతిపై నాధారపడియుండి రధనవ్యయవిషయములను యిష్టము (నానువోటులు) శాసనసభవారి సమ్మతితో నిమిత్తములేని విషయములుగా మార్చివేయమని నూచించుటచే యీ రాయలు కమిషను సిఫార్సు శాసనసభల అధికారములను తగ్గింప నెంచుచున్నది.

(6) యావద్భారతదేశమునకు సంబంధించిన ఉద్యోగములందు యీ సిఫార్సులవలన జాతిభేద వైషమ్యములు కలుగుచున్నవి.

(7) ఆఖరిభారతోద్యోగములందు 1919 సంవత్సరము నుండి నియమింపబడిన వారిని రిజర్వుకు కాల్గినందు (ట్రాన్సు ఫర్డు కాల్గిన) మార్పుమనియు అట్లుమార్చినచో ప్రతిహేతుమృ కొనబడుననియు సిఫార్సులందు పూచీకత్తి సంగబడెను. ఇది విచిత్రముగా నున్నది. వారు నియమింపబడునపుడే యిట్లుజరుగునని తెలిసికొనియుండురు. ఇట్టియపకాశములుండినచో రాజ్యాంగ విభానాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకములుగా నుండును.

(8) ఈ విచారణసంఘమువారు దేనినాదరపు తేసికొని ధైర్యముగ యీసిఫార్సు పేరిటో ఆసాక్ష్యముల నిర్మించి నిరహస్యముగా పుచ్చుకొనుట చేతను, సాక్ష్యమునందు కొంత భాగమైనను యీ శాసన సభవారికి తెలియబడవ కుండుటచే తను వీరివిచారణ సంతృప్తికరముగ లేదు.

కావున రాయలు కమిషనువారొసంగిన సిఫార్సులను సంగీకరింపవలసి యీ శాసన సభవారు గవర్నరు జనరలు గారిని గోరుచున్నారు. మరియు సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ యు. వడ్డీమనుగారి సిఫార్సులందు 1 వ క్లాజు ఎ. బి. సి. సబు క్లాజులకును, 2 వ క్లాజునకు బదులు యీ దిగున సిఫార్సును గావింపుచు న్నారు:—

ముందు 'రాబోపు ఉద్యోగులు

వైన నూచించిన మడ్డిమనుగారి క్లాజులు రెండును యిక ముందు రాబోపు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు సంబంధించి యున్నవి. వారిని నియమించుటను గూర్చియు, వారిపై అధికారమును గూర్చియు యీ దిగున రీతిని ఏర్పాటులు చేయవలెను.

(1) ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారము ఇండియాలోని సివిలు సర్వీసులకు, వైద్యకాళాననా, ఇంగ్లాండునుండి ఎవ్వరును రాకుంధ నిరీక్షితము వలెను.

(2) సర్వీసు ఉద్యోగులను నియమించుటయందును వారిపై తాగుట అధికారమును ఇండియా ప్రభుత్వమునకును స్థానికప్రభుత్వములకును ఒసంగమని ప్రేటు సెక్రటరీగారిని కోరవలెను. ఆ యధికారములను ఆములు జరుపుట కనుసరించవలసిన శాసనములు సామ్రాజ్యస్థానిక శాసనసభలలో తయారగును. సివిలుసర్వీసులను విభజించుట ఉద్యోగుల నియమించుట, ఉద్యోగమరతులు, జీతములు, భత్యములు స్వభావము మున్నగు విషయములన్నిటినిగూర్చిన పద్ధతులు సదరుశాసనములయందే విధించబడును.

(3) పబ్లిక్ సర్వీసు విచారణసంఘము నొకదానిని ఇండియాలో నియమించి యుంచవలెను. ఈ సంఘముయొక్క కార్యవిధానము శాసనసభలో నెన్నుకొనబడు ఉపసంఘము వారి సిఫార్సుల ప్రకార ముండును.

శాసనసభలచే పునర్విచారణ

ప్రస్తుత ఆర్థికదృష్టిని జూచినను, రాయలు కమిషను వారు యిప్పటి సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల యిబ్బందులగూర్చి గావింపినసిఫార్సులు సంతృప్తికరముగ లేనందునను, శాసనసభ వారు పన్నులుచెల్లించు ప్రజల్ శేయమువారసియింకను వ్యయాధికమున కియ్యకొనజాలరు. వైన సిఫార్సులేనినరీతిని ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారము విదేశములనుండి ఉద్యోగులను రానియకుం డినచో కొంతధనసహాయముండును. కావున మడ్డిమనుగారి 2

వ క్లాజు సంగీకరించుటకు మారుగా, శాసనసభవారు ఒక ఉప సంఘమును నియమించునట్లును, వారు రాయలు కమిషనువారి పద్ధతును సాక్ష్యమునెట్టిని తేలికీతేసి సాధ్యమగునంత త్వరలో తమకుతోచిన సిఫారసునుయీసభవారికి సంగనట్లు యేర్పాటు చేయవలసినదని యీ శాసనసభవారు గవర్నరు జనరలు గారిని కోరుచున్నారు.

* * * * *
మడ్డిమనుగారి సవరణ

సిన్హ, సెప్టెంబరు 6:—సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ యు. వడ్డీమనుగారు తనతీర్మానమునకు యీ సవరణ ప్రతిపాదించు చలచినట్లు నోటిసుపంపిరిని తెలియచున్నది:—

రాష్ట్రీయవైద్యోగములను గవర్నరుల అధికారమునందుంచవలెనను రాయలు కమిషనువారి సిఫార్సును అంగీకరింపవలెను. కాని యీదిగువవరకులపై నుండువలెను. (1) రాష్ట్రములందు తగినంతమంది మిలిటరీ రిజర్వువోలీసుదళము లుండవలెను. (2) సివిలు సర్వీసులందు నియమించబడు (బ్రిటిషు ఉద్యోగులకు తగినంత వైద్యసహాయ ముండవలెను. (3) వైద్యములకు గావలసినంతమంది బ్రిటిషువైద్యులను తెప్పించుటకు గల మరతులను వేరొకసారి విచారించవలెను. (ఆ. ప్రె)

పూజానిధి

కల్యాణదుర్గం తాలూకా మే, జూన్ నెలల
పూజానిధివసూళ్లు

	రు ఆ పై
సోంపల్లి వెంకటరమణయ్యచౌదరిగారు మోపిడి	200
కరణం శేషప్పగారు, కనుకుంట్ల	100
పయ్యూరుల శేషన్నగారు	200
తాతిరెడ్డి నర్సారెడ్డిగారు	100
చిత్రాల వెంకట్రమణప్పగారు	080
చాసరి రామప్పగారు	080
గంగావరం శ్రీనివాసరావుగారు ఓగముడి	100

సంద్యాల
ఎనిమిదిరూపాయలు మాత్రము వసూలు మొత్తం 800
(ఈ మొత్తము అనంతపురంజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి గారికి పంపబడినది.)

సోంపల్లి వెంకటరమణయ్యచౌదరి, మోపిడి.

శ్రీ రామలీలాస సభ - చిత్తూరు

వైసభవారు ఇరవయ్య నవ్వనివారణ సహాయకము గణిత నాటకకాలలో 6.9.24 లేని రాత్రి బృహస్పతి నాటకమును బ్రసంగించిరి. మొత్తముమీద ప్రదర్శనము నిర్వహించినవారి చెప్పు సంతసించుచున్నాను.

ఈ నాటకసమాజమువారు ఈ సహాయనిధికి గాను రు 100 ప్రయత్నముతో మరల నొక నాటకమును ప్రదర్శించి హాగల మనోరంజనము నెరవేర్చెదరుగాక యని కోరుచున్నాను.
(ఒకవిశేషం)

ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసు

అవ్వ వరు క్రాసు పరీక్ష

జనరాలుర్పు పునుకములోని ఆనందరభములు

కృత్రిమపు మొత్తములు

8.9.24 వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు న్యాయమూర్తి వీక్షియన్ను. జ్యోతిషమాతమున అవ్వ వరు చాదరి గారితో క్రాసు చేయుటకు.

చాదరి గారు:- గౌరవ క్రాసునాడు లోకల్ చెక్కులపై ఆడిటరు పరీక్షించుమై కోరు లేమనవచ్చును అడిగి యుంటిని. జ్ఞప్తియన్నది?

సాక్షి:- జ్ఞప్తియన్నది.

ప్ర:- పుల్లర్ల గారు చెప్పినట్లు ఆడిటరు కలయితో డెబిటు బాలన్సును పోల్చుచుండెదరు. మరియు లెడ్జరునందలి కడ పటిమొత్తములను పరీక్షించెదరుగదా?

ఉ:- ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో ఆడిటరు చేయునట్టి తనిఖీ వివరములు నాకేమియు తెలియవు.

ప్ర:- 1922 సంవత్సరపు లెడ్జరు చూడుము. 81 వ డి సెంటరునందు డెబిటువై పున మొత్తము 26, 80, 548 యున్ను క్రెడిటువై పు మొత్తము 26, 8, 546 కనుపించుచున్నది గదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అచ్చట రంగుపెన్సిలు గుర్తులుగలవా?

ఉ:- అవును. ఉన్నవి.

ప్ర:- పేజీమొదట 25 లక్షలచిల్ల రయున్ను, 28, 88, 988 న్ను ఉన్నవిగదా?

సాక్షి:- అవును.

ప్ర:- కనుక ఆ మొత్తములయందలి గుర్తులనుబట్టి ఆడిటరు పరిశోధించుట తెలియుచున్నదిగదా!

ఉ:- అదీ నే జెప్పజాలను.

ప్ర:- 'టిక్' మార్కులవలన మొత్తములు సజ్జాడ బడినట్లు తేలదా?

గ్రాంటుగారు:- ఆ ప్రశ్నకు ఆక్షేపణ తెచ్చిరి.

ప్ర:- నీసాక్ష్యమందు చి 85 అనుసంఖ్య మార్పియుంటి నని చెప్పితివిగదా?

ఉ:- అవును.

సాక్షి:- న్యాయమూర్తికి తెలియజెప్పుము మొదట ఆ సంఖ్య 8,09,625 ఉండెననియు, పిదప ఆడిటరు చెక్కింగుకు ముందు రెండులక్షల చిల్లరగా మార్పియిననియు ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:- చి 86 నందు నీవు మార్పినదానినిబట్టి నీయొక్క మార్పు ఆడిటరు కనిపెట్టియుండవలెను.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- మరికొన్ని గుర్తులు అందుగలవు. అవి పాసింగు ఉద్యోగులవా? ఆడిటరువా?

ఉ:- నాకు తెలియదు.

ప్ర:- నీవు చెప్పప్రకారము నీవుచేసినమార్పులు చి 85 చి 86 రెండుసంఖ్యలలోనెగదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- బాలన్సుకాలములో క్రిందనున్న చి 84 సంఖ్య ఆడిటరుచే చూడబడలేదు గదా

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఆడిటరు ఆసంఖ్యను చూడకపోవుట చాల ఆ బాగ్రత్త గదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- నీవు చి 84 సంఖ్యను ఏతాగిలునందు వేసినావు?

ఉ:- 81 వ డి సెంటరు లోనల.

ప్ర:- లెడ్జరు ఆడిటరునొద్దకు 81 వ డి సెంటరు పిదప నెగదా వెళ్లినది?

ఉ:- నాకిది జ్ఞప్తి లేదు.

ప్ర:- అది నిజమైన నీవుచేసిన జవాబు ఆసత్యము.

ప్ర:- ఈ పుస్తకమును నీచెప్పుడు ముగించితివి?

ప్ర:- 81 వ తేదీన ఆడిటరునొద్ద కీ పుస్తకము పంప బడెనా?

ఉ:- నే జెప్పలేను. తదుపరి న్యాయమూర్తి గారికి సమాధాన మిచ్చుచు సాక్షి క్రొత్త లెడ్జరునందు సరియైనసంఖ్య నేయుడెనని జెప్పెను.

ప్ర:- పుస్తకము 81 వ డి సెంటరునందు ముగిసినచో మార్పునకు అవసరము లేదుగదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- బాలన్సు పీటుచూడుము. 28.12.1922 వ లో కల్ చెక్కులకాంటులో 2,88,051-10-0 వేసినట్లు నీసాక్ష్య ము చెప్పుచున్నది.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అనగా రెండులక్షలు అందు మార్పుచేసి తప్పు వేసినావు.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- నీవు చెప్పిన సమాధానములను బట్టి ఆడిటరు దీనిని వెంటనే కనిపెట్టియుండును గదా?

ఉ:- నేజెప్పిన దంతయు సిద్ధాంతపక్షము ధీరట్కలో అనుభవపక్షమును గురించి నాకు తెలియదు.

ప్ర:- ఆడిటరు సరియైనదని తలంచనగునా?

ఉ:- అటులైన నీవు ఇట్టిమార్పులను చేయ సాహసిం తువా?

ఉ:- కొన్నిమార్పులను చేయవలసి వచ్చును. అందు కొరకే అవి జేసితిని.

ప్ర:- రెండు సంవత్సరములు లెడ్జరు పనిజేసిన నీకిట్టిమార్పులుగావించుట ప్రాచారకమని చెలియలేదా?

ఉ:- ఫలితమునకు సంసిద్ధుడనైతిని.

ప్ర:- నీవు జెప్పినసాక్ష్యము ననుసరించి ఆడిటరు తప్పుచే మోసగింపబడిరి.

ఉ:- అవును. కొలదికాలమువరకు.

ప్ర:- 81.10.1922 వ తేదీ త్రిప్పము. ఆ మొత్తములను గూడ మార్పితివా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఎందుకొరకు?

ఉ:- లోన్సు ఏజెన్సీ కాళుకు పంపలసిన నెల ప రి ప్లేటుమెంటు కొరకు.

ప్ర:- ఏ తేదీన మార్పితివి?

ఉ:- నవంబరు మొదటివారమునందు

ప్ర:- నెల పరిబాలన్సు తయారుజేయువాడు సాధారణముగా 1 మొదలు 15 తేదీలోపల వచ్చువా.

ఉ:- నవంబరు మొదటివారములోననే.

ప్ర:- కాబట్టి నవంబరు మొదటివారములోగా నీవు పీనినిగావించితివి అంతకు క్రితము బాలన్సులను మార్పితివా?

ఉ:- లేదు.

ప్ర:- నీ సాక్ష్యమునుబట్టి నీవు మార్పినతేదీకి నీకు ద్రావకము చిక్కలేదుగదా?

ఉ:- మొదట 8 లక్షలను 1 లక్షక్రింద మార్పితిని. తదుపరి ద్రావకము వచ్చినపిదప కడమమార్పులను జేసితిని.

ప్ర:- నెలపరి బాలన్సు పాసుజేయబడుటకై ఈ మార్పులను డి సెంటరు మొదటివారమున జేసితివని సాక్ష్య మందు జెప్పితివిగదా మరలనెల మార్పులని వచ్చెను?

ఉ:- లెక్కలను కొన్నిటిని సరిపుచ్చుటకై జేయ వలసి వచ్చినది.

ప్ర:- చెక్కుల సంకముందు సంఖ్యలందు జేయ బడుటకు ముందుమార్పులకు అవసరముండదు.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అక్టోబరు 81 వ తేదీవరకు నీవుద్రావకము ఉప యోగపరచుటయందు ప్రవేశించెనా?

ఉ:- మొదటి ప్రయత్నము బాలన్సుపీటునందు. ఇది ద్వితీయప్రయత్నము.

ప్ర:- ద్రావకము కాగితమును పాడుచేయుచునని నీవు తలంచలేదా?

ఉ:- మొదట ప్రథమసంఖ్యను మార్పు ప్రయత్నించి తిని. కాని తెల్ల చుక్క పడినందుచే మొత్తము సంఖ్యనంతయు మార్చదలచితిని. తదుపరి సాక్షి న్యాయమూర్తిగారిగా ద్రావ కము యొక్క షర్త, ప్రయోగము తెలియజెప్పెను.

ప్ర:- ఎంతకాలము ఆ ద్రావకప్రయోగము పట్టెను?

ఉ:- సుమారు 10 నిమిషములకాలము.

ప్ర:- మాసాంతమునకు ఒకరోజుముందుగా బ్యాంకు లో వడ్డీలెళ్ళి కట్టబడును గదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ముందరి నెలాఖరుకు ఒకరోజు ముందర మొత్త ము వచ్చునెలాఖరుకు తీసుక రాబడునుగదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- కనుక నవంబరు 80 వ తేదీన వడ్డీ చెక్కు చేయుటకు ముగిసినప్పటికి వెనుకటి సంఖ్య చూచియుండవలెను.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- కావున ఈసంఖ్య అప్పటికి మూడవసంఖ్య క్రింద జరిగి.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అది మార్పిన వెంటనే కనిపెట్టబడునని తలంచ లేదా?

ఉ:- అది కనిపెట్టబడగలదు దానిఫలితమును తెలిసియే జేసితిని. అదితప్పే.

ప్ర:- తరువాత బ్యాంకు పాసు పుస్తకములు లెడ్జరు నుంచి కాపీచేయబడినవి.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ప్యాసుబుక్కు కాళుకు సంబంధించిన ఒక గుమాస్తాచే ప్యాసు బుక్కు పూర్తి చేయబడును.

అక్టోబరు లెఖలు వ్రాయవలసియున్నచో ప్యాసుబుక్కు గుమాస్తా వెంటనే తెలిసికొని యుండెడివాడు.

ఉ:- అతను తప్పుకు తెలిసికొనలేదు. సాక్షి జెప్పుచు. అతడు రిపోర్టు జేయగలదనియు తానందులకు బాధ్యుడై జేసితి నని ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:- ఇది ఒక రిజనల్ పాసు బోక్ నిని జూడుము. చివర కాతా న వం టు రు 17 వ తేదీన, అది పాసుబుక్కు గుమాస్తాలో నొకరిచే వ్రాయబడినది. పాసింగు అధికారియైన జేమ్సుగారి సంతకము, గూడ నున్నది గదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- గుమాస్తా దీని నెట్లయిన పరిశోధించునుగదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- 17 నవంబరుననో లేక ఒకటి రెండుదినముల పిదపనో ఆపాసు బుక్కు పంపబడవలెనుగదా.

ఉ:- నేను తాగిలు నిర్ణయించలేను.

ప్ర:- నీవు తేదీ నిర్ణయించవలెను! పాసుబుక్కు నవం బరు 17 వ తేదీలోగా పూర్తి జేయబడి యుండవలెను. అవునా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అటులైన నీ ద్రావక ప్రయోగము దానియందు చేయబడలేదు.

ఉ:- లేదు. నవంబరు 24 వ తేదీ పిదపనె.

ప్ర:- ప్యాసు బుక్కు ఉద్యోగి ఎందువలన దానిని కనిపెట్టలేదో నీవు ల్యారికి జెప్పగలవా?

ఉ:- నే నేమి, సమాధానమును జెప్పజాలను.

ప్ర:- సాధారణముగా నీవెప్పుడు అంకెలను మార్పు చుందువు.

ఉ:- అధికారులవచ్చి జూచెదరనభయము పుట్టినపు డెల్ల

ప్ర:- నీకిభయజనకము తెచ్చి?

ఉ:- ఒక్కొక్కప్పుడు బిల్లుమానేజరు చేలన్సుపీటు కొర కడుగుచుండును. అప్పుడెల్ల నీకృత్రిమ మొత్తములు వేయుచుంటిని. అవి కొన్ని సమయములలో మాత్రమే.

ప్ర:- ఈకృత్రిమపు మొత్తమున్నవియు వేయుట కివి యే కారణములుగావు.

ఉ:- నేనీప్రశ్నకు సమాధాన మొసగజాలను.

ప్ర:- ప్రతిదినమును, చెక్కింగుల ఆఫీసరు లెడ్జరును పరీక్ష జేయుటకుగాను తనవద్ద దినములో చాలనేపుంపుకొనెను.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- చాలనేపు బిల్లుమానేజరు వద్దనుగూడ నుండును గదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అప్పుడు నీతప్పుడు అంకెలు వేయుటకు వీలుం డదే.

ఉ:- అతడు జూచినచో పట్టుకొనును.

ప్ర:- అభయమున్నచో కుక్రవారమునాడు తప్పుడు అంకె నెందుకు వేయలేదు.

ఉ:- సాధారణముగా, పై యధికారులవచ్చి పరీక్షింపలేదు.

ప్ర:- మాసాంతము నివేదికములందు తప్పు నితరసమ యులులందు మార్పునవసరము లేదనెడివిగదా?

ఉ:- ఎవరై నావచ్చి అంకెలపరీక్షింతురని దోచినచో నేను అంకెలమార్చెదను. నేనీప్రశ్నకు సంతృప్తికరమగు సమా ధాన మొసగలేను.

ప్ర:- పాసింగు ఆఫీసరుచే మోసము కనుగొనబడకుండ జేయుటకుగా నీతప్పుడులెక్కల వేయుచుంటినిని గ్రాంటుగారి కొనగిన సాక్ష్యములో నుడివితిని.

నీవెవడును అట్లుజేయుచుంటివా ఒకటిరెండుమాత్రానా?

ప్ర:- నీవెప్పుడెప్పుడు సరియగు మొత్తముల వేసితివి.
ఉ:- వారాంత్య చెక్కింగుచేసినను నుండును భావనా
రికారమును నిజముగ మొత్తముల వేయుచుంటిని.
ప్ర:- 1922 జనవరి 16 వ తేదీనుండి డిశంబరు 28 తేదీ
వరకును గల 29 వారములలో 14 వారములకు నిజముగ మొత్త
ములను వేయకపోవుటకు కారణమేమి? ఈ మధ్యవారాంత్యనివే
దిక లన్నిటియందును లెద్దరులో సరియగు మొత్తమును చాల
స్పష్టముగా తప్పుడు మొత్తములను వేయుచుండును.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అట్టివారు 17 తేదీన లెద్దరులో 821598 లు బాకీ
యున్నట్లున్నది. బాలస్వప్నీటులో రు 100599 లు బాకీయు
న్నట్లుండును.
ఉ:- అది చెక్కింగు చేసినవారికే.
ప్ర:- 1922 ఏప్రిల్ 21 తేదీ లెక్కలనుజూడుము. రు
178 వేల బాకీయని సరియగు మొత్తమును వేసితివి.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అప్పుడు నీవు పట్టుబడలేదా?
ఉ:- ఏదోయొకవిధముగా కనుగొనబడకుండ తప్పించు
కొన గలిగితిని.
ప్ర:- మార్చి 19 తేదీ బాకీ మొత్తము రు 137250లు.
ఇది అధికారులచే సంగీకరింపబడిన మొత్తముకంటె సధికముగ
లేదా? దానిని నీవు మేనెలప్రారంభమున మార్చితివిదా?
ఉ:- జానువ్రాంతములనే ఆహార్య నొసర్చితిని.
ప్ర:- నీసాక్ష్యమునందు మేనెలమధ్యభాగముననిమిడివి
ఇప్పుడు మరయొకమాదిరిగా చెబుచున్నవేమి?
ఉ:- బాలస్వప్నీటునుండి అట్లు తెలిసితిని.
ప్ర:- కాదు. అరుకు నను నుద్దేశముతో నట్లు జెప్పి
తిని.
ప్ర:- ఏజన్సీకాఖివారి కొక కవరుబుక్కువుండును.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- ఆబుక్కుతో వారు లెద్దరులను, లేడింగులను
నొసగుటచే జేయుదురు. భావనాదారునకు మొత్తము చెల్లింప
వచ్చినది రానిది వారాంత్యము సహాయముతో, లెద్దరునుండి
కనుగొనెదరు.
ఉ:- లెద్దరులో సరిపోనియెడల వారువచ్చి కన్నడిగి
నో, ఏమోసమాధానముజెప్పవచ్చును. దైర్యముతో లెద్దరు
బాలస్వప్నీటులో తప్పుమొత్తముల నుంచితిని. వారువచ్చి నిన్న
డుగు నవసరము లేదు. నీ యుద్వేగకాలమున వారొకప్పుడైన
నీవద్దకువచ్చి సమాధానముడిగరా?
ఉ:- లేదు.
ప్ర:- జనవరి 26 తేదీ నుండి నీవు అంకెలను మార్పు
చుండగా 26 తేదీన సరియగు మొత్తమువేయకుండుటకు కార
ణములేదు. ఆదినము 155 వేలను తగ్గించి 108 వేలు బాకీయని
వ్రాయబడియుండును.
ఉ:- అన్నటినుండియు నాకు భయ సుధికము గా
సాగెను. అందుచే మొత్తములను తగ్గించి వ్రాయ ప్రారంభించి
తిని.
ప్ర:- పట్టుబట్టులోని నిలువ మొత్తం లెద్దరు
పుస్తకములో ప్రకారము సాధారణముగా సవరింపబడును.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అట్టివారు 17 వ తేదీన ప్యాసు బుక్కులో సరి
యగు బాకీ మొత్తముండుటకు కారణమేమి.
ఉ:- ప్యాసు బుక్కు సరిగా నా దినమున పంపబడక
రెండుమాడు దినములకు పంపబడి యుండుచున్నది.
ప్ర:- ఏదినమున పంపబడెనో తేదీని నిర్ణయింపును.
ఉ:- నిర్ణయింపలేను.
వడ్డీ నిర్ణయము.
ప్ర:- ముద్దాయిలందరి వైన బ్యాంకువారు వడ్డీలుని విధిం
చెదరు.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అహమదుబాచా భాతాలో తప్పుడు నిజముని
ను మొత్తముపైనే వడ్డీ చార్జి చేసిరి.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- వారెప్పుడు తప్పుడు మొత్తముపై చార్జిచేయ
లేదు.
ఉ:- లేదు.
ప్ర:- అసమయమున వారు తక్కువ మొత్తము లగు
తప్పుడు లెక్కలను వదలివేయుచుండిరి.
ఉ:- ఆ విషయము నాకు తెలియదు.
ప్ర:- నీవు నూటికి 6 చొప్పున వడ్డీ చార్జి జేయుచో, అవడ్డీ
అసలు 6 చొప్పున చార్జి జేయవలసినచో అట్లు పాసింగు ఆఫీ
సు సవరించుచుండెను.
ఉ:- అవును.

ప్ర:- అహమదుబాచా గల రెండు భాతాల్ను వడ్డీ
కట్టవలెను. ఆ రెండు మొత్తములకు కలిపి 1వ భాతాలో వడ్డీ
వేయుచుండిరి.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అందుకు పాసింగు ఆఫీసు కవరుల నెప్పుడు సరి
గాక పట్ట జేయుచుండెను.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అట్లుచూచి సామాన్యముగా వడ్డీ కట్టు అధికారి సరి
యగు మొత్తమును నెల సరిలెక్కల అధికారి యొప్పుడు తప్పు
మొత్తమును తీసుకొనుచుండెను.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- సామాన్యముగా నెల సరి లెక్కల అధికారి కొరకు
సరియగు మొత్తముకింద తప్పు మొత్తమునువేయుచుంటివి.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అట్లుచూచి ప్రతిదినము పరీక్షించునధికారి ఆత
ప్పు లెక్కలగురించి నీదృష్టికిదేలేదా.
ఉ:- సామాన్యముగా రెండుమాడు దినములతరువాత
నాతప్పులెక్క వేయుచుంటిని. నెలముగియునప్పుసమాత్రమే
తప్పుమొత్తమును వేయుచుంటిని.
ప్ర:- సామాన్యముగా నెలసరిలెక్కల అధికారి ఎప్పుడు
వచ్చును.
ఉ:- వార్తవేదీన.
ఉ:- ఆధిపత్య తడిభీకారకే యంకెల మార్పుచో
నాడిటరు చెలిసికొనవలెనుదా?
ఉ:- అవును.
ప్ర:- ఈ మొత్తము తగ్గింపబడినపు డందులకు పా
సింగు ఆఫీసు సంతకముండవలెను.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అందుచే నీవు ఎజన్సీకాఖివారిచేతను, పాసింగు
ఆఫీసుచేతను ఎప్పుడువడితే అప్పుడు పట్టుకొనుటదేవాడవే.
ఉ:- అప్పుడువల్ల నో దురదృష్టము: ల్లనో పట్టు
బడలేదు.
ప్ర:- తిరిగి నీవు, లెద్దరులో తప్పుడు మొత్తములను
చేల్చుస్వీటులో మొత్తముతో సుగ నుంచుచుంటినిదేలితివి.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అగుచో 18 ఆగష్టు లెద్దరుజూడుము. అందు
281 వేలు 207 వేల మధ్య 107 వేల తప్పుడు మొత్తము నందు
వేసితినింటివి.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- ఆదినమున చేల్చుస్వీటు జూడుము.
ఉ:- అందు 110 వేలుగలవు.
ప్ర:- అందుచే నీ రెంటికినిగల భేదమువలన నీవు
చెలిపిన సమాధానమునకు విరుద్ధముగనున్నవి. ఇంకొకటి
సెప్టెంబరు 8 తేదీన 2 లక్షలకుపైన నుండగా లెద్దరులో
రు 106885 వేసితి. దీనికి బాలస్వప్నీటిలో 11 వేలుపైగా
వేసితివి. ఇందువల్ల నీయాదర్శము సాగుటకు విలులేదే.
ఉ:- అంతటితో వ్యాపారముగ ననుండుంటిని.
ప్ర:- సెప్టెంబరు 22 తేదీన లెద్దరులో 108 84 లు
తప్పుడు అంకెవేసితివి. అందు మూడుమాడు వేర్యుతప్పుడు
అంకెలు విరుపగా వేసితివి.
ఉ:- అది ఆఫీసుయొక్క పరీక్షదినము. అందుచే
నాతడువచ్చి సరిగా పరీక్ష జేయుచో, చాల అంకెలున్నచో
నాఅంకెలు సరియగు సంకెతయని అనుకొనును.
న్యాంబూర్తి:- చాల అంకెలున్నయెడల నాతడె
క్కువగా పరీక్షించునేగాని వదలివేయుచుదా?
గ్రాంటుగారు:- మొదట తప్పుఅంకెతో ప్రారంభిం
చి కేళ్ళరు అంకెను తరువాతవేసి తుదకు సరియగు అంకెలను వే
సెను. అందువలన అనుమానము తగలదు.
జావరిగారు:- అప్రాకరు చక్కలను ఆతడే వివరింప
వలెనా లేక ఇతరులు సమాధాన మొసగవలెనా?
ప్ర:- గ్రాంటుగారి సమానము బాగుగానున్నదని అం
గీకరించెదవా?
ఉ:- అవును అంగీకరించెదను.
ప్ర:- అట్లుచూచి 2 లక్షలకుపైగా సురియొక అంకె
నందుకు వేసితివి.
ఉ:- రు 8000 మొత్తముకలి డెలిటు జేయబడినది.
ప్ర:- 22 సెప్టెంబరు తేదీన 287845 అంకెను లెద్దరు
లో వేసితివా
ఉ:- చెప్పలేను.
ప్ర:- నీవు గ్రాంటుగారి సలహా నుపయోగింప నెంచు
చున్నావు. పాసింగు ఆఫీసువారాత్రివచ్చి పరీక్ష జేయునని ఆ
ట్లుజేసితివి?
గ్రాంటుగారు:- కొరవారియెడల గలతప్పుకముమం
డి, ఆతనుసరియగు సమాధానము జెప్పగలిగినపుడాపుస్తకము
లను జూడుటకానిది కఠికారము గలదు.

చావరిగారు:- సరే జూడనిండు. నా కళ్ళంతరము
లేదు.
సాక్షి:- చేల్చుస్వీటులో సరియగు మొత్తమును వే
సితిని.
చావరిగారు:- నాన్నే హితుడు అడ్డువచ్చినతరువాత
నీవుచెప్పిన సమాధానమునకు ప్రతికూలముగ, ఆఫీసులకొరకు
అందుసరియగు మొత్తముల వేసితినింటివి. అందుచే నిదివరకు
నీవొసగిన సమాధానములసత్యములని అంగీకరించెదవా?
ఉ:- అంగీకరించెదను.
ప్ర:- తరువాతవేసిన తప్పు మొత్తములు జూడుము.
ఉ:- సెప్టె, 22 తేదీన నొకతప్పు మొత్తమును వేసితి
ని. నేనీలెక్కలన్నిటికిని సమాధానముజెప్పలేను.
ప్ర:- ఇతరులు సహాయమొసర్చి సమాధానములు నూ
చించినను ఇప్పుడాయంకెలకు సమాధాన మొసగజాలవా!
ఉ:- ఒకసగజాలను.
ప్ర:- ఈ తప్పుఅంకెలకు కారణములనిచెప్పినసమాధాన
ములను రెంటిని పరిష్కరించితివి. ఈ తప్పుఅంకెలన్నియు శు
క్రవారములలోనే జరిగెను. అనవరతమునప్పుడెల్ల నట్లుజే
యుచుంటివిదా?
ఉ:- అవును.
ప్ర:- జూలై, 22 తేదీని జూడుము. అది, వారాంత్య
లెక్కలదిసముగాదు. సెప్టెంబరు 2, 4, 5, 30, తేదీలును,
అక్టోబరు 5, 9, 16, నవం 8 తేదీలు శుక్రవాములుగావు.
ఉ:- కావు
ప్ర:- అట్టితరి ఆతేదీలలో నెందులకుతప్పు అంకెల
వేసితివి.
ఉ:- బిల్లుమానేజరు పరీక్షించి నెడల తప్పించుకొనుట
కట్టుజేసితిని.
ప్ర:- ఇంతేనా ఇంకా ఇతర సమాధానములు గలవా.
ఉ:- అది సమాధానములలో నొకటి.
ప్ర:- అట్లుచూచి మిగిలిన సమాధానములను గూడ తె
లుపుము.
ఉ:- అన్నీ చెప్పలేను. సమయమువచ్చినపుడు చెప్పె
దను.
ప్ర:- తిరిగి కొద్దివారు సమావేశమగుట కింకను 45 ని
ముషములుగలవు. ఈలోగా ఆలోచించి చెప్పుము. ప్రైసమాధా
నమునకువత్తుము. పైదినములందు బిల్లుమానేజరువచ్చి పరీక్షించు
నని భయపడుటకుకారణము గలదా?
ఉ:- బిల్లుమానేజరు పంపునెడల నప్పుడు స్థిరముగ
నుండుటకు.
ప్ర:- అట్లుచూచి డి. డి. లుక్మద్దినములలో నెల్ల
నీవు బిల్లుమానేజరుపరీక్షించునని భయపడుచుండవలెను.
ఉ:- అవును
ప్ర:- సెప్టెంబరు 2 తేదీ జూడుము. ఆదినమున బిడ్డీ
లు వచ్చెనా?
ఉ:- లేదు.
ప్ర:- సెప్టెంబరు 4, 30 అక్టోబరు 5, 9 నవంబరు 8
తేదీలు బిడ్డీలు గలవా?
ఉ:- లేవు.
ప్ర:- ఇంకా ఇతర సమాధానములే మున్నవో జెప్పుము.
ఉ:- అప్పుడప్పుడు పాసింగు ఆఫీసుగారిని నీవు ఆ
క్కాంబెంటుగాని నాప్రక్కనున్న లెద్దరు కేవలనద్దరు వ
చ్చిన యెడలగాని సమీపమునకు వచ్చినపుడు ఇట్లు తప్పుమొ
త్తములనువేసెదను.
ప్ర:- అతడు వచ్చినపుడు నీవు తప్పులెక్కలను వేయు
నప్పుడు అతడు వచ్చి పట్టుకొనినచో మరింత అపాయముగ
నుండును. ఈ సమాధానము నీకు సంతృప్తికరముగ నుండెనా
ఉ:- ఇదియే నే నొసగగల సమాధానములు.
ప్ర:- నీకింకను ఎక్కడనుండియైన ఆలోచనలు వచ్చునే
మో జ్ఞాపక ముంచుకొనుము.
ప్ర:- జనవరినెలలో లెద్దరుకేవల్ల మార్పుచుండుననిచె
లియును. అప్పుడు నీకు చాలభయమయ్యెను గదా?
ఉ:- అవును.
ప్ర:- ఈమోసము బయలుపడునని నీకుభయమయ్యెను.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- అందుచే నీవిషయమును గురించి చాల ఆలో
చించి లెక్కలను మార్పుటకు జనవరి 26 తేదీనుండి ప్రారంభిం
చితిని.
ఉ:- అవును.
ప్ర:- ఇది 26 తేదీన ప్రారంభమయ్యెను. తరువాత
వారాంత్య లెక్కలతయారుజేయు ఏప్రిల్ 2 తేదీన తప్పుమొత్త
ములనుదీసి 4 లక్షలుగా వేసితివి. అప్పుడు జూలై 26 తేదీ
నీ 3 తేదీల మొత్తమునందుకు మార్పులేదు.

మహాత్మా అహమ్మదాబాదు చేరెను

జాతీయపాఠశాలలు

6 వ తేదీ ఉదయము 6 గంటలకు గాంధీమహాత్ముడు అహమ్మదాబాదు చేరెను.

జాతీయపాఠశాలలను గూర్చి అహమ్మదాబాదు మ్యూనిసిపాలిటీవారికిని దొరతనమునకును సమాధానము కుదిరినదిగాన జాతీయవిద్యాసంఘమువారి పరిపాలన క్రిందనున్న 44 పాఠశాలలను కొంతసమయమునకు వశపరచుకొన దిగునని విద్యాసంఘము వారు సూచించిరి.

అ. ప్రె.

లిటను ప్రభువు తూలు ప్రసంగము

రవీంద్ర మహాశయునకు శ్రద్ధాంతరము

“పోలీసుశాఖలో లోపములున్నవని నేనెరుగకపోలేదు. నానిని తొలగించుటకే నేను గట్టిప్రయత్నము చేయుచున్నాను. కాని పోలీసుశాఖలో కొందరు అక్రమము లొనర్చుచున్నారను కారణమున శాఖసంతకు నిరసించుట పొడిగాదు. వారికి చాల యిబ్బందులుగూడ నున్నవి గాన నిష్కారముగ శాఖ సంతకు నిరసించుట అనుచితము. కాన శాఖవారికి ధైర్యమును గల్గించుటయు అక్రమముగా వారిని నిందించుటయు వారిని కాపాడుటయును ప్రభుత్వమునకు విధియై యున్నదిగాన నేనటుల నుడిచితిని. నేను నుడిచినమాటలు భారతనాగిమణుల కందరికిని అవమానకరము లగునట్టిదనియ్యటలు తటస్థించినందులకు నేను మనఃపూర్వముగా చింతించుచున్నాను. భారత నాగిమణుల సమానతల చేయుటకు నేనశక్తుడను. వారి పాతివ్రత్యము జగద్విఖ్యాతము. బాగుగా నాలొచించిన నామాటలవలన నట్టిభావ మేర్పడదు. కాన మీరు నా లేఖను ప్రకటించుచు పోలీసుశాఖలోని వారందరినిగూడ నిందించుట అనుచితమని తెలుపగోరెదను.” అని లిటను ప్రభువు రవీంద్రబాబునకు వ్రాసెను.

(అ. ప్రె.)

కేరళ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఈ నెల 6 వ తేదీని కొచ్చిలో జరిగినది

కాంగ్రెసు మహాసభకు మహాత్ముడే అధ్యక్షుడుగానుండ వలెనను తీర్మాన మొనరింపబడెను. సభ్యులు నెలకు 2.8 నెల గజముల నూలు పంపవలెను. పంపనివారు సభ్యత్వము నోలుపొయెదరను వరకుగూడ ఆమోదింపబడెను. జార్జివాసెపు, కేశవ మీనను, కృష్ణస్వామయ్యరు, మాధవమగార్లు మున్నగు వారు సభకు వచ్చిరి. జానెపు, మాధవమగార్లు సహాయుని పనించుటకు వెళ్లిరి. వైకం సత్యగ్రహమున ప్రోత్సాహము గూడ చేయు కనుమతింప వలెనని జానెపుగారు మహాత్ముని కోరెదరు.

శ్రద్ధానందస్వామి వైకంసత్యగ్రహానికి మరల 500 రూపాయలు పంపెను.

(అ. ప్రె.)

ఉ-నేను ఒకవారు మార్చి తిరిగి జేర్చితిని. ఈలోగా రెండుమార్లు ఏజన్సీపార్టుమెంటుకొరకు, రెండుమార్లు లెడ్జరుకివచ్చెను, మార్చెదరను భయముచే రెండుమార్లు ఆమెత్తముల మార్చితిని.

ప్ర-అట్లునా జనవరి 26 వ తేదీన నెండుమార్లు లేదు. ఉ-చాలమార్లు మార్చునో పుస్తకములోని కాగితము పాడుగుననుభయముచే నట్లుజేయలేదు.

ప్ర-జనవరి 5.6.19 ము తేదీలలోని మార్పులు చాల గంభీరంగా గాల్చియుచున్నది. అందు ద్రావక ముపయోగించితివా?

ఉ-ద్రావకమునుపయోగింపలేదు. ఇతర దేశములలో గూడ నట్లు జేయుచో లెక్కలుజూచుట కసహ్యకరముగ నుండునను తలంపుచే నట్లు జేయలేదు.

ప్ర-జన 5,12,19 తేదీల మొత్తములను తరువాత ఫిబ్రవరి 9,15, తేదీలను మార్చితిని. ఈ మధ్యజనవరి, 26 ఫిబ్రవరి 2 తేదీలను నీవు మార్చలేదు. దీనినిబట్టి జూడగా ఇందు పక్షతీలేదన తెలియగలదు.

ఉ-అవును.

ప్ర-నీవు 26 జనవరితేదీన గావించిన మార్పులు, నానిన్నే పోసిద్రావకమును అంతా జూచినచో నాకాగితమునకు మహాచికిచు వచ్చినట్లు దొరుకుచున్నది.

ఉ-అవును.

మంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షము

7 వ తేదీని కలకత్తాలో సభ జరిగినది

ఈసభలో ఉద్యోగుల నెన్నుకొనిరి. జనరలుకాన్సిలును కార్యనిర్వాహకసంఘము నుండును. మంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను స్వరాజ్యపక్షమువా రందరును మండలమున కిద్దరివంటిను నియోజితులును జనరలు కాన్సిలులో సభ్యులుగా నుండును.

(అ. ప్రె.)

అకాలీనాయకుల కేసు

నర్దారు మొహతబుసింగుగారి వాద్యాలము

“సిక్కు, కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు సంయోగసంఘసభలో నేనొసంగిన ఉపన్యాసమును పోలీసువారు విపరీతముగా రిపోర్టుచేసిరి. స్వర్ణదేవాలయము తాళములు మావశము కాగానే గాంధీ, లాలా లజపతిరాయి, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా గార్లు మున్నగునాయకులు మమ్ముభిందించుచు లేఖలను వ్రాసిరి. మావిజయము స్వరాజ్యప్రభుమనిక్రమముని క్లాఫించిరి. శిరోమణి సంఘమువారు రహస్యముగా నెన్నడు నేమియును చేయలేదు. గురుకాబాగు సత్యాగ్రహము జరిగినపిమ్మట మాపేర వచ్చిన మనితర్థులనుగూడ మాకియ్యకుండ ప్రభుత్వమువారు నిలిపివేసిరి గాన ఆవసరమునకు మేము కొంతధనమును ప్రత్యేకముగా నుంచవలసివచ్చినది. 1,55,000 నిలువనిధిలో నున్నది.గురుద్వారమునుగూర్చి సర్దారు నుండరసింగు మజాతిమాగారిని కమీషను కధ్యక్షునిగా నియమించు. విషయమున మేము లాహోరులో రాజప్రతినిధిలో మాటలాడితిమి. కాని ఏమియును జరుగలేదు. స్వర్ణదేవాలయము మా స్వాధీనములో నుండగా దొరతనమువారు మేనేజరును నియమించుట గొప్పసారబాటు. ఉద్యోగులప్రచారమునకు ప్రతిగా శిరోమణిసంఘమువారుగూడ ప్రచార మొనరింపవలెనని నేను సూచించినమాట నిజము” అని మొహతబుసింగుగారు నుడిచిరి.

“ఈకేసులో దొరతనమువారి కింతవరకు 1,17,881 రూపాయలు వ్యయమైనది. ఈకేసు ఎన్నడు ముగియునో తెలుపజాలను” అని పంజాబుశాసనసభలో సర్దారు నారాయణసింగు గారికి సదా జాను మొయినాద్దగారు జవాబు చెప్పెను.

(అ. ప్రె.)

గుల్బర్గా కొట్లాట

6 వ తేదీ విచారణ

“పోలీస్ గ్రాపులను తీయుట కనుమతించెదరా? అని బారిష్టరునాయకుగా రధ్యక్షునడిగిరి. “మేము స్వయముగామాచి తిమిగాన పోలీస్ గ్రాపులనుతీయుటవసరముగాన అనుమతీయ పిలువదని” అధ్యక్షుడు నుడిచెను. “అల్లరి జరుగకమునుపుండిన సిద్ధిగల పోలీసు ఫిర్యాదీలు దాఖలుచేసిరి. తరువాత జరిగిన మార్పుపోలీసుగూడ దాఖలుచేయుట స్వాయముగాదా” అని నాయకుగారడిగిరి. “మేము స్వయముగా మాచితిమిగాన అనవసరము” అని అధ్యక్షుడనెను. “స్వర్ణ లసపపుగుడివద్ద విచారణ జరుపుటకు విచారణ మగు కలదు గాన నచటనే విచారణ జరుపగోరెద”నని నాయకుగారుతెలిపిరి. ఒక చోటనే విచారణ జరుగవలెనని, అధ్యక్షుడునుడిచెను.

“నవాబుమాలనుకొరుజంగు, మహమ్మదు నవాబజంగార్లు తొలగించి క్రావడ్లుగారిని విచారణకర్తగా నియమించవలెను. లేనిచో న్యాయముజరుగదని, పోలీసులు లింగాయతులు గా జప్రతినిధికి, బొంబాయిగవర్నరుకు, రెసిడెంటుకు, నైజాముకు చాలదీర్చమగు తంజివారల నంపిరి.

7 వ తేదీ విచారణ

మేమహమ్మదు, మీనప్ప, మహమ్మదు యస్సాయిలు, అన్నారగార్లు సాక్ష్య మిచ్చిరి.

(అ. ప్రె.)

రాజపుత్రవిశ్వవిద్యాలయము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 7:— రసపుత్ర విశ్వవిద్యాలయస్థాపన యోర్పాలులు ప్రస్తుతము విరమింపబడెనని వైసీరు పత్రీకకు తెలిసినట్లు వ్రాయుచున్నది. రాబోవు ఆ గ్రావిశ్వవిద్యాలయపు విధానములను బాగుగ తెలిసిన రవ్వారదానితోగాని డిప్టీవిశ్వవిద్యాలయముతోగాని రాజపుత్ర పాఠశాలను జతజేయుటచే వారిఆదేశములు నెరవేరునేమోయని రాజపుత్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనప్రయత్నపరులు నిరీక్షించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

గోదావరి యేజన్సీ- పోలవరం

భార్యపై భర్త వ్యవగింతవారంటుచుర్య

(ఒక విలేఖరి)

సెప్టెంబరు 5:— ప్రస్తుతం పోలవరం గ్రామములో పితాపురం యెన్టీటు తాతాదారుగా నుండిన శ్రీయుత కనగాల నరసింహారావుగారి కుమార్తెను రాజమండ్రి వాడవులు శ్రీయుత శ్రీపాద కామేశ్వరరావు పంతులుగారి కుమారునకు వివాహము చేసిరి. ఆమెకు యుక్తవయస్సు వచ్చి సుమారు మూడు సంవత్సరములైనట్లు తెలియుచున్నది. పిల్లకు కార్యము చేసి కాపురమునకు పంపవలసినదని కామేశ్వరరావుగారున్నా పిల్ల శర్మగారున్నా అనేకపర్యాయము లడిగినట్లును అందుపై నరసింహారావుగారు “అమ్మాయి స్కూలుపైసలు పూర్తి అయినగాని కార్యముచేయను, కాపురమునకు పంపను” అని చెప్పవండ్లినట్లును తెలియచున్నది. భర్త గారు చాల సార్లు పోలవరంవచ్చి పెద్దమనుష్యులపరంగా నరసింహారావుగారితో పలువిధములచెప్పి ప్రయోజనములేక తుకు రాజమండ్రి సబ్ కోర్టులో అమ్మాయి వ్యవగింతకై దావాతెచ్చి డిక్రినిపొందిరట. ఆడిక్రీ నేడు ఆమలునిమిత్తం పోలవరంకోర్టుకు బ్రాన్సుఫరు కాగా అమీనా పిల్లపై వారంటు అమలుజరుపుటకై నరసింహారావుగారియింటికి వెళ్ళగా వారు పిల్లవచ్చేయడం తీసుకోవ్వలేం అని అభ్యంతరములేదు” అనిచెప్పిరినియు అందుపై పిల్లను కోర్టువారియెదుట హాజరుపెట్టుటలో అమీనాస్వతంత్రముగా వారంటు అమలు జరుపుటకు జంకి పోలీసువారి సహాయముకోరగా వారు కొందరు స్త్రీలను మద్దతుగా తీసికొని వెళ్లి అమ్మాయియిద్దరుమీద స్వాధీనముకానందున స్త్రీలచే బలాత్కారముగా బండిమీదవేయించినట్లునూఅందుపై నరసింహారావుగారున్నా వారిభార్యయు,కాంతముగా మరయొకబండి కుదుర్చుకొని అమ్మాయివెనుక కోర్టువారు నియమించిన కారానే ఎక్ సత్రమునకు వెడలి కుమార్తెకు సహాయముగా నుండిరి. ఈ రాత్రియంతయు సత్రములోనే యుంచిరి. కామేశ్వరరావుపంతులుగారు స్వయముగా పోలవరంవచ్చి వారంటుఅమలు జరిపిరి. అమ్మాయిని రేపటిస్తీమరుళా రాజమండ్రి తీసికొని వెళ్లి కోర్టువారియెదుట భర్తగారినశముచేతురని తెలియుచున్నది. భర్తగారు కలకత్తా కాలేజీలో జదువుచున్నారట. వారికి టెల్లిగ్రాము వెళ్లి నటలు.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

స్వరాజ్యపక్షమువర్పాలులు

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 5:— సామ్రాజ్య శాసనసభయందు అన్ని ముఖ్యవిషయములగూర్చి తమపక్షమున కుత్తరవులను జారీచేయుటకై స్వరాజ్యపక్షమువారు అత్యవసర ఉపసంఘ మొకటి ఏర్పరుచుకొనిరి. అందు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు. ఎ.కె. సి. కెల్కర్, యగ్నరు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, జమ్నాదాసు మొహతాగారు, భ్రయంకరుగారు గతరు.

మానవల్లనాల్ ఆయుర్వేదవైద్యశాల

మంభకోణం, సెప్టెంబరు 6:— వన్నిలాము తాలూకా బోర్డువారిచే నడపబడు మానవల్లనాల్ ఆయుర్వేదవైద్యశాలలో మార్చి నెల మొదలుకొని ఆగస్టు నెలాఖరువరకును 5808 మంది పురుషులు, 8086 మందిస్త్రీలు, 8066 మందిశిశువులువైద్యము కొరకు వచ్చినట్లు ప్రతేక డిప్టీవలన తెలియుచున్నది.

(అ. ప్రె.)

సంస్కారని రాళ్ళురవ్వ చంపుట

సిసావరు, సెప్టెంబరు 4:— నెలదినములనుండి జైలులో బాధింపబడుచున్న మాలవి-సాంటుల్లా ఘాను ఆహమ్మది యగారు రాళ్ళచే మోదంపబడి చంపబడెను. మతసంస్కారము నిలిచిపోగా ఛాందసపరాయణులు తలెత్తి పెరుగుచున్నట్లు కోమచున్నది. ఆగస్టు 24 వ తేదీ మొదలు తిరిగి పోరాటము జరిగెను.

అ||ప్రె||

ఒక గొప్ప అపాయము—నూర్పురకు గాయములు తగిలెను

లెంగునూరు, సెప్టెంబరు 6:— కోలారు బంగారు గనులలో, కెన్నడిలో ఒక రాయి బ్రదలగుటవలన నూర్పురకు గాయములు తగిలినట్లు వార్తలు వచ్చినవి. గనిలోనుండి భూభాగమునకు గాయము తగిలినవారిని తీసికొని వచ్చుచున్నారు. ఇరికంపై ప్రస్తుత స్థితియు తెలియదు. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు పక్ష అద్భుత విజయము

కార్పొరేషను ఎన్నికల ఫలితములు

ప్రజల యుత్సాహపూరితముగ స్వాగతము

పెద్దనాయకం పేట	
జి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు	401
సి. సుబ్బరాయ మొదలియ్యగారు	313
వ్యర్థములైన వోట్లు	16
వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు గెలుపొందిరి.	
పెరంబూరు	
భక్త వత్సలునాయుడుగారు	553
వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు	91
భక్త వత్సలునాయుడుగారు గెలుపొందిరి.	
రాయపురము	
ఆర్. ధనపాలు మొదలియ్యగారు	251
వావిళ్ల వెంకటేశ్వర్లుగారు	223
హెచ్. ఆంజలియ్యగారు	204
ధనపాలు మొదలియ్యగారు విజయముందిరి.	
పరశువాకము	
డాక్టరు రామకామతుగారు	81
ప్రత్యగ్ఘట లేకపోవుటచే వీరు విజయముందిరి ప్రకటించబడెను.	

టి. పి. వినాయకం సర్పంచిగారు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి:
చింతాడ్రెపేట అభ్యర్థుల గా నిలిచి విజయము గాంచిరి.

వివరములు

సరిగా ఈ యుద్ధము 7 X 30 గంటలకు,

రిప్పనుభవనములందు కార్పొరేషను కమిషనరు భోగుగారు శనివారమున జరిగిన కార్పొరేషను ఎన్నికల ఫలితముల నిర్ణయించుటకుగాను వోట్లను లెక్కించుటకు ప్రారంభించిరి. ఫలితముల వినుటకుగాను పెద్దగుంపుగా ప్రజలు రిప్పనుభవనముల యెదుట నత్యాతురతతో వేచియుండిరి. ఒక్క డివిజనుయొక్క వోట్లను లెక్కించిన తరువాత ఫలితముల ప్రకటించువరకు ప్రజల సమూహమునుండి గాంధీ మహాత్మునకు జేయను ధ్యానము మిన్ను ముట్టుచుండెను. శనివారమున అయిదు డివిజనులనుండి ఎన్నికలు జరిగెను. అందు ఒక్క రాయపురమునకు తప్ప మిగిలిన డివిజనులన్నిటియందును కాంగ్రెసు పక్షము వారత్యగిక సంఖ్యకులచే నెన్నుకొనబడిరి. తొమ్మిది గంటలకు వోట్లు లెక్కించుట ముగిసి విజయముందిన కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు వెలుపలకు వచ్చునదికి అచ్చట నత్యంతోత్సాహముతో వేచియున్న ప్రజాసమూహము వా

ని పువ్వుమోలాలం కృతులుగా నెవ్వరి స్వగతమునగబడిరి.

చింతాడ్రెపేట.

పెద్దనాయకం పేట వోట్ల మొదట లెక్కింపబడెను. ఇచ్చట సి. సుబ్బరాయ మొదలియ్యగారితో కాంగ్రెసు పక్షము తరపున పోటీ జేసిన జి. సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు మొదటినుండియు తుదివరకును గూడ, తన ప్రత్యర్థి కంటే చాల ముందుగానే యుండెను. వోట్ల లెక్కింపులు ముగియు నప్పటికి సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు ప్రత్యర్థి కంటే 88 వోట్లతో ముందుండెను. ఈ డివిజనునందు 730 వోట్లు తమ హక్కు నుపయోగించిరి. అందు 16 వోట్లు శుక్రముగ లేవనకారణముచే నిరాకరంపబడెను. మిగిలినవారిలో సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారికి 401 వోట్లు వచ్చెను.

పెరంబూరు

తరువాత పెరంబూరు డివిజను వోట్లను లెక్కింపబడెను. ఇచ్చట భక్త వత్సలు నాయుడుగారు కాంగ్రెసు పక్షమున పోటీ జేయుచుండిరి. వీరికి 553 వోట్లును వారి ప్రత్యర్థి యగు వి. ఎల్. శాస్త్రిగారికి 91 వోట్లును వచ్చెను.

పరశువాకము

పరశువాకమునందు డాక్టరు రామకామతుగారు కాంగ్రెసు పక్షమున నిలిచిరి. వీరికి ప్రతిపక్షముగ వ్యవహరించు పోటీ జేయు లేదు. వీరికి 81 వోట్లు వచ్చెను.

రాయపురము

అన్ని డివిజనులలో గల మొదటి డివిజను నందు

గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు
కాంగ్రెసు అభ్యర్థి.

పెద్దనాయకం పేట డివిజనుకు జరిగిన ఎన్నికలలో విజయము గాంచిరి.

పోటీ చాల తీవ్రముగ సాగెను. హెచ్. ఆంజలియ్య యను ఆంగ్లో-హైందవ యువతియు జప్తి సుపక్షము తరపున ధనపాలు మొదలియ్యగారును కాంగ్రెసు పక్షము తరపున వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారును పోటీచేసిరి. మొదట తుదిభాగమున పోటీ చాల తీవ్రముగనుండి మొదలియ్యగారు కాంగ్రెసు పక్షంపై ఒక్క వోట్లతో ముందుగనుండెను. ఒకరికి 56 ను మరియొకరికి 56 ను వచ్చెను. ఆంజలియ్య గారికి 20 వోట్లువచ్చెను. రెండవ టైమ్ పి నపుడు ధనపాలు మొదలిగారి కిందు 77 వోట్లును శాస్త్రిగారికి 68 వోట్లునువచ్చెను. మూడవ టైమ్ యందు వీరిరువురలోను ధనపాలుగారు మూడువోట్లతో ముందుగనుండెను తుది ఫలితములు ప్రకటించబడినపుడు ధనపాలు మొదలియ్యగారికి 251 వోట్ల వోట్లతో శాస్త్రిగారికి 223 ఆంజలియ్యగారికి 204 వోట్లును వచ్చెను. వ్యర్థమైన వోట్లు 49.

చింతాడ్రెపేట

చింతాడ్రెపేటయందు టి. వినాయకం సర్పంచిగారు కాంగ్రెసు పక్షము తరపున పోటీచేసిరి. వీరు, మొదటినుండియు గూడ, తమ ప్రత్యర్థి కంటే ముందుగానే యుండెను. ఇచ్చట గూడ పోటీ తీవ్రముగనే యుండెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి 451 వోట్లతో విజయముండెను. వీరి ప్రత్యర్థికి 46 వోట్లు వచ్చెను. వ్యర్థమైన వోట్లు 42.

తాత కేశవుల

రాజీవయత్నములు

రాజీవరతులకు పశ్చిమానందస్వామి భూతిగా నంగీకరింపలేదు. అప్పులబారుపత్రికకు తాను వ్రాసిన లేఖను రద్దు పరచుకొందునని స్వామి 30 మంది శత్యాగ్రహులయెదుట తెలిపెనుగాని 7 వ లేదీ ఉదయమున వెలువడిన పత్రికలో మరియొక లేఖ ప్రకటించబడెను. "ప్రవాసచంద్రగిరి మహాంతుగా నుండగూడదని హిందువులు ఎల్ల వారును కోరుచున్నారు. మధనచంద్రగిరి, శామచంద్రగిరిగార్లకు జరిగిన చాటాలో హుగ్లీ సివిల్ కోర్టువారు 'డిబిటరు ప్రొఫర్టీ' అని స్థిరపరచిన ఆస్తి నంత ను హిందువులకు వశపరచవలెను. అటుల జరిగిన నేగాని సమాధానము కుదరదు. డిబిటర్లు ప్రొఫర్టీతో సంపాదించబడిన యితర ఆస్తి గూడ అందులోనిదేయగును. సతీశచంద్రగిరి మహాంతుగా వచ్చినపుడు అతనికి స్వంత ఆస్తి ఏమియును లేదు. కాన సత్యాగ్రహ సభ్యులతో అని అతడు తెలుపవలెను" అని ఆ డిబిటరునున్నది. స్వామి సంతకము గూడనున్నది.

"దేవాలయమునకు హిందువులు స్వేచ్ఛ గానవచ్చును. ఈ మహాంతును తొలగింపవలెను. పాలక సంఘమువారు శ్రాత్ర మహాంతును నియమింపవలెను. ప్రవాసచంద్రగిరి యిచ్చటి మహాంతుకు ఆంతరంగిమడుగాన నతని హక్కుగానే నేర్పవలె గూడదు" అను ధ్వజమును, రెండు పక్షముల నొకరికరించిరి తెలిసినది.

దాసుగారి యింటిలో రహస్యముగా నెట్టిన భయము జరుగలేదని దాసుగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రే.)

పి. భక్తవత్సల నాయుడుగారు
కాంగ్రెసు అభ్యర్థి.

పెరంబూరు డివిజనుకు అభ్యర్థి గా నిలిచి గెలుపొందిరి.

వైకంఠత్యాగ్రహం

నిమ్నజాతులకు సహాయము

శ్రద్ధానందస్వామి వ్రాసిన ప్రకారము వరదలవలన నష్టపడిన నిమ్నజాతులకు సహాయము చేయుటకు నవేతం బి.వి. పండిత సత్యకేశుగార్లు తిరుచనాపల్లికి వెల్లిరి.

వైకంఠత్యాగ్రహము నిమిత్తము తిరువాన్కూరు సంస్థానమువారిలో విన్నవించుటకు అఖిలభారత హిందూ మహాసభవారు ప్రతినిధులను పంపవలసిగి గానత్యరలో రాగోరెద నని వైకంఠుండి సత్యాగ్రహసంఘకార్యదర్శి పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారికి తంతివార్త సంపెను. వారికి సునమరుస్వాగత మొసగుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. కురు చెల్ల మాతాగారు చెరసాలయండి నవలబడి మరల వైకంఠువచ్చి పని ప్రారంభించిరి. పోలీసు సూపర్వైంటు గోమతి నాయక పిళ్లగారు కలవులొనుండి మరల పనిలో ప్రవేశించి వైకంఠును సత్యాగ్రహ శ్రమమును గూడ చూచిరి. (ఆ. ప్రే.)

తంజావూరు జిల్లా గ్రామోద్యోగములు

మంధళోద్యం, పెద్దెంబరు 6—తంజావూరు జిల్లా గ్రామోద్యోగ ఫలసభ యీనెల 27 న తాత్కాలిక నియమలలో జరుగను. (ఆ. ప్రే.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924-వ సం॥ 10 వ పేజీ

సామవారము

మతమున కుపద్రవము

సాంఘిక సంబంధముచట్టమును దేనిని ప్రవేశ పెట్టినను, మతమున కుపద్రవము గలుగుచున్నదని, గంద్రగోళము జేయుట యలవాటయినది. శ్రీరాజా రామమోహనరాయలు సహగమనము నాపుటకు ప్రయత్నించిన నాటినుండియు, యిట్టి యభ్యంతరము జూపబడుచునే యున్నది. వితంతు ద్వాపా చట్టమునకును, ప్రబల ప్రాతికూల్యము సూచించబడినది. పీనలుకోడును నవరించునపుడు, పండ్లెండు సంవత్సరములలోపల బాలికకు పునస్సంధానముజరుగగూడదని ఏర్పాటు వెనుక జేయబడెను. ఆనమయమున ప్రతికూలాంధోళినము ప్రబలముగ జరిగెను. మత విషయములలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనకూడదని, పూర్వాచార పరాయణులు చాటిరి. శ్రీశ్రీశేషులగు బెహరాంజీ మలబారిగారు, వయోనిర్ణయచట్ట ముండవలె నని వాదించుచు, విశేషప్రబోధము గావించిరి. కొంత కాలముక్రిందట, బాసూ వివాహచట్టము, గవరు వివాహచట్టముల సందర్భమున మరల కలవర జేర్చెను. పీనలుకోడునందలి 12 సంవత్సరముల వయస్సును పదునాల్గు సంవత్సరములవరకు పెంచి, అంతవరకు బాలికలకు పునస్సంధానముజరుగగూడదని, సెలెక్టుకమిటీవారిచే నవరింపబడిన గవరుగారి చట్టమును అందు పైదెటుపబడిన శభ్యుల భిన్నాభిప్రాయములనుయింతకుమున్ను ప్రచురించియుంటిమి. నూతనచట్టమువలన, హిందూమతమునకుపద్రవము గలుగుచున్నదని, కొందరిపుడు దెలుపసాగిరి. కానన సభల బహిష్కారము సంగీకరించుటచే అందు జరిగెడి సహకారచర్యలతో మాకంతగ ప్రసక్తిలేదు. అంతియగాక హిందూసంఘమునకు సంబంధించిన సమస్యలను హిందూసంఘముపరిష్కరించుకొనుటయే యుత్తమమార్గమని మే మంగీకరించెదము. కాని సంఘపుకట్టుబాటులందు, ఎట్టిమార్పుల జేయుటకును ప్రాచీనాచారపరాయణు లంగీకరింపనంత వరకు, సంస్కర్తలు తదితర సాధనముల నన్వేషించుట సహజము. వెనుకటి యలవాటులును ఆచారములును నూతన పరిస్థితుల ననుసరించి మార్పుజెందవలయునను నభిప్రాయము ప్రజలలో ప్రబలుచున్నపుడు, తగినఏర్పాటుల గావించుటకు సంఘపు పెద్దల కధికారము గలదు. పీతాధిపతులకు హక్కుగలదు. ధర్మనిర్ణయసమయము లరుదెంచినపుడు, నిస్సహాయత జూపునెడల, కాలప్రవాహ మెవరికొరకును ఆగిపోవదు. ప్రాచీనమహర్షులు ఆయాకాలములకు తగిన విధుల నేర్పరచిరి. సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడిరి. వారిమార్గము ననుసరించుట, ఇక్కాలపువారి ధర్మముగాదా? అన్వయ్యత దొరికిపోవలయునను ఘోషింపించుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరులు స్వస్థితికై వాటుపడుచు, యడ్డంకుల తొలగింప గోరుచున్నారు.

సాంఘికాచారములందు కాలానుగుణ్యముగ మార్పులు గావలయునని, సంస్కర్త లభిప్రాయముచున్నారు. ఇట్టిసిద్ధిలో, ఎట్టిమార్పులును జరుగగూడదనియు, ఇందుకు శాస్త్రములంగీకరింపవనియు ఒక్క గీటుగీచిన నేమి లాభము? అవసరములగు మార్పులను మేమేచేసికొనెదమని, ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు దెలుపుటకు సంసిద్ధులు గావలయును. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వెనుదీసెదరు. తామెట్టిచారప గావించక, పూర్వాచార పరాయణులు, కాననసభ్యులను నిందించిన ప్రయోజనములేదు. కాలప్రవాహము పరుగిడుచుండ, మేముమాత్రము కదలమని కూర్చుండుటవలన లాభముండదు. ప్రవాహ మెల్లరను తనవెంట గొని పోవకమానదు. దానిని సంఘాపయోగమున కెటుల యుపయోగింపదగునని ముఖ్యముగ విచారింపవలయును. శిష్టాచారము పరమ ప్రమాణమని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. శిష్టాచార మేదియని నిర్ణయించుటకు హిందూసంఘము బాసుకొనవలయును. సంఘము నిర్జీవముగ నుండుటచే సంఘాధికారము పరులకు హస్తగతమగుచున్నది వివిధమతములవారును హిందూసంఘ నియమములలో జోక్యము కలిగించుకొనుట తటస్థించుచున్నది. పదునాల్గు సంవత్సరములలోపల పునస్సంధానము జరిగి తీరవలయునను నియమము గనుపించదు. రజస్వలా సంతర వివాహముగూర్చి భేదాభిప్రాయ ముండవచ్చును. కాని యీ విషయమై అట్టి వివాదమున కెడములేదు. పూర్వాచార పరాయణులలో నగ్రగణ్యులనియు ధర్మాత్ములనియు పేరొందిన పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు తమ యభిప్రాయమును వివరించుటలో "ఒక విదేశీయనివలెగాక అంగీకారమునిచ్చువయస్సును 14 సంవత్సరములకు హెచ్చించుట నాకు పూర్తిగాయిష్టము. ఒకబాలికకు పెండ్లి చేయబడిన మనిషి అవివాహితబాలికను ఆమె పదునాల్గు సంవత్సరముపూర్తియగువరకు పునస్సంధానము జేసికొనగూడదను అభిప్రాయముతోగూడ నేను యేకీభవించు చున్నాను" అని వ్రాసిరి. మాళవ్యాగారు శాస్త్రవిరుద్ధముగ కార్యమునకు నమ్మితింపరని, దెలిసిన విషయమే. ఇట్టి స్వల్ప సంస్కరణములపట్లగూడ ప్రాతికూల్యము జూపుటవలన, పూర్వాచారక్రియల వాక్యములం దాదరము తప్పిపోవుచున్నది. సంఘాభివృద్ధికి వీరు తోడ్పడజాలరను నభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది. మతాధిపతులు ప్రజల కారవసపర్యల నందుకొనుచు, అంతటితో మాత్రము సంతృప్తి జెందుటచే, హరివలన గలుగదగిన లాభము ప్రజలకు గలుగుటలేదు. సంఘమును కాసింపవలసిన ప్రమాణజ్ఞులెవ్వరో దెలియుటలేదు. హిందూసంఘమునకు సంబంధించిన వ్యవహారములలో ప్రభుత్వము వారును తదితర మతస్థులును జోక్యము కలుగజేసికొనెడిదన్నిటియరుదెంచుటతోచనియమే. కాని మతమున కుపద్రవముగలిగినని బలుకునంతమాత్రమున లాభముండదు. హిందూసంఘమును కాలానుగుణ్యముగ నడుపుశక్తిని, సంఘాధికారులు సంపాదించవలయును. ప్రజలలోగలిగిన సూక్ష్మాశయములను కనిపెట్టవలయును. వానిని సఫలపరుచు మార్గమేదియని యాలోచింపవలయును. ఇందుకు వీలు

లేదని చెప్పట, హిందూసంఘమునకు కళకళలాడుతూ తన వ్యవహారములను తాను పరిష్కరించు కొనజాలనపుడు, హిందూసంఘముగాని, మరి యేసంఘముగాని పరాధీనముగాక తప్పదు. డాక్టరు గవరుచట్టముల జోటు చట్టములకవకాశములేకుండ జేయదగినశక్తి, హిందూసంఘమునకు గలదు. ఆశక్తిని యుపయోగింపకున్నచో, సాంఘికనియమములు ధర్మశాస్త్రముల ననుసరించి గాక, ప్రభుత్వచట్టముల ననుసరించి నిర్మితమగుట వింతగాదు. హిందూసంఘము మేల్కొనవలయును. జీవకళను జూడవలయును. చలనరాహిత్యము నిర్జీవలక్షణము. ఊరక నాగ్రహము జూపుటవలన బ్రయోజనముండదు. సాంఘిక పునర్నిర్మాణమునకు బునాదులవైచుటకు, ధర్మనిర్ణయాత్మకలవారలు పూనుకొనవలయును. అట్టివారిక్కాలమున లభింపరనుటగాని, అయ్యది సాధ్యపడదనుటగాని, నమంజనముగావు. హిందూసంఘమునితరులు బాగుజేయజాలరు. ప్రభుత్వ కాననముల వలన అభివృద్ధి గలుగనేరదు. సంఘమే తనకార్యములను చక్కపెట్టుకొనవలయును. మతమునకు గలిగెడి యుపద్రవముల నాపుట కిదియేమార్గము. హిందూసంఘాధికారము పరులహస్తగతము గాకుండుట కిదియేమార్గము. ఇట్టి మార్గము నవలంబింపక ఊరక విచారపడుట పోరుషము సూచింపదు.

కార్యరేషనుపన్ని కలు:

కాంగ్రెసుపక్షపు విజయము

మద్రాసు కార్యరేషనుకు మొన్నటిదినమున జరిగిన ఎన్నికలలో, అయిదింట నాల్గుస్థానములు, కాంగ్రెసుపక్షమువారి వశమయినందుల కెంతయు సంతసించెదము. పరశువాకమునందు, డాక్టరు రామకామతుగారు నిరాటంకముగ విజయము బడసిరి. వీరు కాంగ్రెసుసభ్యులు. ప్రజాశ్రేయముకొరకై వీరు చాలకాలమునుండియు కష్టపడి పనిచేయుచు విజయము బడయుచున్నారు. పెద్దినాయకనుపేటకు జరిగిన ఎన్నికలలో గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యంశ్రేష్ఠిగారు విజయము గాంచిరి. శ్రేష్ఠిగారు అసహాయవాదులు. చెన్నపురి కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు. యవకులు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కార్యరేషనుద్వారా కొనసాగించుటకు వీరుశక్తివంతులైన కృషినిచేసెదరని నమ్మెదము. వీరి కెదురుగ నిలిచిన సుబ్రాయమొదలిగారు జన్మిస్తుపక్షమువారు. చాలకాలమునుండియు యీపదవి నాక్రమించియున్నారు. ఇట్టి వారోడిపోవుట, కాంగ్రెసుపక్ష ప్రజలలో నేర్పడిన నూతనాభిమానమునకు ఫలితమని ఎంచవచ్చును. చింతాద్రిపేటలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు మీనాక్షిసుందరం పిళ్లగారు గెలుపొందిరి. పెరంబూరులో కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థి యగు భక్తవత్సల నాయుడుగారు గెలుపొందిరి. కాంగ్రెసుసభ్యు లిరువు రీడదవికై పోటీపడియుండుట శోచనీయము. గెలుపొందిన కాంగ్రెసుపక్షమువారి నందరను, అభినందించెదము. రాయపురము డివిజనులో, కాంగ్రెసుపక్షము వారగు వావిళ్ల వేంకటేశ్వర శాస్త్రిగారు రోడిపోయిరి. మొదట వి. రామదాసునంతులుగారు నియమితులయిరి. పిమ్మట, వారు వదలు

కొన్ని అస్థిమూలకాస్త్రీగారు అలవ్యముగలిగిరి. అందుచే ప్రచారమునకు తగినవ్యవధి లేకుండచని తలంపవచ్చును ప్రాతవారగు ధనపాల మొదలిగారే గలిగిరి. అయినను శాస్త్రీగారిని మొదలిగారిని 28 వోట్లమాత్రమే తారతమ్యము గలదు. 49 వోట్లు బిని కిరా నివ గుట విచిత్రము. ఇందువలన శాస్త్రీగారి కేక్కుడు నష్టము గలిగినని తెలియుచున్నది. శాస్త్రీగారికి విజయము కొద్దిలోతప్పిపోయెను. ఈవిజయపన్నికలోగమనింప దగిన సంగతి యొకటిగలదు. హెచ్. ఆంజలోఅను ఆంగ్లో హైందవస్త్రీ అధ్యక్షినిగ నిలిచెను. స్త్రీ లిటుల పోటీపడుట కిదియే ప్రథమపర్యాయము. ఈమె 204 వోట్లను సంపాదించి గలిగెను. ఇక ముందు స్త్రీలు గూడ ప్రజాహిత జీవితమునం దర్హాసము బడసెదరని యూహించెదము. కాంగ్రెసుపక్షమువారు నేడు గడించిన విజయముతో సంతృప్తిచెందక తాము నిర్వహింప వలసిన విధిని నెఱవేర్చుటయర్హించవలయును. కాంగ్రెసుసభకు గల పలుకుబడిని వద్దనియోగము గావింపవల యును. అప్పుడే వీరు తమ విజయమును సార్థక పరచెదరు. లేనియెడల జస్టిసుపక్షమునకు గలిగిన యపఖ్యాతియే ఇతరులకును గలుగును. మొన్నటి దినము జరిగిన ఎన్నికలలోనేమి అంతకుమున్ను జరిగిన ఎన్నికలలో నేమి నాయకత్వము వహించి కాంగ్రెసు పక్షమునకు గలిగినవిజయమునకు కారణ భూతులయిన యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు మద్రాసు పౌరులకృతజ్ఞత కెంతయు పాత్రులు.

అనవసరపు శాఖ

చెన్నరాజధానియందు, మత్స్యశాఖను నిలిపి యుంచుట అనవసర మని సూచించి, రిట్రైచి మెంటు కమిటీవారు మేలొనర్చిరి. కమిటీవారి యభి ప్రాయము ప్రకారము, మత్స్యశాఖపై వెచ్చించు ధనము నిరర్థకము. ఇంతవరకు గలిగిన ఫలములు వ్యయమున కేమాత్రము సరిరావు. అందుచే ప్రస్తు తపు ఏర్పాటులను చాలవరకు రద్దుజేయవచ్చునని, కమిటీవారు ద్వేష్యపడిరి. మత్స్యశాఖలోధనవలన గలి గినఫల మేమియులేదు. అందుచే దీనిని నిలిపివేయ వచ్చును. ఒకటిరెండు ఏర్పాటులనుమాత్రమువదలి వేయవలసరలేదని, కమిటీవారు రభిప్రాయపడిరి. పల్లెవాండ్రవిద్యయు సహకారాభివృద్ధియు, ఆయా శాఖలవారికి విడిచిపెట్టవచ్చు నని, కమిటీవారు సలహా నిచ్చిరి. మత్స్యశాఖవలన న్యల్ప ప్రయో జన మున్నచో, ఇతరశాఖ లివసలను నెఱవేర్చ గలవు. ఏ కారణముచేత నయినను మత్స్యశాఖను దీనిపై చెరుటకు వీలులేనిచో, ప్రత్యేక శాఖగ నిలిపి యుంచక పార్లెశామికశాఖలో సంతర్భాగముగ జేయవచ్చునని, కమిటీవారు రభిప్రాయపడిరి. కమిటీ వారి యభిప్రాయము సహేతుకముగ నున్నది. ఇట్టి డబ్బు దండుగశాఖల సంతకాలము నిలిపియుంచ వలెను? ప్రజల ధనము అనవసర వ్యయములకింద ఎంతకాలమని వెచ్చింపవలయును? ప్రజల కిందువలన గలిగినలాభ మత్స్యలమని దెలుపనక్కరలేదు. పల్లె వాండ్ర యభివృద్ధి కయినను యీశాఖ సహకారి గా లేదు.

మత్స్యశాఖాధ్యక్షునికి రిట్రైచి మెంటు కమిటీవారి సూచనలు రుచింపకుండుట వింతగాదు.

ఆంధ్రం గాంధీ మహాత్మని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

8.9-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

	చందాలు
ఇదివఱకు	48735-4-5
నేటి వసూలు	3-0-0
అనంతపురంజిల్లా కల్యాణదుర్గములో మే, జూన్ నెలలలో వసూలయి జిల్లాసంఘములో నుండునది	8-0-0
మొత్తం	48746-4-5

	చందాలు
ఇదివఱకు	23735-4-9
(పొరబాటున వదలివది)	40-6-2
ఒక ఆంధ్రుడు	3-0-0
మొత్తం	23778-10-11

పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, రంజుకెట్టిపేడి, మద్రాసు

ఉన్నతేక ముప్పందము త్రాగుచున్నటుల ఇతడు వ్రాయదొడంగెను. మత్స్యశాఖను నెలకొల్పిన యుద్దేశ్యము ధనసంపాదనము గాదని యితడు దెలుపుచున్నాడు. ధనసంపాదనగాకున్నమానె ధన వ్యయమునకు తగినఫలమయినను గనుపింపవలెను గద. ఆడలేక మద్దెలయోడనునటుల పల్లెవాండ్ర దెలివితక్కువతనమువలన యీశాఖ యభివృద్ధి గాంచలేదని సాకుజెప్పట విచిత్రము. అనుకూల పరిస్థితులులేక కొన్ని ఏర్పాటులు విఫలమయ్యెనని దెలిసిన లాభమేమి? మరల అనుకూల పరిస్థితుల గలిగించుట కెంతకాలము పట్టునో ఎంతడబ్బు దం డుగయగునో ఎవరు జెప్పగలరు? జమాఖర్చుల ననుసరించి యీశాఖయొక్క ప్రయోజనమును విచారింపరాదని శాఖాధ్యక్షుడు మంబలించు చున్నాడు. ఇక దేనినిబట్టి నిర్ణయింపవలెను? ఈ శాఖవలన జరిగిన మహాపకార మేదియో తెలి యదు. ఇంకను పరిశోధనలు జరుగవలయునట. లాభనష్టములను పాటింపగూడదట. ఈ శాఖను ఇతరశాఖలతో జేర్చుటకయినను వీరికేమియులేదు. దీనిని రద్దుజేసిన ఆభివృద్ధియంతయు నిలిచిపోవునట. మత్స్యశాఖాధ్యక్షుని యభిప్రాయమును ప్రభు త్వమువారు రంగీకరించి రిట్రైచిమెంటు కమిటీవారి సూచనలను నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు దెలి పిన హేతువులు నిస్సారములుగ నున్నవి.

మత్స్యశాఖాధ్యక్షములను రిట్రైచిమెంటు కమిటీవారు గ్రహింపలేదట. లాభనష్ట దృష్టితో జూచుటవలన, వీరు నిజస్థితిని కనుగొనలేక బోయి రట. ఎటులయిననేమి, మత్స్యశాఖను నిలిపియుంచుటకు పార్లెశామిక మంత్రిగారు నిశ్చయించిరి. పరిశ్రమలశాఖలో దీని సంతర్భాగముగ జేయుటకు వీరంగీకరించుటలేదు. పార్లెశామికాధికారి యీ శాఖను నిర్వహింపజాలకట. రిట్రైచిమెంటు కమి టీవారి సూచన లీతీరున త్రోసివేయబడినవి. నిరర్థ కపు శాఖ ఎప్పటివలె నిలిచియుండును. ప్రజల ద్రవ్యము ఎటుల దండుగ యగుచున్నదో, కనుగొ నుట కీ నిదర్శనము చాలును.

కడప జిల్లాబోర్డు

కడపజిల్లాబోర్డువారు అధ్యక్షు నెన్నికొను పాక్కున ప్రసాదించవలయునని గోరినను ప్రభు

త్వమువారు లక్ష్యపెట్టక రా. బి. టి. యం. నర సింహాచార్యులుగారిని మరల నియమించిరి. వీరు దెలిసిన కారణములు నిస్సారములని చదువరులకు తెలియును. కడప జిల్లాబోర్డు, అధ్యక్షు నెన్ని కొనుట కర్వతనంకను గడింపలేదను వాదము విశ్వా సార్థముగాదు. అర్హతకు ప్రధానలక్షణము లేవ్వి యో తెలియవు. ప్రభుత్వమువారు వీనిని నిర్ణయించి యుండలేదు. అర్హతగలదా లేదాయని పరిశీలించు టకు జిల్లాబోర్డు కట్టి యధికారమును వప్పగించు టయే ప్రధానసాధనము. జిల్లాబోర్డు సభ్యుల కోర్కెల నీరీతిని తృప్తికరించుటచేతనే అధ్యక్షుల నెన్నికొనుపాక్కును జిల్లాబోర్డుల కన్నిటికిని ప్రసా దించవలయునని నరసింహరాజుగారు తీర్మాన ముప పాదించుట తటస్థించెను. తమ అసమ్మతిని తెలు పుటకై వీరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష పదవికి నయితము రాజీనామా నిచ్చిరి. ప్రభుత్వచర్యలపట్ల అసమ్మతి గనుబటచుటకై కే. కోటిరెడ్డిగారు కడపజిల్లాబోర్డు సభలో అధ్యక్షునిపట్ల విశ్వాసరాహిత్య తీరాన మును ప్రతిపాదించ నెంచిరి. ఇట్టి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటలో వీరు నరసిం హా చార్యుల గారిపై స్వయముగ నెట్టి యా రోపణల గావింపదలచలేదు. ప్రభుత్వపక్షిని నిర సించుటయే వీరి యుద్దేశ్యము. కాని, తీర్మానము నుపపాదించుటకు, అధ్యక్షు లనుజ్ఞ నియరయిరి. ఇందువలన, ప్రజలలో మరింత అసంతృప్తి ప్రబ లుట సహజము. ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును నిరోధించు కొలదియు, స్వాతంత్ర్యవాంఛ పెచ్చు పెరుగునా గాని తగ్గిపోవక.

బీదలకన్నదానము

మంభకోణం, కృష్ణానంద శ్రీనివాసాచార్యులు గారు తిరుమంగళం విచ్చేసినందులకు గౌరవాధ్యక్షులు పం దారుగారు వారిశాకపాదు వరదలవలన పట్టమంటనవారిలో 50000కుది బీదలకును ఆత్మోలిపాడు 120000కుది బీదలకునుఆత్మ దానము చేసిరి. మతముయొక్క 4000 యాచకులభగవద్గీత మున కడపయోగము గాచుటలవలన మొట్టమొదట ఆచార్యుల సహాయ మక్కరలేకుండు పాదేసాయిన యింట్లో నానుచేయుటకు మతాధి పతి పంజాబు గారు ప్రారంభించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రాథమిక శాంతిగావతనములు

మధ్యవర్తిత్వమును గోరుట

చిన్నజాతులసంరక్షణమును అవేక్షించుట

ఉపద్రవములేదు అని అభయ మియవలెను

నైన్యములను తగ్గింపవలెను

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—రాత్రి 11-20 హ్యూస్టన్ ప్రతిక లన్నియు జనీవాలో ముగ్ధానాల్డుగారిచేయి యుపన్యాసమును ఆశ్రేపించెను. ఇటలీ ప్రతికలు హుగ్గించెను. రాంకే ముగ్ధా నాల్డు జేప్పిన ప్రతినివయమును గోమలొనున్న మెస్సాజిలో ప్రతిక హుగ్గించిచున్నది. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమునే జేప్పవచ్చును. దీనివలన అంతర్జాతీయశాంతికి మార్గ మేర్పడు ననుచున్నది. ఇతరప్రతికలుగూడ దీనిలో ఏకీభవించుచున్నవి.

చారిత్రమును నూతనశక ముదయించెననియు మనము గూడ సాల్వేషన్లను నిహితాపత్రికయును వాకొనుచున్నది. ముగ్ధానాల్డుగారి యుపన్యాసమునుజూచి సంతసించు టకు అనకాళిములేదుచున్నది. వేషభూరితముగ వ్యాఖ్య లొనర్చుచున్నది.

ముగ్ధానాల్డుగారు స్వప్రకాశము ముగ్ధానాల్డు ప్రయోజనములేవనియు నిజస్థితులనరే ప్రస్తావించుట మంచివనియు 'కేప్టెన్ ప్రతిక' నుడువుచున్నది. శాంతినిగావించుటకు సర్వవిధ లక్ష్యములతో తెలియజేసింది.

ముగ్ధానాల్డుగారి మాటలనుపన్యాసమునతాడు బొంగ గలములేని నూతనలక్ష్యము వేరు కనిపించినది 'కోట్టిబిల్' ప్రతిక వాకొనుచున్నది.

'ఏకోకోవెల్లి' ప్రతికగూడ అసంతృప్తిని జూపుచు న్నది. హెరియట్టుగారితో కలిసి నైన్యములను తగ్గించువిష యమై ఆలోచించి ప్రజలకు అంగీకారమును సిద్ధాంతము నిం కను లెగురుచేయవలసి యున్నది. ప్రజలు మరల చందమా మ్రలు లేకుండా జేయవలెననుచున్నారనియు వాకొనుచున్నది.

హెరియట్టుగారి యుపన్యాసము

మధ్యవర్తిత్వము గావతనముట

జనీవా, సెప్టెంబరు 5:—ప్రతికల స్థానములు నేడుగూడ క్రిక్కిరిసి యున్నవి. జాతిమితినభిలో మధ్యవర్తిత్వసిద్ధాంతము సేర్పాటుజేసెదరని నమ్ముచున్నాడను. హర్షధ్యానము వ్యగ్రభావముతో చందేత్తువారే మధ్యవర్తిత్వ పరిష్కారమున కంగీకరించును. ఈ సభవారు ప్రపంచమునకు నైతికముగ బా ధ్యులు మధ్యవర్తిత్వపరిష్కారము, నైన్యములను తగ్గించుట, శత్రుభయము లేకుండజేయుటయు ముఖ్యవిషయములు. ఒకదానినుండి ఒకదానిని విడదీయుటకు వీలులేదు. ప్రపంచ శాంతికి మధ్యవర్తిత్వమువలనను, ఆయస్థి నిజరూపమును దా ల్చువలెను. చిన్నజాతులను సంరక్షించవలెను. (గొప్పహర్షధ్యానము) అందరకును న్యాయమునుగలుగజేయవలెను. రాంకేమగ్ధ నాల్డుగారు నిన్న జేప్పినపరిష్కారములన్నిటిని అంగీకరించవలెను. అన్నిజాతులను శాంతిపాపించుచున్నది. వీరందరును అంతర్జాతీ య శాంతికి తోడ్పడవలెనని హెరియట్టుగారినిరి.

నైన్యములను తగ్గించుటలో ఆమెరికనులు పాల్గొన్నందు లకు హెరియట్టుగారు సంతసించిరి. జర్మనీపట్ల ప్రాంసుకుడ్యేషము లేదనిరి. పరాసులు జర్మనీల పశుబలమునెదుర్కొనిరి. పరాసులు ఒకపాక్షికము నిందు జీవనముతోగూడుకొను నటుల జేయవలసింది. న్యాయమార్గముచే శాంతిని స్థాపించుటకు పరాసు లు గోరుచున్నార. తమబాధలను పరాసులుగర్హించుటచే ఇతరులకుగూడ బాధ లేకుండజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. పరాసులు శాంతికి ప్రయత్నించుచున్నారని హెరియట్టుగా రు 45 నిమిషములు మాట్లాడిరి. అందరును హరించిరి.

చరస్వర సహాయపుటాడబడిక

చిన్నవిధానము నెంతయు కొనియాడిరి. రాంకే ముగ్ధా నాల్డుగారు మధ్యవర్తిత్వమునకు అంగీకరించినందులకు సంత సించిరి. ఆయుధములను తగ్గించుటకును, యుద్ధమునల్పుటకు ర హస్యప్రయత్నములు జరుగకుండగను జేయుటకు పరాసులు తోడ్పడవలసింది.

ఆయుధములను నైన్యములను తగ్గించుటకు సభగా శలెనని ఒప్పుకొనిరి. జాతిమితిన ఒడంబడికలో జగ్జనీ రషియాలను జాతిమితినో జేర్చుకొనుననియుమలు గలననిరి.

బెలియనుల వాగ్దత్తము

నిర్బంధపరిష్కార మధ్యవర్తిత్వమునుగర్హించి బెలియ నులు క్రేటుబ్రెటును, పరాసులతో బాటే అంగీకరించెదరని యు నిజముగాకాంతిని చేకూర్చుటకు వ్యగ్రభావముతో విడుదలమ వారిపై నాగరక జాతులందురును ఏక మైహారాడవలెననియు బెలియ ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను.

డాక్టరు బెనియ

జకోసానియామంత్రి డాక్టరు బెనియగారు మధ్యవర్తిత్వము గావతననిరి. కేపటివరకు చర్చ ఆపుచేయబడెను.

క్లటలీసహకారము

ప్రాంతములముగ నీవీరు కలంబ్రాగారు తెలియజేసిరి. పునర్నిర్మాణమునకు ముగ్ధానాల్డు హెరియట్టుగార్లు సహకార ముగ ఇటలీ పనిచేయవలసిరి.

పాశ్చాత్యప్రభుని అంగీకారము

హెరియట్టుగారు జేప్పినపరిష్కారములను చాలవరకు పాశ్చాత్య ప్రభువు తమ గంభీరపన్యాసమున ఒప్పుకొనిరి. ప్రస్తుత ప్రపంచపరిస్థితులకు ముందు జాతిమితినొడంబడికయే యనిరి.

ముగ్ధానాల్డుగారి యుపన్యాసము

ప్రాంతప్రతికల వ్యాఖ్యలు

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 5:—నైన్యములను తగ్గించుటకు గూర్చియు, జర్మనీని జాతిమితినలోనికి జేర్చుకొను విషయ మునుగూర్చియు ముగ్ధానాల్డుగారు జేసినయుపన్యాసమును శ్రోం చిప్రతికలు ఆశ్రేపించుచున్నది.

ముగ్ధానాల్డుగారు పరస్పరసహాయపు టాడంబడికను నిరాకరించుటకును, నైన్యములను తగ్గించి ఉపద్రవములేకుండ క్రేటుబ్రెటును ఏమిజేయునది ముగ్ధానాల్డుగారు తెలుపలేరని మ్యాటికోప్రతిక తీవ్రముగ ఆశ్రేపించుచున్నది.

పెటిటు హ్యూస్టన్ అసంబ్లివారు ముందుచేసిన తీర్మాన ములను తుడిచివేయుటకు వీలులేదనుచున్నది.

క్రేటుబ్రెటునుకు ప్రస్తుత మెనరిలన భయములేదు గాన ఇతరుల జేయమునుగూర్చి అంతగ పాటింపలేదనియు అందుచే హెరియట్టుగారు పరాసులయభిప్రాయము ననుసరించిపోవుట మంచివనియు పెటిటు జర్నలుప్రతిక వాకొనుచున్నది. మధ్యవర్తిత్వము గావతనని ముగ్ధానాల్డుగారుచే జాతిమి తిబలము పొయెనని 'పగాకో' ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ముగ్ధానాల్డుగారి యుపన్యాసము గొప్ప క్రిటికు ప్రజా స్వామ్యవాది ఇవ్వవలసిన యుపన్యాసముగ లేదని ఏకోకో వెల్లి ప్రతిక యభిప్రాయము.

రాంకేమగ్ధనాల్డు హెరియట్టుగార్లు న్యాయమును, శాంతిని గలుగజేయుటకు కల్పిని మార్గము నరసెదరుగాక యని ఓభురప్రతిక నుడువుచున్నది. నైన్యములను తగ్గించి పరాసులు తమ సరిహద్దులను శత్రుదాడికిలోనగునటుల పరాసులు జేయ వలెనని గోరుట పాడిగాదని 'గాలోయి' ప్రతిక వాకొను చున్నది.

సహాయము, అపరాధములు మధ్యవర్తిత్వము మాడు ను సమన్వయించునటుల ప్రయత్నింపవలెనని ఏక్సెస్సియరు ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ఆంగ్లోరషియా ఒడంబడిక

నుగూర్చి ఎన్నికమార్గము యభిప్రాయమును తెలిసి కొనుటకు వీలులేకపోవుటచే, వారిపై శ్రీ సందియముగ నుండు టచే దేశమంతయు తమ విధానమును ఆమోదించుటకు ప్రభు త్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఆంతర్జాతీయన్యాయస్థానము

క్రొత్త అధ్యక్షుడు

హ్యూబరుగారు 1925-27 సంవత్సరములకుఆంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమునకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి డాన్ విధానమున ఇతడు చాలవరకు పాల్గొనుటకు ఇతడు స్వీటు జర్లందు వాసి

రషియాలో వైద్యాలయములన్నిటిని ప్రభుత్వమువారే నిర్వహించెదరు ప్రజలు మందులను విక్రయింపరు

అగస్టు 30:—లేడిని, ఈజిప్టు ప్రముఖులు సమాజేశమై ఏకో అలోచించెదరని ప్రకటింపబడినపంగతి తప్పని తెలుపు చున్నాడు.

రీడింగు ప్రభువు

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—రాత్రి 12-30 రీడింగు ప్రభువు త్వరలో విరామము జేందుననుటకు తప్పని లివర్పూలు పోస్టు ప్రతిక: ప్రాయుచున్నది. 1925-లో రీడింగు ప్రభువు తనపద విని పదలుకొనుననుసంగతి నిజముకాకపోవచ్చును. కాని న్యాయశాఖ ప్రభుత్వమున ఇంకొకపదవిని (లాల్ గర్డు) స్వీక రించుననియు ప్రభువులసభలో ప్రవేశింపవచ్చుననియు తెలుపు చున్నది.

అమెరికను పోవంచిక ప్రమునికులు

బోస్టన్కు పయనమైరి

చీనా పోరాటము

ప్రైముప్రతిక హెచ్చరిక

చీనా ప్రభుత్వమును, కక్షిదారులును పోరాడకుండ ఇతరప్రభుత్వమువారు హెచ్చరింపవలెనని ప్రైముప్రతిక సూచించుచున్నది.

మరాకోపరిస్థితులు

స్పెయిరు సేనలు పరాజయము

స్పెయిరు సేనలు మరాకోలో కష్టముల నెదుర్కొన వలసివచ్చెను. ఇదివరకు చెప్పినదానికంటె ఎక్కువ నష్టములన కష్టములకు జొందిరి.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లోసోవియటు, ఒడంబడికను సరి కముజేసినందులకు అభినందించిరి. దీనివలన ప్రపంచములో ఆర్థికశాంతిపరిస్థితు తేర్పడుటకు వీలుగననిరి.

యుద్ధభయము గన్పించుచుండుటచే పారిశ్రామికపరిస్థి తులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు జనరలు సభవారి కధికారము నిచ్చిరి.

బ్రిటిషు పోగయోడలమీద చరక చీనా ఆసియా కారి కులను నియమించరాదనిరి. న్యాయశా కాల్యకాము ఇట్లుచేసి ఆన్యాయమని ఒక చట్టమును ప్రతేకపెట్టవలెననిరి.

కీ|| శే|| దొరయ రాజాగారు

తైలీనులో దొరయరాజాగారు కాలగతిని సహజము? జొందిరిని, పంచాయతీదారులు తెలియజేసిరి.

చీనావ్యవహారములో ఎవరును పోక్యము కలుగజేసికొ, రాచిని రషియనులు గోరుచున్నారు. క్రేక్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు దీనికి తోడ్పడవలె ననుచున్నారు.

ఆప్టనిస్తాను తిరుగుబాటు

లాంగెననియు, పరిస్థితులు సక్రమమున నున్నవనియ: ప్రభుత్వమువారి కెట్టి చిక్కులు లేవనియు ఆప్టనిస్తానుబా తెలుపుచున్నాడు.

మరాకోపరిస్థితులు

మరాకోలో శ్రాంతిప్రదేశమునదేదెంబ్రాకాగారిపైనా ధిపతిగను సక్రమపరిస్థితులను నిలబెట్టుటకును నియమించిరి.

జరియాల ప్రతికూల

బోలిషివీకులు

మాస్కో, సెప్టెంబరు 5:—జరియాలలో ప్రతికూల బోలిషివీకుల నాయకులు 40 మంది కాల్కిచంపబడికనియ ఇండలో ఆండ్రోవోవిస్కిరాకొమరున్నాడనియు తెలియుచున్నది.

యుద్ధమునకు పూర్వమున్నట్లులే పెట్రోలు, చమరును అందజేయుటకు జర్మనులు రషియాలో ఒడంబడిక చేసికొనిరి.

రూరు ఖాళీ

1919 సంవత్సరపు ఆంగ్లో ప్రెంచి అమెరికను ఒడంబడికకు బదులు అటువంటిదానిని మరల ఇంకాకటికేసికొన్న గాని 1925 సంవత్సరము నాటికి రైతువామభాగమును ఖాళీజేయుటకు పీలుపడదని ప్రాతమంత్రికాటుజాగారు తెలుపుచున్నారు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనములో ఆస్ట్రేలియాకు నష్టమురా లేదట.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—కింగ్ సమాచారముల్ని తెలుపుచున్నది. హ్యంగుహేరత్తుక కమిషనరులు అధికార హోదాను తొలగించుచు మంత్రివర్గమువారు ఉత్తరువును ప్రకటించిరి. బిషియానుసేనాని దండెత్తవలెననిరి. విదేశీయుల ఆస్తిని ప్రాణములకు భయములేకుండ కాపాడుచు ప్రకమపరిశీతులను ప్రవేశపెట్టవలెననిరి. కేంద్రప్రభుత్వమునకు లోనై యుండవలెననిరి. ఈ ఉత్తరువు చాలముఖ్యమైనదనుచున్నారు. దీనివలన ప్రభుత్వమువారు జమీరంగముగ చీనాగుగానికి ప్రతికూలముగ బయల్పడిరి. దీనివలన మూడోయొద్దప్రభువన బాంగిసోలికాగారి యుద్ధేత్యములు స్పష్టపడు ననుకొనుచున్నారు. (ఆసంపూర్తి)

నన్యత్ సేనుగారు

లూయిస్సింగుగారితో కలిసినుటకు ఉత్తరభాగమునకు తాను సైన్యములను గొంపో నుద్దేశించినని తెలియజేసిరి. ఈపూగారు జయించుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించితేని చీనాలో ఐకమత్యము గలుగజేసికేని మంగోలియా జాతుల యుద్ధన మెక్కువనననిరి. (ఎల్లాపెరిలు). బ్రిటను, అమెరికా సహాయము చేయుచున్నచో, ఈపూగారు చీనాసంతను సైన్యములతో యుద్ధమునకు తయారుచేయగలరు. చీనా ఐకమత్యముతో నుండునటుల జేయగలరు.

తాను ఉత్తరభాగమునకు నిజముగ రక్షణార్థము బోవుచున్నానని సకాయత్ సేనుగారు తెలియజేసిరి.

ఒక ఆయుధ సామగ్రిలతో కూడినరషియాఒడ

జొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:—ఆయుధసామగ్రి మందు సామగ్రిలతో బ్రాంసువాలీలు అనురక్షియను ఒడ వ్లాడివాస్టాకునుండి మదరాసు, ట్యాంటికారికామిదుగా వచ్చి జొంబాయిరేవు సరిహద్దులకువారముగా కేనివారమునాడు లంగరువేసికొని ఆగెను.

దీనియ అఖిలభారత గ్రంథాలయముహాసభ

కడదిన డిసెంబరులో జరిగిన ప్రసభ ఆహ్వానసంఘముయొక్క సమావేశము ఈనెల 1 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు కాకినాడపట్టణమున, టవున్ హాలు ఆవరణయందు జరుగును. కావున ఆహ్వానసంఘసభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

అహించింపవలసిన విషయములు:— 1 జనాభివృద్ధి లెక్కల సంగీకరించుట. 2 ఆహ్వానసంఘముయొక్క ముగింపు, 3 అవసరమైన విషయములు.

వేటూరు కృష్ణబ్రహ్మం

అయ్యంగి వేంకటరమణయ్య

జి. సూర్యనారాయణ

కార్యదర్శులు.

7 మిని శ్రీరాములు

కోశాధిపతి.

ఒక కాంగ్రెసు ప్రచారకునికి శిక్ష

గుంటూరుగారు పింగన పూటులో భారతీయులకు ను పాశ్చాత్యులకును విరోధమును కలిగించునట్టి ఉపన్యాసము నొసగనని ఆతనికి వార్తా మేజిస్ట్రేటు రెండేండ్లు కఠినశిక్ష విధించెను. పుంటూరుగారు అసహాయవాది అగుటచే వాడింపలేదు. (ఆంధ్ర)

పంజాబుగవర్నరుగారికి సన్మానవత్త మొసగుట గవర్నరుగారి జవాబు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 7:—గుర్గాము జిల్లాబోర్డు, బాంకు అధికారుల సమాజము పట్టణపుకమిటీ బీదవారిపాఠశాలకు సంఘమువారు గవర్నరుగారికి గుర్గాములో సన్మానవత్త మొసంగిరి. అందరకును గలపి వారు ప్రత్యుత్తమిచ్చుచు రిమిన్యా అంతమును గురించి గుర్గాము జిల్లాను నమృతాబుటకు నూచులు లేవనియు, కాల్యలచే నడి అల్పలాభములను మాత్రమే బొందుచున్నదనియు కాల్యలచే తడుతబడి వ్యవసాయ అభివృద్ధి చేసికొనుటకు పట్టు కలుగ జేయనేరమికి గవర్నరుగారు చింతించిరి. అడ్డములో తెల్పించి అన్నిసంగతులయెడ వారి సానుభూతి గలదు. కాని పూర్తిగా కాస్త్రీయమైనసర్వే చేయుటకు పూర్వము విస్తారముగా వారు దెల్పినటుల సామ్యువచ్చించుటలో ఇబ్బందులు గలవనిరి. అడవులను బెంచుటకు కావలసిన భూములపై సంపూర్ణాధికారమును నిచ్చు నొక చట్టమును నిర్మించుటకు పూర్వము ధనవ్యయము చేయుటకు వారు పూనుకొనవలసిరి.

పరపతిసంఘప్రతినిధులను మెచ్చుకొనిరి. అధిక సంఖ్య కొరకే యావత్తుకాలము వినియోగించక సభ్యులు సంఘములలో డిపోజిట్టులు గట్టుటకు కావలసిన సదుపాయముల నిచ్చుట సంఘములో వాదననడగ వ్యయము చేసికొనకుండ చేయవలయు ననిరి. జిల్లాబోర్డువారు పాఠశాలకు సంఘములవారు నిర్మింపబడుచున్న పరపతి సంఘములలో వారుకొనుటకు ఏర్పాటుచేయవలసినదని కోరగా రాష్ట్రీయపరపతిభాగము నిర్మింపవన్నా రనియు కొద్దిదినములలో ఆ యేర్పాటు విధానమును ప్రకటింపబడుననియు గవర్నరుగారు సమాధానమునిచ్చిరి. గుర్గాము నుండి డిప్టీ మోటారుబండిలో బోవుచు దారిలో పోల్ వాల్ అనుగ్రామమున దున్నటుకు పండెములు సల్పమండగా అవి గవర్నరుగారు చూచిరి.

బీజేబండ్

బీజేబండ్:—నీరైహాయిని పీర్మును గట్టి పరమటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందు గాని మూత్రముతోగాని పీర్ముఫలితమగుచున్న యడల తక్షణం నిలిపితయును. ముసలితనమున, నపునకత్వమును తొలగించి యవ్వన మొసంగును. ఎంత బలహీనుని కయినచూ రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సుసార ముఖము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. వృత్తములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మా|| సీ|| 1 కీ రు ౪-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్య ప్రద్యాశ్రమం,

38 బై గాగిమరంపేధి. మద్రాసు.

కడదిన 80 సం|| రమలనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమృతమైనది, కల్పితేని వెండికి సువరముబంగారుకు, క్రేష్టమైన మణులకు పూచీయవ్యబడును.

సావితము 1893

ఈ రకము యింకా క్రొత్తరకముల గా జలకు మజారి జల 1 కి రు 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావలసిన ఎడల వి. పి. డ్యారా పంప బకను. సీమకమలాలు అన్ని రకముల పట్టెకెంపులు, ప్రమృతాగములు చెక్కిన నగలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామానుల క్యాటలాగునకు ప్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

వికంపి చీబిల్ హాన్ అండు సన్యు,

మాన్యుసాక్షరింగు జ్యాయలగ్గు, తిలాలపెట్టె నెం 225, 111 కైబాబురొడ్డు, మద్రాసు.

గంజాం మండలం

6 వ తేదీని ప్రారంభమైనది

ఆరటి గంజాం మండల సభ 6 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కళింగపట్టణమున ప్రత్యేకముగ వేయబడిన సభాశాలలో శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమైనది. టిక్కెట్లపద్ధతి ఏర్పరుపబడినందున మొదటిరోజున సభ్యులసంఖ్య చాళుగొడ్డిగా నుండెను. 61 మంది ప్రతినిధులును 400 మంది ప్రేక్షకులును వచ్చిరి. కొంతమంది స్త్రీలుకూడ వచ్చిరి. తొండవరోజున అనగా 7 వ తేదీని చాలమంది వచ్చిరి. 200 మంది స్త్రీలును 500 మంది పురుషులును వచ్చిరి.

శ్రీయుతులు శాన్తవ రామలింగం, నాథి జగన్నాథ శాస్త్రి, కోకాకోడండరామయ్య (యూనియను ఛైర్మన్), మొసలికంటి వేంకటరామయ్య (పింఛెను డిప్టీ కలక్టరు), కాతా శ్రీరామకాస్త్రీ (బందరు), అయ్యంగి వేంకటరమణయ్య (బెజవాడ), వెన్నేటి సత్యనారాయణ (రామచంద్రపురం), మునిగంటి వేంకటరావు (రాష్ట్రీయ ఖద్దరుయినస్పెష్టరు), దేశబాంధవి నుబ్బుమ్మ, వైశ్యరాజువేంకటరత్నం, వరహగిరి బోగయ్య గార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. జాతీయప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభమైనది. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత కప్పగంతుల రామయ్యగారు స్వాగతమొసగుచు ఒక గంటసేపు ఉపన్యసించిరి. కళింగపట్టణచరిత్రను వివరించిరి. నిర్వాహిధానమును కొనసాగింపవలెననిరి.

కొన్నిదశలు గడచువరకును మనకు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము లభింపకపోయినను నాకు విచారములేద. ప్రపంచమున సమస్తదేశములవారును మనలను తమతో సమానములుగా చూచి సమాన గౌరవమును చూపించునట్టిస్థానమును మనకు పడయవలెను. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో నుండుటయూ మానుటయూ అనుప్రశ్నయిపుడు ప్రస్తుతము. ఆప్రశ్న నాంగ్లేయులు నిర్ణయించుకొనవలెను గాని అది మనపని గాదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున భారతీయులకు సమానగౌరవములేదు. సామ్రాజ్యము కామను వెల్లుగా మారి నపుడు భారతీయులు సజ్జిబానిస నేయగుదురు కన్యామన్య అధినివేశనములలో ప్రస్తుతము భారతీయుల నాదరించు పద్ధతినిబట్టియే వారు మనకు సమాన గౌరవముచ్చునదియు లేనిదియు స్పష్టము కాగలదు. గాన బెల్గాం కాంగ్రెసులో క్రొత్తవిధానము నామోదించు టవసరము. మహాత్ముడు మాడుముఖ్యవిషయముల నిదివరకే నిర్ణయించెను. ఖద్దరు, ఆస్పృశ్యత, మతసహనము అనువానినిమాటిని సరిగా నెరవేర్చినచో మన ఆశయము సిద్ధింపగలదు. నిరంకుశపరిపాలన మంతరింపగలదు. ఐకమత్య మన్నీటికంటె ముఖ్యము. సత్యాగ్రహముకంటె ప్రబలమగు సాధన మింకేదియును లేదనుటకు గరూకాబాగు, నాగపూరు, వైకం, తారకేశ్వర సత్యాగ్రహములే నిదర్శనములు.

దేశభక్త వేంకటపయ్య, శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ఎం. ఎల్. సి., కొండపల్లి జగన్నాథదాసు, గార్లు పంపినతంతివార్తలను సన్మానసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత గరిమెళ్లకుమారస్వామి గారు చదివిరి. కరతాళధ్వనులు చెలరచుండ నశ్యక్షుడు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు లేచి రెండు గంటలసేపు భావగర్భితముగ దీర్ఘగంభీరపన్యాసము నొసరి కర్మఫలసన్మార్గము ననుసరింపవలెను. ఫలము నాసింపకుండ అర్థప్రాణములను త్యజించుటకు వెనడిచకుండ దీక్షతో దేశ సేవచేసినచో శిష్యుకాలములోనే స్వరాజ్యము లభింపగలదు. స్వరాజ్యవిధానమును సిద్ధపరచి బెల్గాంకాంగ్రెసు మహాసభతో నామోదంపజేయ జూచుట సముచితముగాదు. పార్లమెంటు స్పీకరుగాని యితరుల సహాయము న గాని స్వరాజ్యమును బడయదు గు న ని డా క్ష రు బి సెం టు గా రు మున్నగునా రాసింపవస్తటి బొత్తుగా పనికిరాదు. మన ఆశయము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముగాని మరేదియును గాదు. అవిషయమును మనము స్పష్టపరుపవలెను. వ్యక్తిత్వమును ఆత్మశక్తిని ఆహ్వాత్మికబలమును ఉపయోగించు మనము వృద్ధినిందింపవలెను. అని సాంబమూర్తిగారు నడిపిరి.

బ్రహ్మచర్యవ్రతము ననుష్ఠించుచు స్వార్థత్యాగదీక్షను బూనిన వారు కలసి ఆలోచించి మండలములలో నిరంతరకృషిని సలుపవగును. కాంగ్రెసుపనిని కాఖిలక్రింద విభజింపదగును. కార్యసంఘములలో ఆయాకాఖిలకు వేర్వేరుమంత్రులను బాధ్యులనుగా నొసరింపవలెను. అటులచేసినచో పనులు శాంతముగజరుగును. గాంధీపూజానిధికి విరివిగా ధనమొసగగోరెదను. కాంగ్రెసు కార్యసంఘములలోను కాంగ్రెసులోను సభ్యులుగా మన్నువారును సభ్యులుకానివారునుగూడ నూలుపడికి పంపగోరెదను" అని అధ్యక్షుడు నడిచెను. సాయంకాలము 4-45 గంటకు సభ ముగిసెను. అని స్వరేఖచిత్తూరి కళింగపట్టణమునుండి తంజివూరు నంకెను.

స్థానిక పార్లమెంటు

వరదబక్రమీషన్లు:—ఎ. మాక్ మెక్లేగారు వరద ఫలములను మలబారులోను తమిళజిల్లాలలోను కొన్ని భాగాలను తమిళనాడు నివేదిక నిచ్చి కనీసము రూ. 10 లక్షల వరకు, నేలమునగములు చూడబోయెను.

ఒక సవరణ:—ఈ నెల 6 వ తారీఖున ప్రచురించిన కలకత్తా పార్లమెంటులో 'టాగూరు ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ లా' ఎన్నికలను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు ఆమోదించినవని చదువ నలయును.

బంగారసభ:—మదరాసులోని హిందూ స్త్రీసమాజము యొక్క బాలికాపాఠశాల అనంతపురం జిల్లాలోని సహాయక ము మిస్టర్ కృష్ణబాయిగారు సాందర్భమునందులో రేపునాయం కాలము 8 గంటల గానసభ జరిపెను.

మదరాసు శాసనసభ

అక్టోబరు 10 వ తేదీ

మదరాసు శాసనసభ యిదివరకు ప్రకటించినట్లు యీ నెల 29 వ తేదీనాక అక్టోబరు 10 వ తేదీన సమావేశమగును. 29 వ తేదీలోపుగా ఇరిగేషన్లపై ఉపసభ్యులవారి నివేదిక ప్రచురింపబడవలయును. మరియు దసరా నెలపులు గడవిన పిదప కొన్ని కృష్ణ సభ సమావేశపరచినచో సభ్యులకు ఇబ్బంది కలుగదు. కావున యీ మార్పు జేయబడెను.

రవీంద్రుడు చెన్నపురి కేలేంచుట

శాంతినికేతనము:—శ్రీ రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు ఈ నెల 13 వ తేదీన కలకత్తాలో యలుదేరి చెన్నపురికి వచ్చుచున్నారు. మధ్య పితాపురములో ఒకరోజు ఉండురు. అక్కడనుండి బయలుదేరి సిల్ నమిషగా స్పెయినుకు దక్షిణ అమెరికాకు వెళ్లెదరు. వాటితో కూడా వారి కొమారుడు, కోడలు, సి. యఫ్. ఆంధ్రాసుగారు మొదలయినవారు వచ్చుచున్నారు. (విలేఖరి)

రాకపోకలు:—గొల్లవాని సాహసము గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు అనంతపురం మార్పులకు గురిచేసి విచారించుటకై ఆదివారం రాత్రి అనంతపురం పోయిరి. అటుండి చిత్తూరు పోవుదురు.

ఎస్. ఎం. పూకనవాల్: నెంట్రులు బ్యాంకు మానే జింకు డైరెక్టరుగారు నేడుదయము మదరాసు చేరుకొనిరి. సర్. ఎం. సి. టి. ముర్రయ్యచెట్టి, వాణిజ్య సంఘాధ్యక్షులు దాతనికి విందోసంగెదరు.

పరిశ్రామికాభివృద్ధి కమిషన్: తాను గుర్రు కనీసము రూ. 1 లక్షల వరకు పోయిరి.

చల్లపల్లి రాజాగారు: రౌల్ ఐ. పి. వి. రంగ కెడ్డిగారు కర్నూలునకు, అరులానందం ప్రిన్సిపాలుగారు అనంతపురంనకు కనీసము రూ. 1 లక్షల వరకు పోయిరి.

మృణాళిని గ్రామము: ఇ. ఎల్. భారతముగారు నిన్న ఉదయం విచ్చేసిరి.

గ్రెగోరీ పాస్టర్లు: పాస్టర్లుగారు విశాఖపట్నంనకు, సర్. కె. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు పితాపురమునకు, ఎ. రంగ నాథమద్యులుగారు నిన్న రాత్రి చెన్నపురి పీడిపోయిరి.

గొల్లవాని సాహసము: కిషన్ నాథుగారు నేడుదయము విచ్చేసిరి.

కె. శ్రీ సహకార సంఘము: రిజిస్ట్రారుగారు, సర్. ఎం. సి. ముర్రయ్యచెట్టిగారు, సి. విజయరాఘవాచారిగారు, వి. రామదాసుగారు, సి. వియందు ఎం. ఎల్. ఎ. గా, నేడుదయము చెన్నపురి వచ్చిరి.

కేవలరాజాగారు: తోబుట్టువులు ఇంగ్లాండునుండి తిరిగి నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

కె. వి. మినాస: జ్యోతిసుసంపాదకులు వివాహాంశము పోలనూరునకు కనీసము రూ. 1 లక్షల వరకు పోయిరి.

గొల్లవాని సాహసము

గొల్లవాని సాహసము

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 8:—పదిసంవత్సరముల నుండి పెక్కువేటగాండ్రునుండి తప్పించుకొని తిరుగుచున్న యొక మేకము నిన్న మానాలలో అను గుహవద్ద ఐదుగురు గ్రామస్థులచే చంపబడెను. కాని వారికిని ఈయంకములో గాయములు తగిలెను. ఈ మేకమునకు మానాలా లీ మేక మని పేరు. ఒకగాడినుంచి దగ్గరనున్న పోలములో నది పొంచియుండగా కట్టలు, కత్తులు, యీటెలు ఒకటొకటి తీసికొని గ్రామస్థులు దానిని చంపుటకు బయలుదేరిరి. వాల్లసాయలది కల్లరమీదకు దుమికెను. గాయములు తగిలినవి. తునకు యెడమచేయ్యి కంబళితో కట్టికొని ఆడువృజుతువును జంపుట కొక గొల్లవాడు దానిని దమ దుమికెను. గొల్లవానిచేయ్యి పట్టుకొని యుండగా జంతువు బుట్టి మిద నొక కత్తితో లోతుగా గొల్ల నరికెను. గాయములు గిలిన విమరుడును ఆసుపత్రిలో నున్నాడు. ఇదివరక నేకపర్యాయములు చెబ్బలు తిని తప్పించుకొని తచ్చిన్నములు గల యీ మేకమును జూచుటకు వేలకొలది జనులు వెల్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక సంఘముల సభ

మధుర సెప్టెంబరు 7:—దక్షిణ భాగము స్థానిక సంఘముల సభయందు యిదివరకు తీర్మానము లామోదించబడెను:—

స్థానిక సంఘముల వ్యవహారము లన్నియు తమిళ భాషలోనే జరుపవలెను.

యూనియన్ నామరణములలో నుండు పోరంబోకు భూములను చెట్టును యూనియన్ బోర్డువారి యాధీనము నందుండవలెను.

ప్రైమరీ విద్యాలయముల యధికారమును నూతనముగ స్థాపించుటకు గ్రామపంచాయతీల కొప్పగించవలెను. గ్రామపంచాయతీలు యిదివరకే స్థాపించ బడియున్నచో యీ పాఠశాలలను ఒప్పగించుటకుగాను ప్రత్యేక పంచాయతీల నియమింపవలెను.

జిల్లా విద్యాసంఘముల నెత్తికేయవలెను
జిల్లా విద్యాసంఘముల నెత్తికేసి, వారి పనులన్నియు తాలూకా బోర్డుల కొప్పగించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

వైద్యసహాయము

వైద్యవృత్తియందున్న వారు గ్రామములలో నివాస మేర్పరుచుకొని యిప్పుడున్న డిస్పెన్సరీలలో శస్త్రచికిత్స మాడ జరుగనట్టి వీర్యాలు చేయుటయందు ధనసహాయముజేసి ప్రోత్సహించుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన నూతన విధానమును యీసభవారు కొనియాడుచున్నారు.

రైలు సౌకర్యము

జిల్లా బోర్డు వనూలగుచున్న రైల్వే సెక్షను రైలు సౌకర్యములకు జేయుటకుగాను వారే వినియోగించుకొనునట్లు అధికారమియ్యవలెను.

గ్రామములందు రాకపోకల సౌకర్యమునకును, నీటిసరఫరాకుగాను గ్రామపంచాయతీలకు కొంత ధనమొసంగుటకు ప్రతిజిల్లా యీ తాలూకాయు బడ్జెటునందు వసతిగలగజేసికొనవలెను.

అడ్డకు నడచుమోటారుబండ్లపై యిరువుర అధికారము తొలగించి కేవలము జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుల అధికారము క్రిందనే యుంచవలెను.

స్థానిక సంఘములకు సహాయముజేయ రివెన్యూ ఉద్యోగులకు నూచుము చేయుచు ప్రభుత్వమువారు తీరుచోసంగి.

అనూచనలు సంత్రి పీ కరముగ లేవు. కావున రివెన్యూ ఉద్యోగులు ఇదివరకు ప్రభుత్వోద్యోగులు అధ్యక్షులుగా నుండినపు డెట్టి సహాయము జేయుచుండిరో అట్టి సహాయమునే యిప్పుడుమాడ జేయుమని ఉత్తరువు జేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మధురము నిసిపలు ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయము

మధుర, సెప్టెంబరు 7:—మధుర మునిసిపలు 17, 18 వార్డుల ఎన్నికలు జరిగెను. ఓట్లగలపై టైలు నిన్న సాయంకాలము తెలుపబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు గురునాథుని సర్వోగారును, భూచరు మొహదీను శాతరుగారును ఎన్నుకొనబడిరి. మధురలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు నిలచిన 9 స్థానములలోను విజయము గాంచిరి.

గొల్లవాని సాహసము మధుర పాల్వూరువద్ద నిన్న సాయంకాలము బహిరంగము గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

లారెన్సు మెమోరియల్ పాఠశాల

86 వ వార్షికోత్సవము

మామూరు, సెప్టెంబరు 7:—లారెన్సు మెమోరియల్ పాఠశాలయొక్క స్థాపనకారకుని 86 వ వార్షికోత్సవము నిన్న జరుపబడినది. వై. కాంట్. గాన్ గార్ గారా సనాధిపత్వము వహించిరి. గవర్నరుగారి పత్రముతో ఒహమతులు పంచిపెట్టెను. మాం కిటికీలలాడెను. ముఖ్యమైన నీలిగిరివాసు లందరును వచ్చిరి. గత సంవత్సరపు రిపోర్టు ప్రస్తుతము ప్రిన్సిపలుగానున్న రిలేలెండు డబ్లియు, ఆర్. రామంమగారు చదివిరి. గవర్నరుగారి ఆం తో పన్నా సానంతరము కలెక్టరుగారు సి. డి. యె. క్రాప్టన్ గారు మామూలు వందనములు అర్పించిరి. వారిభవము ఆల్లలాడుచుండ, బాండు ప్రొమోషనుండ ఓల్లలగమనము గవర్నరుగారు వారిసత్తిలకము జూచి మిక్కిలి ఆనందించిరి. ప్రిన్సిపలు గారు వారిపిచ్చుంది అందరినీ తీయిచ్చి గౌరవించిరి. వాతావరణ మత్తంతా నూమముగా నుండెను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ నిధి

1924 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 8వ తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై 1 నుండి సెప్టెంబరు 8 వరకు మొత్తము	సాధారణముగా సం॥ సుమారు
గోపాలపురం	87.7	78.6	...	17.75	44.96
విశాఖపట్నము	87.5	77.1	0.14	9.74	87.09
కాకినాడ	89.7	75.0	...	19.13	89.09
మచిలీపట్టణము	90.5	78.9	1.85	17.15	41.59
కర్నూలు	90.0	75.7	...	7.77	26.01
బళ్లారి	92.5	74.8	...	8.11	20.51
కడప	95.0	79.2	...	8.48	81.23
నెల్లూరు	96.8	78.2	...	10.13	87.98
మద్రాసు	90.4	76.3	0.04	14.88	50.74
కడపూరు	93.8	77.2	0.58	5.50	52.94
నేలము	94.6	76.1	...	12.82	89.30
కోయంబత్తూరు	88.5	72.4	...	20.83	22.29
తిరుచనాపల్లి	99.4	75.3	0.15	7.28	83.18
నాగపట్టణము	90.7	79.1	...	4.84	54.98
మధుర	94.4	77.0	...	7.94	83.58
పాంబున	90.8	79.7	...	0.94	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	0.14	2.87	28.34
తిరుచేండ్రము	83.4	76.1	...	59.83	64.71
కొచ్చిక్	84.6	77.8	...	124.87	114.51
కాకిట్టు	87.8	75.3	...	183.19	117.16
మంగళూరు	86.4	75.1	0.03	122.75	125.88
తెంగుళూరు	84.8	67.6	...	14.87	85.87
మేరకార	78.4	82.5	0.88	186.22	125.48
కొడైకనాల్	67.4	51.5	0.41	80.87	62.18

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో 1.25 విశాఖపట్నములో 0.14" వర్షించెను. మేఘములు ఒకమాస్తరగ నున్నవి. దక్షిణమున రాత్రివేడిమి 81 డిగ్రీలు. తక్కిన డిగ్రీలు 75 డిగ్రీలు. ఆకాశము నిర్మలముగ నున్న దనవచ్చును. తక్కిన వార్షిక మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. కడపలో రాత్రివేడిమి 81 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటుకము:—కడపూరులో 0.58" వర్షించెను. మద్రాసులో చినుకులుపడెను. కడపూరులో మేఘములు పలుచగ నున్నవి. తక్కిన వార్షిక దట్టముగ నున్నవి. మద్రాసులో పగటివేడిమి 81 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధానియందు చాలవరకు స్థానిక చినుకులు పడవచ్చును.

సీ. ఆర్. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

పునస్సంధానవయోనిర్ణయము

శాసనము

దాని నేల నిరసింపవలెను?

5.9.24 తేదీ సాయంత్రము మద్రాసు గోవిందప్ప నాయునివీధిలోనున్న రామానుజమాటలో శ్రీయుత బమ్మ పాపయ్యగారి అధ్యక్షతన పునస్సంధానవయోనిర్ణయ విషయమై శ్రీయుత గౌరవగారిచేత ప్రవేశపెట్టబడ్డ చట్టాన్ని నిరసింపదాని కోకసభ జరిగింది. శ్రీయుతులు సుబ్బనామా తల్లిలు, ఆచార్యులు, క. మార్కండేయశర్మగారు, యాసవరాజు చట్టంమీదా, గౌరవగారిమీదా తమతమ నిరసనభావాన్ని పంపూర్వంగా వెల్లడిజేస్తూ చక్కగా, చమత్కారంగా హాస్య రసపూరితంగా యెవరిష్టమొచ్చినట్లు వారుమాటాడారు. ఒకరు, ఈ విల్లునల్ల హిందూమతాచారధర్మాలకు గొప్ప పుష్కలంబులు కలుగుతాయన్నారు; ఇంకొకరు, మతసంస్కారములను చర్చించడానికి అధికారం శాసనసభ్యులకు లేదన్నారు. మరొకమహానుభావులు పునస్సంధానవయోనిర్ణయంకన్న బురుగుతుకాకుండా శాస్త్ర చాలాబాగుంటుందన్నారు. వీరువారు ఆశేమిటి? నిరసనమొచ్చినట్లు వారు పోలేనదేమో, యాచట్టమును మేముంగీకరింపకున్నాము. ఇంతమహాపట్టుంలోనూ, యాసభకు దయచేసిందెంతమందయ్యో? సుమారు పందకన్న ఎక్కువలేరు.

అటువై 6.9.24 వ తేదీన ప్రకటించబడ్డ ఆంధ్రప్రదేశ్ సారస్వతానుబంధంలో శ్రీయుత క. మార్కండేయ శర్మగారు సభలో ఉపన్యాసంయాలంగా ఉద్దేశాన్ని వెలిబుచ్చడంతో తృప్తిపొందక రెండు నిమిషాల తీవ్రవాదం వ్రాసేసా అందులో అనేక ఉపసనములు పాతకథలు, శ్రోతసభల స్వరాజ్యవాదులు, పాశ్చాత్యశక్తిల ఆరోగ్యస్థితి, ప్రతికల ప్రస్తుతస్థితి అబ్బ! ఇన్నిన్ననా? రెక్కలేనన్ని అంశముల సానకాశంగా చెప్పజేసారు. కాని, తామిచ్చట్టాన్ని నిరసిం చాలంటే ముఖ్యమైనాధారాలమాపిస్తూ మూడుముక్కల్లోము గొంక, స్వరాజ్యపతనంతరపు శాసనసభ శాసనసభ్యులపైఅపరాధలెయ్యడమెందుకు? తావులేని తాతలాటికథలెందుకు? ఆంధ్ర ప్రజాభావాలన్నీమైని నిందారోపాలెందుకు? దేశభివృద్ధికి హాటపడుతున్న పత్రికాపుత్రికలభూమి మెరింగిపోతూ కంకరాచార్యులవారున్న ప్రపంచమును రెంటికొంద విభజించుటమా నిన్నునుపేరుప్రపంచ మను మాడవభాగమునుమాడ యేర్పరకు? రకు పోలేనదేమో? ఇవన్నీ అవసరములా?

ఇలాంటి విల్లులచేత హిందూమతం చెడిపోతుందంటూ, ఏవిధాన్ని చెడిపోతుందో చెప్పలేదు. ఈ విల్లు సాచరణలో బెట్టివేయాలి కేమిలో? ఏమికోపము నిగిపోతుంది?

ఇంకా కొన్ని కొన్ని వింతవింతవాదాలు బయలుదేరే యి. శాసనసభలయందలి సభ్యులు తమవారని వీరెరుగరు కాబోలు! పండెండెండ్లకు బురుగుతుకావడము, రెండుమాసాలైనా గడవకముందే పునస్సంధానంచేయడం, మరొకయేడాది కిగర్హతికావడము, అటుపై ప్రపంచదానికి అనేకడగండ్ల పొందడము, మీద తల్లికోపిలకో మరణముసంభవించడము. భర్తకు పట్టురానిదుఃఖముకలగడమునుమనము తరుచుమాస్తూనే వున్నాముకదా! ప్రత్యక్షంగా చూస్తూవున్న పెద్దలే యీ విల్లునకట్టు బడడముచేయుచున్నారే సుఖంగా వుండడము వారికిష్టము లేదన్నమాటకదా! అందుకు సందేహంలేదు. చేతులారాలించి చిత్తులలో బెట్టుడ మాట్టే మంచిపనిగాదని వారికెందుకు లోచనం? ముకుతుమియైన బాలికయొక్క సర్వాంగపరిపూర్ణవికాసానికి కొంతవ్యవధి కావాలి. అంతే రజస్వలాంతరం రెండేళ్లవ్యవధియ్యడమే మహాఉత్తమమైనవని. గర్భాధానమంటే ఏమిటో తెలియనవ్వడే, పునస్సంధానం చేసిమందువాళ్లకీకపటుత్వానికి భగంగరించేకన్న రెండేళ్లగినమీదచేస్తే ఏమిటట్టిమనిసిపోతుంది? దీనికే మతస్వస్థపైపోతుందా! నిజంగా చేయవలసిన వాటిన్నీటిని చేయవలసిన యిటువంటివివచ్చేటట్లప్పుడు మతాచారాలు మతాచారాలని మహాభూషణమెడుతూ మండికోసమై యెవ్వరన్నా కొంచెంచెలే, అటుకాలు చెపుతూ అడ్డుగట్టుచేసే మహామహులచర్యలజాస్తే నవ్వువస్తుంది.

కాలానుసరణంగా ఆచారవ్యవహారాలు మారుతూ వుంటాయి. అదల్లా పని కిరాదు, పెండిబట్టుకు క్రేపాడతానంటే విన్నే దెవ్వరు? అలాగేనయ్యా! ఈ విల్లు వల్ల అసభ్యులే, వున్నా యనుకొని ఒప్పకుండా మంత్రే శ్రీయుత మార్కండేయ శర్మగారు వ్రాసిన పెద్దవాదసలలో వేదాది గ్రంథాలాధారాలుగా చేసికొని వారు నిరసింపదానికి తగినకారణ మొకదాన్నన్నా ముచ్చించేరేమో మాడండి! కందుకాగదాపెట్టి వెతికినా కనబడదు. ఈ విల్లునకు 8 నెలల వ్యవధివ్వండి. రాక్షాంతాలు జరిగక మానవు. ఎలాగైనా శ్రీయుత గౌరవగారి చట్టను ప్రమాదించబడక పోయి, అందుకు సందేహమే లేదు. కనుక పూర్వారాధనాధారులంతా కొంచెం లోతుగా

అలోచించి విల్లు విషయమై లేని పోని ప్రసంగముల, వాతల నాయకం మాని వారి అంగీకారం కూడా యివ్వడము చాలా మంచిది.

న్యాయాభిమాని

గోక్షేస్మారక కాలిబంతియాట పందెములు, బెజవాడ

బెజవాడలో ప్రతిసంవత్సరము జరుగుచుండు గోక్షేస్మారక కాలిబంతియాట పందెము లీ సంవత్సరము బెజవాడలో అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి జరుగును. ఉత్తరస్కారులలోని (కల్లూరుజిల్లా గూడ గలిసి) ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకృతములైన యున్నతపాకలలోని జట్టులన్నియు దరఖాస్తు చేయవచ్చును. గెలుపొందిన వారికిన్ని, ఆఖరున వారిలో నోడినవారికిన్ని (Runners up) రోలింగ్ సిల్వర్ కప్పు లాసంగబడును. గలిచిన జట్టులోని యాటగాండ్రును, ఎక్కువ నేర్పరితనము కనుగొనిన యితర యాటగాండ్రును ప్రత్యేక పతకము లాసంగబడును. జట్టులకుచిత్తుగా వసతిగృహములేర్పాటుచేయబడును. దరఖాస్తులున్న జట్టు ఒకటింటికీ రూ 4 ల చొప్పున ప్రవేశము మున్ను గోక్షేస్మారక కాలిబంతియాటల సెక్రటరీ (బెజవాడ) గారికి పెట్టెంబరు 20 వ తేదీలోపుగా చేరునట్లు పంపవలెను.

బంగారు వెండివగైరావిలంకోటిను

తొమ్మల సిరువతివగయిరా దేవస్థానములలో 1924 వ సం॥ జూలై నెల మొదలు 1924 వ సం॥ ఆగస్టు నెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరావస్తువులు యిదిగవ కనుకరచిని వాటిని 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 17 వ తేదీ బుధవారం ఉగలు 12 ఘంటల మొదలు తరువాత దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాతి యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలంవేయబడును. యేలంలో నవామిచేయకొడు వారుదేవస్థానంకిచ్చేరిలోముందుగా రూ 100-0-0 యలు ధరావత్తుట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది.

యేలములో నవాలు ఖాసుకరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తలు వారి మంజూరువుత్తపు నాదిరైన తేదిల యతు 30 దినములలోకల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లరు పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొననియెడల వాయిదా మోటివతేది లగా యతు 30 దినములవరకు సెల లాట్లరు, అమానత్తులో ఉంచడముగును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు జరిమానా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల సెల లాట్లరు మకుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రిమప్రకారం అసల్ నవాలుదారువద్దనుంచి వసూలుచేయబడును.

- (1) బంగారు ధహ 1.కి 80 తులములకుతున రూ 628
- (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 8
- (3) వెండి ధహకు 1000 తులములకుతున రూ 457
- (4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు 1
- (5) హతీరూపములు రూ 6838
- (6) తేగడరూపములు ధహకు 1000 వతున రూ 1124
- (7) తేగడరూపాలు వకలాటుగా రూ 208
- (8) తామ్రము వకలాటుగా శేర్లు 682
- (9) రాగినగైరా పాత్రలు వకలాటుగా శేర్లు 168
- (10) నిత్రములు వగైరాలు ...
- (11) కర్పూరమువగైరా జనిశిచిల్లరక మానులు ...

దేవస్థానం ఆఫీసు } సి. దొరస్వామయ్య,
తరువతి. 5.9.24 } (ఫాక్) విచారణకర్తలవారు.

నాగపూరుకోట్లాటలు మళ్లనా!

ఈవారపు ఎంగుఇండియాలో మహాత్ము డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

నాగపూరులో హిందూమహమ్మదీయ వైమమ్యముల గూర్చి ఏమియు మాట్లాడవద్దని డాక్టరు మూంజీగారు నన్ను హెచ్చరించిరి. కాని వారు పోట్లాడి కొట్టుకొనుట కిది మూడవ సారి. వారు కొంతజీవనమునకు గడంగుటకు ముందు తనకుగల పశుబలమును పరీక్షించి జాపవలెనని తీర్మానించుకొనిరా? ఈవిధములమాపుట కేమియును జేయవలెనా? నాగపూరులో నిరుపక్షములవారును జోడుగ నున్నట్లున్నారు. వివాదానికిని యెప్పుడును ఒకటే తీరున దెబ్బలాడుటవలన లాభములేదని వారు త్వరలోనే గనుగొనగలరు. నాగపూరులో తెలివిగల హిందువులును మహమ్మదీయులును గలరు. వీరు తమతమ విధేయముల బాపుకొని వెనుకటి తప్పులను మరచిపోగలరు. ప్రత్యేకముగ కొందరు వ్యక్తులపై నెదుర్కొనుట దేవాలయముల ధ్వంసము జేయుట వంటిది. ఇదియొక శ్రోత్త. ఈపోట్లాటలన్నియును యేదో స్వల్పవిషయములలో అప్పటి కప్పుడు వచ్చును. కాని యేమియును తప్పు జేయని వ్యక్తుల నెదుర్కొనుట మాత్రము వీరు గాని వారుగాని ముందు అలోచించి పన్నాగముపన్ని చేసిన పని యనవలయును. కాని ఉభయపక్షముల నుండియు సరియైన రూఢివార్త బెరయువరకును నేను సమానము బట్టియుండవలయును. ఇందు కొంత జ్ఞానముగలవారు సర్వప్రయత్నముల జేసి పోట్లాటలులేకుండ మైత్రితేహారు మరతులను జేసేక నెడరని నేను నమ్మెదను.

ఆమలాపురం నవారి నేటు జడివారికోర్టులో

I. P. పిటీషను నెం 1 రు ఆ 1924 సం॥ రం రాజమండ్రి సబుకోర్టు I. P. నెం-2 రు of 1921 సం॥ గోదావరిజిల్లా అఫిషియలు రిశీవరు వారి ఆ 1921 సం॥ రం O. R నెం 50 రు యనమండ్ర వెంకటేశ్వర్లు :—పిటీషను నరు (ముణదాత.)

యెదిరి బొమ్మిరెడ్డి వెంకయ్య:—రెస్పాండెంటు (ముణసుడు).

1920 సం॥ రం నె 5 రు ఆక్టు 41 న క్లెక్కు ప్రకారం యిదివరలో ది 11-2-1922 జులై 22 తేదీని బొమ్మిరెడ్డి వెంకయ్య (2) యీ పుల్లయ్య గార్లను ఇన్సాల్యుంటులని తీర్పుచెయ్య బడ్డ అడ్డుడి కేసును ఆర్డరు రద్దుచేయబడినదని యిందు మూలముగా తెలియచేయడమైనది.

Sub-Court }
Amalapur }
4-9-24. } C. Ranganaikulu
Subordinate Judge.

నోటీసు ఇందువల్ల నమస్తమైనవారికి తెలియచేసిది యేమనగా కాకినాడ కాపురస్తురాలు దామోజి పురపు వెంకట రమణయ్యగారి భార్య శీతమ్మ గారు తాడేపల్లిగూడెం గ్రామములో ఆమెభర్త తాలూకు ఆమెకు సంక్రమించిన బాజతు య 98. 48 టున్న ఆమెకు వారసత్వన సంక్రమించినబాజతు దామోజిపురపు కొండయ్యగారి తాలూకు య 102. 80 టున్న వెరళి య 201. 28 టు మెరకీసల్లము భూములను నాకు సాలు 1 కి ను 800-0-0 లు యిచ్చే యేర్పాటులో ఆమెకు గల నమస్తహక్కులతో శాశ్వతపు యజారా యిచ్చుటకు ఖరారుచేసి నాపేరట సదరుసంగతులతో వ్రాసియిచ్చినది. కాన యెల్లరకు తెలియ చేయడమైనది.

నత్యనారాయణరావు, బెజవాడ.

కోల్ మాన్యు ఆవపిండి

(ఈ ఒకవిధ కాయధాన్యము)

డర్ హాం ఆవపిండి..

ఈగరపు డబ్బావైనను బుడ్డివైనను ఈ గురుకును గమనింపుడు.

ఉదాహరణలు:— మారగాయలు, చెపలు, మాంసము, బంగాలొదుంప ముక్కలు, కుండ్లు.

కాల్చి పక్వముచేయు:— మాంసము, పళ్ళులు మొదలగునవి దీనితోచేర్చిన మిక్కిలి రుచికరముగానుండును. దీనికి సమానమైన సంభారమేలేదు.

వైద్యులందరును:— చాలమేల వడవిలేదని కోల్ మాన్యునుపట్టినవారుచున్నారు.

డి. ఎస్. ఎఫ్. ఆవపిండి (ఈగరపు డబ్బాలలో ప్యాక చేయబడును)

డర్ హాం ముద్ద!— (ఈగరపు డబ్బాలలోనుబుడ్డలలోను ప్యాక చేయబడును)

ఈగరపు డబ్బా యొక్కయు, బుడ్డి యొక్కయు, ఆకారమును, వాటివైన యందునుగర్భితులచేతగాగమనింపుడు అన్నిదుకాణములందును దొరకును.

చప్పగిచోరుకానికి రుచియును.

డి. ఎస్. ఎఫ్. ఆవపిండి

మిక్కిలి రుచికరమైనది

రాజద్రోహనేరారోపణము

పల్లికుప్రాసిక్యూటరు ప్రత్యుత్తరము
(చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు యెదుట)

సుబ్రహ్మణ్యశివగారిపై దేబడిన రాజద్రోహదోషారోపణముందు, చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు డా. కె. పండలయ గారియెదుట పల్లికుప్రాసిక్యూటర్ దినమున, ముద్దాయిత్తరపు వాదనకు ప్రత్యుత్తర మొసగెను. మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ నెల 12 తేదీన యుత్తరపుల గావించెదనని వాయిదావేసిరి.

ప్రభుత్వమువారి అనుమతి

పల్లికుప్రాసిక్యూటరు కె. పి. మినసుగారు, మధ్యాహ్నము 3.30 నిలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుటకు ప్రారంభించి 5 గ 30 నిలకు ముగించెను. ముద్దాయిలు ప్రాసిక్యూటరు ప్రభుత్వమువారి తనమతి నొసగినట్లు ఋజువు చేయలేదని గావించి నయాక్షేపణకు ప్రభుత్వమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, సాధారణముగా ప్రభుత్వమువారియుత్తరమును, కార్యక్రమములను ప్రభుత్వకార్యదర్శి సంతకముతో ప్రకటింపబడుచుండు ననియు, అట్టికార్యదర్శులచే ప్రకటింపబడినవి సత్యములుగా నంగీరింపవలెననియు నుడివిరి. భారతప్రభుత్వశాసనములో 49 సెక్షను వలన, స్థానిక ప్రభుత్వముల యుత్తరములు, కార్యక్రమములు ఆయా ప్రభుత్వముల వారు నిర్ణయించిన యధికారులద్వారా బహిరంగముగ ప్రకటింపవలెనని విధింపబడినది. ఈయధికారము ప్రకారము, ముద్దాయి ప్రభుత్వమువారు, ప్రభుత్వయుత్తరములు కార్యక్రమమును గురించి సరియగు వివరములను ప్రకటించుటకుగాను వానిపై ప్రభుత్వకార్యదర్శులం దొకరిచే సంతక మొనర్పబడియుండవలెనని నిబంధన నేర్పరచిరి.

సత్యమూర్తిగారు:— ఈనిబంధనలు ఈకోర్టునందు సాక్ష్యముగా జేర్పబడినవి. ఈనిబంధన బహిరంగముగ ప్రకటింపబడలేదు. అని ఆక్షేపించిరి.

మినసుగారు :— ఈనిబంధనలు ప్రకటింపబడ లేదను విషయము నిజమేకాని ఇట్లునిబంధన గావించబడినది యెల్లప్పుడు ప్రభుత్వమువారి నుండిచ్చిన ఈలేఖను దాఖలు జేయుచున్నాను. ఇందువలన నీవాదన మవసరముండదు. అనిచెలిపి మినసుగారు తనజాబునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఆజాబున దానిబంధన నుదహరించుచు ప్రభుత్వకార్యదర్శి వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరమును దాఖలుచేసెను.

మేజిస్ట్రేటు:— ఇది పల్లికుడాక్యుమెంటు గాదు. ఇది విశ్వాబునకు ప్రత్యుత్తరముగా వ్రాయబడిన లేఖ అందుచే దీని పల్లికుడాక్యుమెంటుగా నంగీరించుటకు వీలులేదు.

మినసుగారు:— మీరు దీనినంగీరింపక పోయినను ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపుపై సంతక మొనర్చుటకు కార్యదర్శి కధికారము లేదని నిరూపింపవలసినది ముద్దాయిలుగాని ప్రాసిక్యూటరుగాదు. ఎవిడెన్సుఆక్టు 77, 78 సెక్షనులక్రింద, చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీగారి సంతకముగల విషయములు నిజమేయనియనుకొనవలెను. ఎదుటివారుకాదని ఋజువుజేసినచేత అంతటియున్నతో దోషిగా అసత్యములు డెబువునని యెంచవలెదు. అన్నిప్రభుత్వకాఖలును ప్రభుత్వప్రధాన కార్యదర్శిక్రింద నుండును. ఆతనిసంతకముతో ప్రభుత్వమువారి ప్రాసిక్యూటరునకు అనుమతి నందిరి. అనుమతి పత్రముపై ప్రధానకార్యదర్శిగ సంతకమొనర్చిన మార్కుబ్యాంకుగారు, ఆపదవికి నియమింపబడినట్లు గజెటు నందు ప్రకటింపబడినది. కావలసినదానిని దాఖలుచేయగలను.

మేజిస్ట్రేటు:— ఈకేసునందు, మార్కుబ్యాంకుగారు, ప్రాసిక్యూటరు కనుమతీసిగను శాఖాధికారమునందెనని ఈ కోర్టులో ఋజువుగాలేదు. అయినప్పటికిని, ఒకనియొక్క యదోగమును గమనింపవలెనని మీరు గోచుచున్నారు. న్యాయస్థానములు అట్లుగమనింపవలెనని సెక్షనులందువిధింపబడినది.

మినసుగారు:— 76 (ఎ) సెక్షనునందుగలదు. 114 సెక్షను ప్రకారము, ప్రభుత్వకార్యదర్శి సంతక మొనర్పబడిన ప్రభుత్వనిబంధనలు, యుత్తరపుల యధార్థమును గురించి వేరుగ ఋజువుజేయ నవుసరములేదు.

కాకినాడ మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

1. కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీలో సెప్టెంబరు 15 వ తేదీని 8, 8, 11, 15, 18, 19, 20, 21 వార్డుల ఖాళీస్థానములకు ధరఖాస్తులు చేయవలసియున్నది. ఈ నెల 18 వ తేదీని 11 గంటలలోపున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారికి తమ ధరఖాస్తులు అందజేయవలెను.

2. కాంగ్రెసు తరపున నిలుచు నభ్యర్థులు యీ దినవ నిబంధనలను అంగీరించుచు సంతకము చేయవలెను.

3. సెప్టెంబరునెల 18 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు పెద్దబజారువీధిని ఉన్న కాకినాడతొలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయములో కాకినాడ జగన్నాథపురము నూర్యారావుపేట పట్టణకాంగ్రెసుసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకకర్తసభ్యులు సమావేశమై 8 స్థానములకు అభ్యర్థులను నియమించెదరు. కావున కాంగ్రెసుతరపున అభ్యర్థులుగా నుండ గోరువారు వెంటనే తమ ధరఖాస్తులను మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారికి పంపవలెను.

గోదావరిజిల్లా స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములలోని కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు అంగీరింపవలసిన నిబంధనలు:—

1. వారు కాంగ్రెసుసంఘములలో సభ్యులుగా నుండవలెను.

2. విశేషవస్త్రములను బహిష్కరించి ఖద్దరును ధరింపవలెను.

3. ప్రభుత్వోద్యోగీయులయొక్కయు బిరుదులనుపొందినవారి యొక్కయు గౌరవాధిమై జరుపబడు సన్మానముల నుండు పాల్గొనరాదు.

4. ప్రభుత్వోద్యోగీయులకు సన్మానపత్రములను సమర్పించుటకు సమ్మతుల నీయకూడదు.

5. స్థానికవ్యవహారపరిపాలనాసంఘములందు, కాంగ్రెసు నిర్వాహకాక్రమమును కొనసాగించుటకు తమ యవచ్ఛేదని వినియోగించవలెను.

6. అన్నిముఖ్యవిషయములయందును ఆయాప్రతిష్టాపనలలోని కాంగ్రెసు సభ్యులు ముందుగా సమావేశముకావలెను. అట్టిసమావేశములో నిర్ధారణచేసికొనిన తీర్మానములకు అందరును బద్ధులై యుండవలెను.

కాకినాడ, }
5.9.24. } బులుసు సాంబమూర్తి.

బందిపోటుదొంగలనుపట్టుకొనుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 6:—జిల్లాపోలీసు నూపరిం డెంటుగారగు గ్రాంథాముగావును మరి కొంతమందినిబిచ్చిందియు ఒకయిల్లును మట్టెంచుటకు సిద్ధముగానున్న ఒక బందిపోటుదొంగలగుంపును పట్టుకొనినట్లు తెన్నీసు కమిషనరు గారికి రిపోర్టుచేయబడినది తెలియుచున్నది. బిచ్చాంగ చంపబడినది. మరియొకడు పట్టుబడినది. బర్మానర్సరుగారి కార్యమునందు ధైర్యసాహసములు చూపిన అధికారులకు తమంతో మమును తెలియచేసిరి.

గవర్నరుగారి పర్యటనము

రంగూను, సెప్టెంబరు 6:—బర్మాగవర్నరుగారు యీ నెల 15 వ తారీఖున ప్రయాణమై మరుసటిదినమున మైసూరు చేరుదురు.

తరువాత పల్లికుప్రాసిక్యూటరు, సుబ్రహ్మణ్యశివగారియు పన్యాసముల నుండి వేర్వేరు భాగములను జదివి, అందలి రాజద్రోహభావమును గురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చెను. ప్రభుత్వము వారు ఉపన్యాసముల కంతకును ప్రాసిక్యూటరునకు కనుమతి నొసగిరి. అచ్చటచ్చట కామూలు మొదలగు పౌరబాటలు నొసర్చినను వాని నంతగ గమనింప రాదు. ఉపన్యాసము యొక్క ఫలితముల నవి తగ్గింపజాలవు. ఉపన్యాసముల మొత్తముమీద గమనింపవలెను. ఉపన్యాసముని యుద్దేశము ప్రభుత్వముపై రాజద్రోహమును పురికొల్పుట గాదని యనుటచేలాభములేదు. వాక్యాముల యర్థమును, ప్రేక్షకులందు గలుగు ఫలితములను గమనింపవలెను. వాక్యముల సామాన్యార్థమునువ్రతమే దీని కొనవలెననియు మినసుగారు గోరిరి.

మినసుగారి ప్రత్యుత్తరమయినవెంటనే కోర్టువా రీదినమునకు లేచిరి. ఉత్తరపుల నొసర్చుటకు 12 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

నూలుకట్టుములు

ప్రధమ పరిశీలన.

రాష్ట్రములవారీవిమర్శనము

(ఎంగుళాదేయము)

క్రిందటిసేలలో వివిధరాష్ట్రములనుండి వచ్చిననూలును ఆఖిలభారతఖిద్దరు సంఘమువారు పరిశీలించి ప్రచురించిన యీ క్రిందివిమర్శనము లాభికరముగను మార్గదర్శకముగ నుండగలదు.

ఆంధ్రదేశము

ఆంధ్రదేశము భారతదేశములో నెల్ల చక్కనినూలువను కునట్టి అగ్రదేశమును పేరుకు దగినటుల జూపలేదు.

429 కట్టులవచ్చెను. అందులో ఎక్కువపురిబెట్టి ఆ శ్రేణికి వశికిననూలుగలవు. నూలుపిళ్లపాడుగు ఒకటిగలేదు. ఒకటి రిఅడుగుల పాడుగును కొన్ని 9, 10 అంగుళముల పాడుగును గల్గియుండెను. ఇందువలన ఈనూలును విప్లవలో ఎంత యో నూలు నెడి పోవుట యే కాక కాలము వృధాయగును పెద్దనెంబరు నూలును మంచిరకం కాని పత్తితో తయారు చేయవలెను. ప్రయత్నములు చేసినట్లు కాన్పించును. నూలు నెవరును తడిపినట్లు కాన్పించదు. ఈక్రిందివారు ఎక్కువగౌరవముతో కృతార్థులైన చెప్పవచ్చును.

1. శ్రీయంత యం. పాపారావుగారు 665 గజములు 55 నెంబరును పంపిరి. ఈనూలు చాల బాగుండెను.

2. శ్రీ కే. సూర్యనారాయణ గారు 2660 గజములు 49 నెంబరు పంపిరి. చాల బాగుండెను.

3. యం. లక్ష్మీనరసింహంగారు 5100 గజముల నూలును 47 నెంబరు పంపిరి. ఒక మాదిరిగ నుండెను.

4. పి. కనకమ్మగారు 2 వేల గజముల నూలును 482వ నెంబరు పంపిరి బాగుండెను.

5. కే. అశ్వనాథాచార్యులు గారు 2 వేల గజములనూలును పంపిరి. నెం 41 మాదిరిగ నుండెను. రిజిస్టరును పైచీటిను సరిగనే యుండెను.

ఆ సాము

నూలుబహుకొద్దిగ పంపిరి. లేకున్నయెడల ఆ వాణిజ్యమునకు సరిపోయెడిది, ఇంకనుబాగా తడిపి పడునుజేసినయెడల నూలు చాలబాగుండెడిది. శ్రీయంత శి. ప్రసాద బర్నాగారు 2940 గజములనూలును 40 నెంబరు దానిని పంపిరి. అదిబాగుండెను.

అజ్మీరు

రాజపుటానాలో నితరభాగములనుండి వచ్చిన నూలు కంటెబాగుండెను.

బొంబాయి

ఇచట కునట మేమనగా పురుషులకున్న స్త్రీలు ఎక్కువమంది నూలువడికి పంపిరి. అందు నల్లరు పార్శ్వముగలరు. కొంతమంది నిర్లక్ష్యముతో వడికినట్లుండెను. కొంతనూలు బాగావడికి కట్టులగట్టి తడిపినది గలదు.

బీహారు

వాణిజ్యములోగాని మొత్తములోగాని బీహారు ఏమాత్రమును కావలసినదానికి సరిగ నుండలేదు. బాబురాజేంద్ర ప్రసాదుగారు అగ్రశ్రేణిగారు. ఆయన 10148 గజముల నూలును 8 వ నెంబరు దానిని చక్కగ వడికి మడతవేసి పంపెను. దీని తరువాత బాగున్నది కొకటియునులేదు.

బెంగాలు.

బెంగాలు అద్భుతముగ తయారు చేసెను. ఖాదీ ప్రతిష్ఠాసమునుండి 107 మంది సభ్యులు నూలు పంపిరి. దానిని జూడబాగా అలవాటుపడి వడికినటుల దోచును. నూలుపాన లింకను కొంతవరకొకమాదిరిగ నుండి బాగుగా విడివిడిగ నుండి తడవవలయును.

18 యేండ్లయవలె శ్రీమతి అపర్నాదేవి భారతదేశములో నెల్ల ప్రథమరాలుగ ప్రథమతరగతిలో నుత్తీర్ణరాలయ్యెను. ఆమె 76 వ నెంబరు చక్కని నూలును సమముగ వడికి 7 వేల గజములు పంపెను. పైన చీటిలు సరిగా నుండెను.

మధ్యరాష్ట్రములు (హిందీ)

మొత్తముమీద సేమియు గౌరవముగ లేదు. ఐనను వానిలో కొన్ని మంచి రకములు గలవు.

1. దేవిసు భద్రాచలమూరి 80 వ నెంబరు నూలును 2 వేల గజములు పంపెను. అది బాగుండెను.

2. ఉమాప్రసాదు బాహుగారు 22 వ నెంబరు నూలు 2048 గజములు పంపెను. ఒక మాదిరిగ నుండెను.

మధ్యరాష్ట్రములు (మహారాష్ట్రము)

నూలు చాలవరకు 20 వ నెంబరును మించి పోలేదు. కాని దానిని జూడ నూలు పడుతుట కలవాటు బడినటుల గాన్పించును. తక్కువనెంబరునూలు కొంత బాగా సమముగా వడికినది గలదు. ఆ కట్టులపై అంటించిన చీటిలు సరిగలేవు. అందుచేత మంచి నూలుకట్టు యెవరు వడికిరో కనుగొనుటకు ఆ పేరు తెలియక పోయెను.

గుజరాతు

మొత్తములో నిదియే మొదటిది. నూలుఒకమాదిరిగ అలవాటుపడినవారు వడికినట్లుండెను. ముతకనూలు సేయుటకు పేర్కొనకచ్చి, కాధియవాడు దేశములు గూడ మంచి సన్నని నూలు పంపెను. దర్బారు పాపాబు గోపాలదాసు దేశాయిధాసాగారు 45 వ నెంబరు నూలును 5074 గజములు పంపిరి. వారే అగ్రశ్రేణిగారు. ఆయన పంపిన పిళ్లలో నొకటి 72 నెంబరు, మరియొకటి 55 నెంబరు, తలిమ్మది 40 నెంబరు, ఆచార్యుల నుండెను. ఖాదీమండలిలో కొందరు సభ్యులు 30 వ నెంబరువరకు నుండు మంచినూలు పంపిరి.

రిజిస్టరును, చీటిలును సరిగనే యుండెను.

ఢిల్లీ

12 కట్టులు మాత్రమే వచ్చెను. ఇందు ఒక్కకట్టు నూలు మాత్రము బాగా వడికినది గలదు. కాని పైచీటిమీద వ్రాసిన దేమియును స్పష్టముగ తెలియలేదు.

కర్నాటకము

మొత్తము కొంచెమేగాని వాణిజ్యముబాగుండెను. నూలు తయారు తడవకుండనే యుండెను. పంపినవారిలో యీక్రింది వారు బాగుగవడికిరి.

1. శ్రీయంత శంకర జి. గోల్లగిగారు 2040 గజముల నూలును 38 వ నెంబరు దానిని పంపిరి. నూలు చాలబాగుండెను.

2. డాక్టరు. డి. ఆర్. మల్లాదిగారు 2 వేలగజముల నూలును నెం 40 దానిని పంపిరి. ఒకమాదిరిగ నుండెను.

3. భీమరావుగారిగారు 2040 గజములను 38 నెంబరు దానిని పంపిరి. బాగుగనుండెను.

మహారాష్ట్ర

మొత్తముమీద అలక్ష్యముగనే యుండెను. రత్నగిరి, భూస్వామివంటి ఒకటిరెండుచోట్ల మాత్రము నూలు పడుతుట అలవాటున్నటుల గాన్పించును. 19 వ నెంబరునూలు డాస్తనీగారు పంపినది బాగుండెను. రిజిస్టరును చీటిలకును పొంతన లేకుండెను.

పంజాబు

చాలకొద్దిగ పంపెను. వాణిజ్యముగూడ యేమాదువారు గు కట్టులదప్ప బాగుగ లేదు. పంజాబు గౌరవమునకు తగినటుల లేదు.

సింధు

ఈదేశమువిషయమై చాలవిచారముగ నున్నది. నూలువడుకు నలవాటేయున్నట్లు గాన్పించును.

తమిళనాడు

నూలు మొత్తముమీద మంచిరకముగ గాన్పించును. ఇకను మొత్తములో దాదాపు బెంగాలులో పోలికేయగలదు. వైకం కాంతిపైనికులు బంపిన మొత్తము నూలుచాలబాగున్నది. అదిఅంతయును ఒక్కవిధముగ బాగున్నది. ఇందుగౌరవ విరుదములు బొందినవారు.

1. శ్రీయంత మినాక్షిసుందరంగారు 2040 గజముల నూలును 97 వ నెంబరు వడికిరి. బాగుండెను.

2. మణ్ముఖసుందరంగిగారు 2520 గజములను 80 వ నెంబరుదానిని పంపిరి. బాగుండెను.

వీరిరిజిస్టరు భారతదేశములో నెల్ల చాలచక్కగ తయారు చేయబడెను.

సంకరాష్ట్రములు

బాగావడికిననూలు బహుకొద్దిగనుండెను. కాని కొందరుపంపినది చాలబాగుండెను.

1. పండిత జవహరలాలు నెహ్రూ 4051 గజములను 23.40 నెంబరువరకు పంపెను. చాలబాగుండెను.

2. శ్రీమతి కమలానెహ్రూ 2548 గజములను 17.22 నెంబరువరకు పంపెను. బాగుండెను.

3. శ్రీయంత శంభునాథగారు 2265 గజములను 15 నెంబరుదానిని పంపెను. బాగుండెను.

4. పురుషోత్తమదాసు కృష్ణదాసు గారు 2800 గజముల నూలును 14 వ నెంబరుదానిని పంపెను. ఒకమాదిరిగ నుండెను.

ఉత్కళం

మొత్తముమీద నిర్లక్ష్యముగనున్నట్లే యుండెను. సంకరాష్ట్రములందువలెనే కొంతకొంత బాగుండెను.

1. శ్రీయంత విశ్వనాథపరిధాగారు 2 వేల గజముల నూలును 30 వ నెంబరుపంపెను. బాగుండెను.

2. బిక్రంవరణ హోతాగారు 2 వేలగజముల నూలును 28 వ నెంబరుదానిని పంపెను. బాగుండెను.

3. గోపబంధు చౌదరి గారు 2 వేలగజముల నూలును 21 వ నెంబరుదానిని పంపెను. బాగుండెను.

4. నిరంజన పట్నాయకుగారు 2228 గజములనూలును 19 వ నెంబరుదానినిపంపెను. బాగుండెను.

5. మహమ్మదు హసీన్ గారు 2 వేల గజములనూలును 16 వ నెంబరుదానిని పంపిరి. బాగుండెను.

బర్మా, బీరారు, కేరళ

ఈదేశములు పంపిననూలులో యిట్లాంటిదనిఅనుకొనుట కేమియునులేదు.

ఇవంతయునుజూడ అంతటను అభివృద్ధి కవకాశము గలదని కాన్పించును. ప్రతిరాష్ట్రమును ఆపిళ్లనువేయుటలో ఒకే పద్ధతి నవలంబింపవలయును. అట్లుచేసినయెడల తరువాతయగు ఖర్చుతగ్గును. త్యాగబుద్ధితో స్వచ్ఛందసేవావిధానము నవలంబించునపుడే అందరును ప్రేమతో వడుకునపుడే మనము పూర్ణతను గాంచవలయును.

కాని నూలువడుకువారలు ఆఖిలభారత ఖిద్దరుసంఘమువ్యవస్థాపకు యేనైనయంతయును దెల్పునెడల వానిని గమనించుమండవలయును. భారతదేశమునంతటిలోను ప్రథమురాలుగ నుండినయువతి అపర్ణాదేవికి వాలభివందముల దెల్పుచున్నాను. మో|| క|| గాంధీ.

తూర్పుకృష్ణా ఖిద్దరు అభివృద్ధి

మహాత్ముని విమర్శనము

ఈవారపు ఎంగుళియలో మహాత్ముడిట్లువ్రాయుచున్నాడు:—

తూర్పుకృష్ణాలోని నాలుగుతాలాకాలలో జరిగిన ఖిద్దరు ప్రచారనివేదికను సేను జదివితినీ. ఇచ్చట ఖిద్దరుసంఘము చేయవలసిన విధముననే ప్రతిని నిలవజేయుటతో ప్రారంభించెను. ఈసంఘమువారు దూడేకించి యేకులుజేయించి యేకులను నూలు వడుకువారికిచ్చి మరల నూలును వనూలుజేయుమంటిరి. అజిల్లాలోనే ఖిద్దరుడుకాగముల బెట్టి అమ్మించిరి. నూలువడుకువారిలో (బాహ్యులును, మహమ్మదీయులును. కాపులును, ఈడిగవాండ్రును గలరు. వారు నెలకు దాదాపు 180 పానుల నూలువడికెవరు. వారిని 15-30 నెంబరువరకు పాను 2 రూపాయల ఖరీదుండును. వారికి 725 రూపాయలు మూలధనముగలరు. ప్రతి, యేకులు అమ్మకము మొత్తము 3) వేల 4 వందల రూపాయలుండెను. ఇవంతయు బాగా సేయున్నదిగాని యినివేదికయందు దెలుపబడిన కాలమున కిది చాలదనవలయును. తమంతటదాము నూలువడుకునట్టి యుద్దము మువచ్చినగాని పనిమారను. డబ్బిచ్చి వడికించు పని జరుగుదుండు ననినదే. కాని యిప్పుడు కొన్నివందల రొటములు మాత్రము పనిజేయుచున్నచాలరు. ఈయుద్దమును జనసామాన్యములో వ్యాపించుటకు కొంతకాలముబట్టును. కాంగ్రెసువారులకు నూలు వడుకు యువగల్గినయెడల దేశమునకై ఒక అరగంటమాత్రమే పనిజేయుటగాక గ్రామములకుబోయి అచ్చట యీనూలువడుకుట నొకపద్ధతిమీద నేర్పరచి వానిని స్వతంత్రముగ నుండెనటులజేయగలరు.

ఒకయువద్రవము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 6:—నేడుపునయును ఒక భయంకరమైన అపాయము ఓ. హెచ్. హెలను ఆంగ్లేయునకు వాటిల్లెను. ముక్కుమీదను కాలుమీదను దెబ్బ లాయనకుతగిలెను. వేంటనే హెగారిని ఆంగ్లేయులకై ప్రత్యేకముగనున్న జనరలు ఆసుపత్రికి చికిత్సకొరకు తీసికొనిపోయిరి. పార్టువీధి నుండా హెగారు తను మోటారుపైకిలుపొని భోవుమండగా బజారుగేటు వేసీలున్నేనునద్ద ఒక మోటారుకారు ఆయన బండిని డీకొనెను. ఆదెబ్బతో బ్రేకులు, డెక్కలు మోటారు సయకులును పాడైపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

ఎన్నడును మరువదగనిది

మహాత్మునివ్యాసము

(యంగిడియూపత్రిక)

మొన్నటి అదివారమునాడు బొంబాయిలోని ఎక్స్‌ప్రెస్ యర్ తియేటర్ నందు నన్ను గూర్చి కావింపబడిన స్తోత్రపాఠములను వినుచున్నపుడు నాకు దక్షిణదేశమున దుస్థితిలోనున్న వారి సహాధ్యాయ బయోచాగారు నాట్యమాడించుచుండి రేమో యన్నట్లుండెను. కాని అక్కడ జరిగిన యొకవిషయమునలన వ్యవహారము తీవ్రరూపముదాల్చినట్లు నేను భావించితిని. బయోచాగారు వివిధరాజకీయకృతులను జెందినవారిని వేదికపైకి రప్పించుటకు యత్నించిరి. అందున కనుగుణముగ యమునాదాసుగారిపేరు పునావ్యసకులపట్టికలో జేర్చిరి. యమునాదాసుగారు నన్ను “వహత్యా” అనకుండ గాంధీజీ అని పేర్కొనిరి. నన్ను గాంధీజీ అని పిలువటం అవమానముగ భావించిన యిద్దరు ముగ్గురు ప్రేక్షకులు నన్ను మహాత్మా యని పేర్కొనవలెనని యుపన్యాసకుని కోరిరి. సభ్యులలో నెవ్వరికిని నాదొడగల ప్రేమాతిశయమునందుతీసిపోవనని తెలుపుచు యమునాదాసుగారు ధైర్యముగను మర్యాదగను నన్ను గాంధీజీ యనియే పేర్కొనసాగెను. ఇట్లు పేర్కొనుటయే నాకు ప్రിയమని ఆయన పల్కినను కాని చివరవరకు ఉపన్యాసకునకు వారధులగుటచేసెదమి. కాని సభ్యులుమాత్రమి అల్లరిలో పాల్గొనరైరి. యమునాదాసుగారు తమయుపన్యాసమునే కష్టములేకుండ ముగింపగలిగిరి. కాని అడ్డంకులు నాకు మాత్రము కర్ణకశోరముగనే యుండెను. నన్ను గౌరవింపదలచిన నామిత్రులు నాభావమున కపవ్యాఖ్యానము గావించిన న్నగౌరవపరచిరి. కాని యమునాదాసుగారు రాజకీయవిషయములందు తమకును నాకును గలభేదములను ధైర్యముగను సగౌరవముగను వివరించి, ఇతరులబ్రతికినవలనన్న మహాత్మాయని పేర్కొనుటకు నిరాకరించి నాభావము చక్కగ వివరించి నన్ను గౌరవించినవారైరి అందువలన అమర్యాదగా ప్రకరించి న స్నేహితులను నలుగురియెదుట తమపరాకాష్ఠానుండిని. ప్రత్యర్థులపట్లకూడ మర్యాదతో ప్రవర్తించుటభాధ్యమని తెలిపితిని. దౌర్జన్యరహితసహననిరాకరణమువలంబించుచు రంతకన్నను నెక్కువమర్యాదతో ప్రవర్తించవలెనంటిని. అసహాయవాదులు దౌర్జన్యరాహిత్యము నవలంబింతురు గావున స్నేహితులనుబోలె ప్రత్యర్థులనుకూడ గౌరవింపవలెను. అదిగాక తాము గౌరవింపదలచుకొనిన వారిభావమునుగూడ సభ్యులు గమనించుటవిధి. మహాత్మా యనుపదమునాకు కంటింగింపుగనుండునని నే ననేకపర్యాయములు తెలిపినను గ తి ఉ ప న్యాసకులకు అడ్డంకిలైన మిత్రులెరుగుదురు. 1921 న సంలి న బొంబాయిలో అల్లరులు జరిగినపు డట్లేయుండెను. ఆశ్రమములో నా విశేషమును నిశ్చేదింపబడెను. కావున యమునాదాసుగారు నా హృదయాభిలాషమున కనుగుణముగనే ప్రవర్తించిరి. ఇట్లు పల్కి తమపాపమునకై ఆగితిని సభ్యులకూడ రహస్యముగ నామాటల కామోదమును నూచించి అడ్డు తగిలినవారిని తమపాపము గోరునట్లు పాత మొసగి నాకు సాయము గావించిరి. అడ్డు తగిలినవారు ధైర్యముతో లేచి చేతులు జోడించి తమపాపము గావించిరి. అప్పటినుండి నేను మరచి పోజాలను ఉపన్యాసము తిరిగి ఎత్తుకొని తమపాపం కోరినవారికి వందనముల నర్పించుచు, గంభీరపన్యాసములు చర్చలు, శాసనసభలందలి వోట్లు మొదలగువానికన్న నిజమైన పెద్దమనిషితరహిత స్వరాజ్యమునకు ఎక్కువ బీజప్రాయము కాగల దని చెప్పక విడువజాలనైతిని పశ్చాత్తప్తలైన యాసిభితులు నిర్భయముగను, బహిరంగముగను తమ పశ్చాత్తాపమును వెల్లెబ్బి స్వరాజ్యమును చేరకకు దెచ్చిరి.

ఈ ప్రస్తావన శుభా శుభముల రెండిటి నేకకాలమున నొడగూర్చి నాభావమునకు గాంధీర్యమును బలమును నాపాదించెను.

రాటముయొక్క ప్రాముఖ్యము

ఈసందర్భముననే రాజకీయవిషయములం దెన్నిభేదభావములన్నను దేవధరుగారు మలబారువిషయమున చేయుచున్న మహాసేవను వారిపవిత్రపరస్థమునగూర్చి ప్రశంసించుటకు నాకవకాశము లభించెను. జేతనునందలి బీదవారిలో నెల్ల బీదవారితో నైక్యమునకు ప్రత్యర్థులముగ రాటమునువారికి రప్పించితిని నాలుకచివరనండి వచ్చు సానుభూతివలన ప్రయోజనములేదు. నిజమైన సానుభూతివలనను కూడ ప్రయోజనము కన్పడదయ్యెను.

బీదలు మనకొరకై కష్టపడుచుండ మనము వారికొరకై నూలువడుచున్నామని వారికి తోచవలెను. సగముతిండితో బ్రతుకుచున్న కోట్లకొలది ప్రజలు కేవల నిరాశులై యుండిరి. వారికి మనయందును తమయందునుకూడ విశ్వాసము పోయెను. వారు దాసధర్మములపై నాధారపడి పనిచేయుటకు నిరాకరింపజొచ్చిరి. వారు మృగములకన్న చెడిపోయినవారై జీవచ్ఛనములబోలెనుండిరి. ఇట్టివారు గౌరవముగ జీవనోపాధిని సంపాదించుకొనవలెనని ఆతిసుకుమారులు త్రిప్పటకుకూడ వీలైన రాటముకన్న వారికి రప్పించదగిన సాధనమింకొకటిలేదు. ఇట్టి వేళ ద ర ద్ర పు భి త్తు క వృ త్తి ని వ ద తి క గౌరవముగ సుఖముగ స్వాస్థ్యముతో బ్రతుకుటకై వారిచేరాటము త్రిప్పించవలెనని మనమే దానిని త్రిప్పించుచువలెను. గీతలో చెప్పినట్లు మహాత్ము లాచరించుదానిని సామాన్యజనులను సరింతురు.

రాటము ప్రశంసతరువాత ప్రస్తుతజాతీయ జీవితమునందు జనించిన విషమస్థితినుండి దాటు నుపాయము నే నేదైన చూపించగలనని నామిత్రులు చాలమంది ఆశించినవిషయమును గూర్చి ముచ్చటించితిని. నాభాధ్యతను గమనించి తదితరపాపము లాలోచించుచుంటిని సభ్యులకు తెలిపితిని. పండిత మోతీలాల్ గారితో నుత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుచుంటిని. కాని సత్యాగ్రహముకన్న మార్గాంతరమును నూచింపజాలనైతిని. కాంగ్రెసులక్ష్యమును, అసహాయాద్యమును అను తీవ్రరూపములదాల్చినపుడు ప్రజలు దాని నెరిగియుండిరి. కాని దానికి శాశ్వతముగ సామ్యరూపముకూడకలదు. అదియే రూపముదాల్చినను దానియొక్క సౌమ్యరూపమునే ప్రజలకు ప్రదర్శించవలెను. మనము చాలసార్లు వట్టిస్వల్పవిషయములకై పోరాడుచుంటిమి. ముందుచెనుకలరయకుండ విభేదములపాలైతిమి. సామాన్యకర్మకాండ మనకు లభింపకపోవుటకు కారణములేదు. అందుకు కలసి నిర్వర్తించదగిన కార్యక్రమ మేదయిన నుండవలెను.

సత్యాగ్రహము, ఆత్మార్పణము

రాటము వివిధజాతుల యొకమత్యము, అస్పృశ్యతా నివారణము అను నీవిషయములనుగూర్చి అందరను పని చేయదగుదురు. బీదలెక్కువగారి నిదివరకే సందర్శించి వినాయకముగ నాభావము నామెకు నీవేదించితిని. ఇతర నాయకుల యభిప్రాయములను కూడ నిట్లే కనుగొనెదను. ఎన్నటికిని నేను కాంగ్రెసునందు భేదములను కల్పించను. పోరాటమునందభిలాష మెక్కువగ కన్పించినచో నేను వోటిచ్చుటలో పాల్గొనక వెనుక కూర్చొని అట్టి అవకాశంబోరాటమునుండి సర్దుకొనెదను. కాబట్టియే కార్యక్రమమునను అధికసంఖ్యాకులవోట్లు బట్టిగాక పరస్పరానుమూల్యమును ఇష్టాగోష్ఠినిబట్టియు నిర్ణయింప బడవలెను. ఆచరణీయమగు కార్యక్రమము కన్పించినచో నేను సంతోషముతో వెనుకకయిన తగ్గదనుకొని ప్రతిఘటనమును సాగించను. సత్యాగ్రహమునందలి సద్గుణ మేమనగా నిజజీవితపరమార్థమున కడ్డుపచ్చు ముఖ్యమాత్రములపట్ల దక్క నితరవిషయములం దాత్మీయమర్పణ గావించుటయే. సత్యాగ్రహ శాస్త్రము యొక్క యావత్తు ప్రకరణములును సంసారవిషయముననే అతర్భూతము లగునని సభ్యులకు తెలిపితిని. దాని తీవ్రరూపము ననుభవించు సందర్భమున నాభార్యతోను కుమారునితోను చిరకాలముక్రితము చనిపోయిన సోదరునితోను సంఘర్షణ పడనలసి వచ్చెను. వారినుండి విడిపోవలసిన వాడనైతిని. కాని అగాధప్రేమవలననే అట్లు కావించితిని. నాకు నాయాప్రభంధులయెడ నెట్టి యనురాగము కలదో గగవంతునిచే గృహింపబడిన ఇతరజీవరాసులపట్లకూడ సంతప్రేమ జూపగల నని నా విశ్వాసము. ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రేమాస్పృగులైనవారికి ప్రణామ దనవలన గాయపు చాచలు కలుగజేసెను. కాని ప్రియునియెడ ప్రేమంతకన్న లోతుగ గాయపుచాచ కలిగించెను. నాకు ఆంగ్లేయులపై ద్వేషములేదు. నాకు వారిలో చాలమంది మిత్రులు కలరు. కాని కొంతకాలమగుసరికి “మీరు మాదేశము కొల్లగొనరాదు. అందువలన మాకు మితిలేనియపకారము కలుగుచున్నది. మీలో కొందరు మాక్షేమముపట్ల నిరాదరణ కలిగి ఎంతవచ్చిన సంతపిండుకొని పోవజూచుచున్నారు. మీలో మరికొందరు ఆజ్ఞానమై ఆంగ్లేయుల పరిపాలనను భారతదేశమునకు క్షేమంకరమనియు మీ రాదేశమునందు ధర్మకర్తలుగా నున్నారనియు తలచుచున్నారు. ఈయవస్థ వెంటనే అంత ముందవలెను. ఈవిషయములను నాయాత్మ యావత్తులయింపజేసి తెలిపితిని. నాయత్ను మనలన సత్యాగ్రహముయొక్క తీవ్రస్వరూపము సభ్యులకు బాగుగ గోచరించెను. కాని అందువలన దోషిదీవిధాన మంతమొందుటకు మారుగ మనలో నీ విభేదము

ఆధ్యక్షునిమాటయేమి?

గాంధీమహాత్ము డే వారపు “ఎంగుఇండియా”లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

కాంగ్రెసు కింకను ఆధ్యక్షు లెవరయ్యెడిదియు లేకపోవటము చాల మందికి తోచకుండజేసినది. నేను మరల పనిజేయుట నారంభించినప్పటినుండియు నామూలమున నిశ్చయము లేకపోవుటయు, తోచకపోవుటయు తటస్థించినందువలన నాకు విచారమగుచున్నది. కాని చేతగానపుడు సహించితిరవలసినదే. ఇప్పటికిని నాస్థితియేమియో నాకు తెలియుటలేదు. సభలో విభేదము లేర్పడునెడల నేనధ్యక్షుడుగ నుండను. నేనధ్యక్షుడుగ నుండ నంగీకరించినందువలన దేశమున కేమైన ప్రయోజనముండునెడల ఆగౌరవము నంగీకరించెదను. సత్యమేమనగా యీవిభేదములతో ను మన స్పర్ధలతోను నాకు వినుపుగల్గినది. ఎరవాడ జెయిలులో రెండవసారి ఫాస్టు జదివితిని. ఎన్నియో సంవత్సరముల క్రింద మొదటిసారి చదివితినిగాని అప్పుడు మనస్సుకేమి యును పట్టలేదు. గెట్టిమ హాకవిత్వము నాకుపట్టలేదు. ఇప్పటికైనను పట్టినదేమో నాకు తెలియదు. కానికొంతవరకు మాత్రము తెలిసినదని చెప్పగలను. మార్గరెటు హృదయవేదనగల్గి పరికపించుచుండెను. ఆదుఃఖమువశమించుటకు తారక మేమియును గాన్పించవయ్యెను. రాటమే తారక మార్గమయ్యెను. దానిరామునందామెయార్తరావమైకమయ్యెను. ఈభావమంతయు నాకబ్బురముగ నుండెను. మార్గరెటు అనుమానముతోను నిరాశతోను భిన్నుడై గదిలో నొంటరిగనుండును. మహాకవి ఆమెను ఆగదిలో నొకమూల నున్న రాటమును జేపట్టునటుల జేయును. ఆమెకేదగతియో? మంచిమంచి పుస్తక భాండాగారమును, చక్కని చిత్రపులుసును, వ్రాతప్రతి సచ్చిత్రకమైన బైబిలును గలవు. ఆమె కాచిత్రపులు గాని, పుస్తకములుగాని, సర్వోత్తమ మగు మార్గరెటు అను పుస్తకముగాని యేమియును శాంతి నొసగనయ్యెను. ఆమె స్వంతముగ రాటము కొరకు వెతుకపోవును. అది కనుబడకపోయినను మనశ్శాంతి గల్గును. అమృత హావి యిట్లు వర్ణించెను.

“శాంతివీడెను, హృదయ మాదుఃఖార్త్రులగుంగెను, కానబడజే, కానబడజే, కానబడ జెక్కడను గాని | ఆతడెక్కడకానబడడో అక్కడే ప్రాణంబునిడిచెన | లోకమంతయులోకదుఃఖ భయంక రాత్మకమా | నామనసు వేగతో వెట్టియై, హృదయంబు రెండుగ వెక్కలై శాంతి వీడెను హృదయమా దుఃఖార్త్రులగుంగెనుగా నా ప్రేమమూర్తికానబడడుగదా: |

నాస్థితియు నీపద్యమునందు దెల్పినభావమునే ప్రస్తుతించి పతేయును నేనును నాప్రేమమూర్తిని గోల్పోయి మహావేగతో నున్నట్లుయుండును. ఆయన మార్గదర్శకుడుగ నుండి ఫలానివిధమున జేయుమని జెప్పుడు గోపికలను అల్లరిజేయు శ్రీకృష్ణునివలెనే ఆయన నాకు కనుబడి మామమై మరల కనుబడి వేసట జెట్టును. నాకండ్లకు లేజము గాన్పించునన్నడు మృగ స్వప్నముగ గాన్పించగా పాపకుని గూడదాని ననుసరింప గోర్చెను.

ఈలోపల నేను జేయునది రాటమును (ప్రేమ) దను లేదాదానినిగూర్చి మాటలాడెదను వ్రాసెదను. పాపకుని అట్లుజేయుమని కోరెదను. నాకు ఒంటరిగ నున్నపుడు యీమిత్రుడు తప్ప సుఖముజేకూర్చునదిలేదు. పాపకునకు గూడ నట్లేయుండుగాక. ఒక్క మిత్రుడైనను మార్గరెటు నాకు వలెనే యిలువలుచుగి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— “అధ్యక్షునివాక్యమియ మాకు రాటము నొసంగిరి. నేను నూలు వడకి చేతనైనంతవరకు శాంతిని బొందుచున్నాను.”

లేర్పడెను. అందువలన నీకముందు సత్యాగ్రహముయొక్క సౌమ్యస్వరూపమును ప్రదర్శించుటకు నాయావచ్చుకొని వినియోగించెదను. అది పట్టుదలవలన గాక ఆత్మసమర్పణమువలననే నెరవేరును. అయ్యది విజయము గాంచనిచో శాస్త్రము తప్పగాక శాస్త్రము సభ్యాసము గావించుకొనకుండ నితరుల కాదేశించు శాస్త్రకారునితప్పే యగు నని నే నెరుగుదును. నేను మహాత్ముడను కానని యెరుగుదును. నేను అల్పాత్ముడనే యని యెరుగుదును. ప్రేమ అతులేనిదై ఎల్లరకు వశము జేసికొనును రాతిగుండెనుకూడ కరగించును. దానికి అపధి ప్రసక్తి లేదు. నాలో నేవిధముయిన కోపముగాని ద్వేషముగాని లేదేమో! ఎవరెరుగుదురు. కాని నేను భయపడదగదు. నేను ఆత్మను జయించిని మనలోని భేదములను మాన్వయిన్నించుచున్నాను. నాకందుకు వలసినబలము చేకూరునుగాక యని ప్రార్థించుటని కోరితిని.

నెల్లూరు

(వ్యవసాయశాస్త్ర)

నీటిపారుదల-రైతులమహాసభ

వెంటెంబరు 1:— ఆగస్టునెల 30 తేదీ జెల్లూరుముల నీటిపారుదల విషయము వలయు మార్పులు చేయు నిమిత్తము జిల్లాకలెక్టరు, యింజనీయరు మున్నగు అధికారులచే నెల్లూరు తాలూకా రైతుల మహాసభ యొకటి నెల్లూరు తాలూకా కచ్చేరి యందు ఏర్పాటుచేయబడెను. గ్రామీణులనుండి రైతు లనే కులు తమ కష్టములను అధికారులకు నివేదించుకొని, నివారించి కొనుటకై విచ్చేసియుండిరి. ఇట్టి మహాసభలు కొద్దికాలముగా ప్రతివత్సరమును జరుగుచున్నవి. ఈవత్సరమునాడ అట్లే ప్రారంభమయ్యెను. జిల్లాకలెక్టరు, డిప్యూటీకలెక్టరు, కాలవ యింజనీయరు, తహశీల్దార్లు మున్నగు రివిన్యూ ఉద్యోగీయు లును, నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును, భూస్వాములు నగు కాకుటూరు లింగారెడ్డిగారు, అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డి, పానకా పట్టాభిరామిరెడ్డి, ఇందులూరు కోటారెడ్డి, కంచం చిందు మాధవరావు. ఎ. నారాయణరావు, గునుపాటి యా నాదిరెడ్డి, మేనకూరు బలరామిరెడ్డి, మున్నగు భూస్వాము లనే కులు సభ నలంకరించి యుండిరి. సాయంకాలము 4 గంటలకు సభ ప్రారంభమయెను.

ప్రథమమున ప్రభుత్వోద్యోగి, కిరస్తాదారుగారు కొన్ని విషయములను చదివి వీనిని కలెక్టరువారు యావత్సరము మార్పు చేసియున్నా రనియు రైతుల కవి యసమృత్తము లా, లేక సమృత్తములా యను విషయమును హెచ్చరించిరి. వీనినిగూర్చి రైతులెల్లరును తమ భిన్నాభిప్రాయములనే తెలుప పులియుండెను. అంత నీటి పారుదలగూర్చి చర్చ ప్రారంభించెను. శ్రీ పానకా పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు తీరవ జాస్తి మాగాణి భూమికిని, కొరు మాగాణిభూమికిని నీరొసగుటకుగూర్చి విస్తరించి తెలిపిరి. తీరవ జాస్తి భూమిలో మైరుపెట్టినప్పుడు, మాగాణిభూమి విధింపబడుననియు, కొరుమాగాణికి శిస్తు విధిలేక ప్రతివత్సరమును ఆమ్మకొనవలసి యున్నదనియు, తీరవ జాస్తి భూములకు నీరొసగుటచే, కొరుమాగాణికి నీరు తగినచో నష్టము కలుగుననియు, కొరుమాగాణికి పూర్తిగా నీరు యివ్వనిచే తీరవ జాస్తి భూములకు నీ రొసంగరాదనియు, ప్రస్తుతము బలవంతులైన రైతులు తమ తీరవ జాస్తిభూములకు నీరును ముందుగనే ఉపయోగించుకొనుటచే, సన్ననాడైన యితరరైతులకు చాల నష్టము వచ్చుచున్నదనియు నుడిపిరి. ఇంజనీరువారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు అవసరమున్నచో అట్టివి ముందు ఆలోచింపబడునని చెప్పిరి.

శ్రీ పానకా పట్టాభిరామిరెడ్డి తాము గడచిన వత్సరము యావిషయము యింజనీయరువారికిని, వకీలుద్వారా జిల్లా కలెక్టరుగారికిని అట్టి యిచ్చియుండిరనియు, కాని అవి యేమియు విచారణ కలగ లేదనియు చెప్పిరి.

శ్రీయ్యకొనకటూరు లింగారెడ్డిగారు గడచిన వత్సరమును నీరు సమముగా చేల కొనంగలేదనియు పుస్తకములో 15 దినములని యుండినను మిట్టలకుగాని, పల్లములకుగాని చక్కగా నీరు యొసంగ నుండియుండుటచేమైయ్య యొండిపోయిన పను తెలిపిరి. రైతులకు చాల కష్టము కలిగినవని తెలిపిరి.

కడచిన వత్సరముక్రింద రెండువేల యెకరములకు పైగా కొరు మాగాణిభూమి యుండగా, వానికి నీరు వదులుట కియ్య కొనక పైన యుండు 20 ఎకరముల తీరవ జాస్తిభూమికి అధికారు లొసంగిరనియు, క్రిందిభూములకు నీరు చాలకయు, సకాలమున నీరు లేకుండుటచేతను పంటలు నష్టమైనవని కొందరు రైతులు తెలిపిరి.

నీటి పారుదలవిషయము మార్పులు వలయుచో రైతులు అర్జీలుపంపుకొనవలయుననియు, దానిపై యుత్తరువులు చేయుటకు ఆలోచించెదమనియు కిరస్తాదారుగారు తెలిపిరి.

శ్రీపానకా పట్టాభిరామిరెడ్డి లేచి, అర్జీలు రైతు లొసంగిన, ఆవల యాలోచించుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులు యిచ్చుగింతు లేని, రైతులను సభకు పిలువనంపుటకు కారణములు తెలియవని యు, ఈమహాసభ చేదుటయే నివృత్తియొజనమనియు చెలిపిరి.

వ్రాతమాలమున అర్జీలు యాసభయందే యొసంగినచో వానిని, అచ్చటనే చర్చించెదమని కడకు కిరస్తాదారుగారు ఒప్పుకొనిరి.

శ్రీయ్యత కాకుటూరు లింగారెడ్డిగారు కొన్ని సలహాలను తమ అభిప్రాయములుగా తెలుపనిలిచిరి. కాని ఇంజనీయరుగారు వారిని అడ్డుపెట్టసాగిరి. నీటిపారుదలగూర్చి యొకపుస్తకము

పూర్వమే తయారుచేయబడినదనియు, యిందు మార్పులకై యొసంగుసలహాలను చక్కగా నూచించుచు, ఏవాక్యమునకు బదులు మరేవాక్యము చేర్చవలయునో సరిగా చెప్పినచో తాము నోటుచేసికొనెద మని పలుకుసాగిరి. పుస్తకము తీసికొని యింజనీయరుగారు దానిలోని పద్ధతులను చదువసాగిరి.

శ్రీ లింగారెడ్డి చెప్పవాక్యములను, యింజనీయరుగారు అభిప్రాయములను మార్చి తర్జుమా చేయుచుండిరి. రెడ్డిగా కొక అభిప్రాయము చెప్పుచుండగా యింజనీయరుగారు క్రాసుపరీక్ష చేయుచు మరొక అభిప్రాయమునకు దింపుచుండిరి. ఈవిషయము సభలోనుండిన కొందరికి ఏవగింపుకలిగించెను. జిల్లాకలెక్టరుగారికి చక్కగా తెలుగుభాషాపరిచయము లేకుండుటచే, దురభిప్రాయములకు లోనగుననియు, రైతులకు కొంతనష్టము వాటిల్లునని శ్రీ కంచం చిందు మాధవరావుగారు (ఇందుకూరు పేట భూస్వాములు) ఈవిషయములన్నియు జిల్లాకలెక్టరుగారికి చక్కగా తేల్చుమాజేయబడి యింగ్లీషుభాషయందు తెలుపబడిన రైతుల కష్టనష్టములు బాగుగబోధపడగలనని జిల్లాకలెక్టరు గారికి తెలిపిరి. అంత ఉద్యోగులు వారిలోవారు కొంత మాట్లాడుకొనిరి.

పిమ్మట కిరస్తాదారుగారు, పూర్వపద్ధతిని చెరువులు పూర్తిగా నిండినకర్వాత సాలములకు నీరువదులుపద్ధతిని గాని, లేక, వచ్చిననీటిని వచ్చినట్లుగానే చెరువులమట్టులు గమనించకయే నీరు వదులుపద్ధతిగాని, యారెంటిలో చేసికి రైతు లంగీకరించెదరని కోరిరి.

శ్రీయ్యత పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు, నీరు పైనుండి రాగానే కాలవకు వదులవలయుననియు, గడచిన వత్సరము అట్లు చేయుచుండుటచే 18000 ఎకరములకు అకాలమున మైరు నాట పులి యుండిననియు, అందుచే పంటలునాడ నష్టమైనవని యు చెలిపిరి.

అకాలమున నీరొసంగినను మైరులకు నష్టముకలుగలేదని యింజనీయరుగారు వాదించుకొచ్చిరి. వీరివాదము విచిత్రముగా నుండెను. మంచిపంటయుండినచో సిర్కార్లకు మీరు హెచ్చుగా శిస్తు ఇచ్చుచున్నారాయని వారు రైతులను ప్రశ్నించుటయు, కేసరివరి, ములగాలకులు మున్నగు నాణ్యముగు పంటలను బట్టి పన్ను వసూలు చేయుచున్నారా యని తహశీల్దారు, డిప్యూటీకలెక్టరును ప్రశ్నించుటయు మిగుల చోద్యముగనుండెను. వారి తప్పిదములను సమర్థించు కొనుటకై యిట్టివాదమునకు దిగుచున్నారని రైతులయందు కోలహలము పుట్టెను.

అంత శ్రీ ఎ. నారాయణరావుగారు లేచి, ఇట్టిసభల పల్ల నేమియు ప్రయోజనము లేదనియు, కార్యక్రమము నియమించక సభలు జరుపుచున్నారనియు, ప్రతికాన్ ఫరెన్సు కూడ నిట్టి పద్ధతులపై గీర్వరుపబడుట లేదనియు, ప్రజల అభిప్రాయములు తిరస్కారరూపముగ చూడబడుచున్నవనియు, గడచిన మాడవత్సరములనుండియు యిట్టి సభలు జరుగుచుండియు, ఏపద్ధతిగాని ఆవలంబించ పడుటలేదుగాన యావత్సరమునుండి యీతాలూకాలోని 6 ఫిర్కాలకు ఫిర్కాకు ఇద్దరు ప్రతినిధులవందన 12 గురిని నియమించి యిద్దరు ప్రభుత్వోద్యోగుల నందు జేర్చుకొని యొక ప్రతినిధిసంఘము (సెంటర్ సంఘమును) ఏర్పరుచి, దాని మూలమున పని జరిపినచో రైతులకు లాభకరముగను, ప్రభుత్వమువారికి సులభముగను నుండునని దీర్ఘముగ చెప్పిరి.

వీరి అభిప్రాయముతో రైతులు ఎల్లరును ఏకీభవించు మాదనలు సభయందు గమవరచిరి.

తర్వాత నీరు ఎప్పుడు పాలములకు వదులవలయునను ప్రశ్నచెప్పెను. ఆరుప్రప్రారంభములో నీరు ముఖ్యవశ్యకమని తెలుపబడినది. ఈవిషయము గూర్చి ఇందులూరు కోటారెడ్డిగారు, కొంత తెలియజెప్పిరి.

6 ఘంటలకు సభ ముగిసెను. ఇందు ముఖ్యతీర్మానము లేమియు లేవు. రైతులెల్లరును అసంతృప్తులై వెళ్లిరి. కడచిన మాడు విత్తలములనుండియు ఇల్లు జరుగుచుండుట మిగుల కోవ నీయము. జిల్లా రైతులసంఘము స్థాపించియున్నారని ఈవిషయములించేలచర్చించబడవచ్చుచో తెలియదు. ఈసంఘమువారు దీనినిగూర్చి ఆలోచించెద రని హెచ్చరించుచున్నాము.

ఆంధ్రకావ్యములలోని కొన్ని యనౌచిత్యములు:

నెల్లూరుబోధనాధ్యక్షుల పాతకాలవారు (ట్రయినింగ్ స్కూలు) ఆగస్టునెల 29 తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము తమ పాతకాలాభవమున మహామహాపాధ్యాయ బ్ర. వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి గృహమాన్యమున ఉపాధ్యాయ సంఘముయొక్క వార్షికోత్సవము జరిపిరి. సభకు విద్యార్థులును విద్యాధికులును అనేకులు వచ్చియుండిరి. వేంకటగిరి రాజా

గారి కళాశాలలో నాంధ్రోపన్యాసకులుగా నున్న బ్రహ్మశ్రీ దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు ఆంధ్రకావ్యములలోని కొన్ని యనౌచిత్యములగూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారు జౌచిత్యానౌచిత్యనిర్ణయమును గూర్చి తొలిపలుకుగా కొన్ని మాటలు చెప్పి శర్మగారి సుపన్యసించుటని కోరిరి.

శర్మగారు తాము వ్రాసిన వ్యాసమునుండి కొన్ని భాగములు చదివియు, కొంత వాఙ్మూలముగా చెప్పియు, రెండు గంటలకాలము తమ యుపన్యాసభోగిని సభ్యుల నలరించిరి. మహాపుల గ్రంథములలో, నకాచిత్యములకు జూపుట తన్నిరసనముగాక తదారాధనమేయని మొదటఁ చెలిపి యందుకు లక్ష్యముగా సాహిత్యదర్శనాదిగ్రంథములలో రసదోషముల కుదాహరణములు. కాళిదాసాదుల కృతులలోనుండియే గైకొనబడినవని వారు వివరించిరి. కావ్యమునకు బ్రాణము రసమనియు, రసమునకు బ్రాణ మాచిత్యమనియు చెప్పి, జౌచిత్యప్రభావ మభివర్ణించిరి. నాటకకవులు, ఇతివృత్తములు యశస్వముగా మార్పుట జౌచిత్యపరిపాక్షణమునకే యని యుదాత్తవివరణ తాది నాటకములనుండి కొన్ని లక్ష్యములు చూపిరి. గుత్తరాఘవమునదోషముగాను దోషమును గుణముగాను జేయజేసి యాచిత్యమునకే గలదని దుశ్శ్రవత్వారులెప్పుడు గుణములో యెప్పుడు దోషములో సుప్రమాణముగా నిరూపించిరి. వృత్తి, రీతి, రసాలంకారాది లక్షణాశాస్త్రీయములన్నియు నూత్నవృత్తితోఁ జూచిన, జౌచిత్యాధీనములుగానే యున్నవని, యౌచిత్యప్రాధాన్యము సిద్ధాంతీకరించిరి. ఆంధ్రకావ్యములలో, నకాచిత్యమునకు లక్ష్యముగా నీరు చూపినప్రకరణము, లనేకములు మనుచరిత్ర, వసుచరిత్ర, కవితాజనుకోరంజనము, పారిజాతపహరణము, శృంగారరైష్యము, ఇట్టి పూర్వప్రబంధములనుండి పద్యములు జబబి, ప్రకరణమును సర్థమును విప్పి చెప్పి, యందలి యనౌచిత్యము శ్రోతలకు విశేషముగా గుర్పించుటలు చేసిరి. రసాచిత్యవిమర్శనలు మన భాషలో నింకను వెల్లడవలసి యున్నవని చెప్పిరి. క్లిష్టవిషయముల గుగమములు సేయు వీరి నేర్పునవీరి విమర్శపార్థమును వచ్చుతమై యుండెను.

శ్రీశాస్త్రిగారు ఉపన్యసించుటలో శర్మగారి వైదుష్యమును, బుద్ధిశైల్యమును గొండాడి, శర్మగారి వ్యాసము ముద్రితగ్రంథముగా ప్రకటింపబడునని, సంస్కృతమునకు షేమేంద్రుని 'యౌచిత్యవిచారచర్చ' యెట్టిదో, యాంధ్రమున కిది యెట్టిదగునని చెప్పి, చేసినవర్తమానము వృథానేయక, వ్యాసమును పుస్తకరూపముగా ప్రకటింపుడని శర్మగారిని గోరిరి. శర్మగారును నచిరకాలమున నట్లే కావించుతుననిరి. ఆవల ఆంగలమునను, ఆంధ్రమునను రెండు ప్రహసనములు జరిగినవివర, ఉపన్యాసకుని, అధ్యక్షుని పుష్పమాలికాలంకృతులను గావించుటతో సభ ముగిసినది. వండితులు కావించు నిట్టి యమాలోపన్యాసములకు ప్రకటనము ఇంకను అధికముగా నున్న సెక్రెటరీమంది వీని లాభమువడయుటకు అవకాశము కలుగునని హెచ్చరించుచున్నాము.

గాంధీదైవజుడు

ధర్మన్యాసమైన రి ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన, కవరువిప్పి చూడకయే సరియైన భావిఫలితమును వ్రాసిపంపెదము. మీ కవరును కూడ మీకే పంపివేసెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును కవరుమీద వ్రాయవలెను జాతకముయొక్క నకలు పంపిన సంఘము మాసవారిగ వ్రాసిపంపుదుము. రి ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు, 0-4-0 సలి ఫలమువ్రాయ, 2-0-0. విలీనము అంజనేయస్వామిశ్యాతిపాలయము తిరు త్తణి-చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు.

క్షేమనివారణ సంఘము

నాగలాపురం

శుద్ధఖద్దరుపంచలు, పోయ్యలు, జేబురుమాళ్లు తువాళ్లుదొరకును
ధ ర లు
36 పోయ్యలు తువాళ్లు గజం 0 7 6
45 పోయ్యలు, జేబురుమాళ్లుపిల్ 0 10 6
48 అం పంచలు- గజం 0 12 6
50 అం పంచలు- గజం 0 12 0
100 రు పైమొత్తము కొనువారికి రైలుఖర్చులు ముదరా యివ్వబడును.
చిరునామా:— కొండిపర్తి పున్నయ్య, మేడం వెంకయ్య శెట్టిగారు, కన్నులు.

అస్పృశ్యత నిరాకరణ మండనము.

(బ్రాహ్మణీ కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు)

(మొన్నటి తిరునామ)

చండాల పుల్లములు.

బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో సుమస్తీ ప్రకరణములో "అత్ర నేనః ఆస్తేనః భ్రూణాః ఆభ్రూణాః, చాండాలః ఆచాండాలః పాల్కాః ఆపాల్కాః అని చెప్పినందున దొంగలతోను బ్రహ్మస్మృతిలోను సమానస్థితి యున్న చండాల పుల్లములు యుక్తి నొకటిని వారు కనిపెట్టిరి. నిద్రలో అందఱు తమతమ గుణజాతులను విడిచి యుండునని ఆశ్రుతియొక్క అభిప్రాయము. అతడు జాతివిడిచి పైరెండుముక్కలను నేను చూపెదను. "శ్రమణః ఆశ్రమణః తాపసః ఆతాపసః" జైన సన్న్యాసులు ఆర్యవాసిప్రస్థులగుడ ఆ గోష్ఠిలోనే చేర్చబడినారే. కనుక వారహూడ దొంగలకు బ్రహ్మస్మృతిలో సమాన స్థితి యుంటే ఇచ్చట చండాలపుత్తునికంటె పుల్ల-సపుత్తుడు వేలుగా చెప్పబడినాడు. చండాల ప్రవాదిపర్యాయములలో పుల్ల-స శబ్దము పరిపబడినది చండాలులు సంకీర్ణతైన వారేయనియు వారే యింకొకచోట చండాల ప్రవాదినామము లచే పరిపబడినారనియు మీవాదము గదా! వారిద్దఱు ఏక సంకీర్ణానికృష్ట జాతియైనయెడల ద్విధాగ్రహణపనుపన్నము. భిన్నులైనయెడల చంద్రచండాలానికంటె వేరైన స్వతంత్ర నిరవసర శూద్రవర్ణములోని పుల్ల-సాపరపర్యాయము చండాలుడు సిద్ధించున. ఎ తాంతరముచే త్తత్తు పుల్ల-సాదు అను నామ మున్నందున శ్రుతిలోని పుల్ల-సాదు త్తత్తు యని యందులేని చండాల ప్రవమాతంగాద్యపర పర్యాయము పుల్ల-సాదు సంకీర్ణచండాలాదు గాక సంకీర్ణాత్మక యగును. ఆపట్టు ప్రభుచండాలోద్భిన్నస్థితులు చండాల ప్రవాద్య పరపర్యాయము సమన్వయింపవు. త్తత్తుపదముకంటె వేలుగా చండాలాది పదములు పరిపబడినందున త్తత్తుకానామములు చెల్లవంటిరేని ఆ కారణముచేతనే మీ సంకీర్ణచండాల నకుగూడ ఆ నామములు చెల్లవు.

అనుమానవైఖరి

రెండు వజ్రపు తునుకలవంటి అనుమానములను వారు సంస్కృతభాషలో నిచ్చినారు. దానితెనుగు నిచ్చట వ్రాయుచున్నాను.

1. బృహదారణ్యకములో చెప్పిన జనుడు ఛాందోగ్యములో చెప్పిన చండాలునివలె పాపహేతుస్వరూపుడగుటచే చండాలుడే యగును.

2. ఛాందోగ్యోక్తచండాలాదు మక్కలు పండులువలె పాపహేతుకజన్మ గలవా డగుటచే పాపహేతుస్వరూప గలవాడగును. వీటిలో మొదటి అనుమానము రెండవ అనుమానముపై ఆధారపడి యున్నది. కనుక దానిని ముందు చర్చించెదను. ఛాందోగ్యశ్రుతి చంద్రాంగమునుండి ఇష్టావృత్తిదానపలముల భోగానంతరము పుణ్యపాపశేషములచే రమణీయకృపాశు యోనిప్రాప్తిని విధించుచున్నది. బ్రాహ్మణత్వత్రియవైశ్యుల ప్రభవస్థానములను రమణీయ యోనులను, శ్వేనూకరచండాలర ప్రభవస్థానములను కపూయయోనులను, నిదర్శనముగా చూపుచున్నవి. పుణ్యశేషము గల ప్రతివాడు మామిటనియ ప్రకారము బ్రాహ్మణ త్రియ వైశ్యనృతమజన్మ నైవృతలెను. పాప శేషము గల ప్రతివాడు శ్వేనూకరచండాలావృతమ జన్మ నైవృతలెను. పుణ్యపాపశేషములు జనోత్పత్తులతో కృతార్థములు కానేరవు. అవి ను ఫల దుష్ఫలముతోల శోకకృమకలగ జేసికొనను మాడువర్ణములవారిలో పుట్టు ప్రతివారు పుణ్యశేషముచేతనే పుట్టుచున్నారని చెప్పుటను జ్యేష్ఠప్రమా మన ప్రత్యక్ష మొప్పుకొనునా? కనుక అవి రూఢార్థములను విడిచి యోగికార్థముల నాశ్రయించి రమణీయకృపాశు యోనివైశ్యము లగును. రమణీయకృపాశు యోని ప్రాప్తియే విశేషాంశము. జాతిబ్రాహ్మణాదియోని ప్రాప్తి విశేషమైనయెడల శూద్రులు మీమతప్రకారము చాతుర్వర్ణ్యముతో చేరని యితరసంకీర్ణులు గోపాస్వశ్యాది జరాయుజములు వీటివలన సంగృహీతములు కాకపోవలసి వచ్చును.

మీమాటనే అంగీకరించినను నరకమునుండి నిష్క్రమింప జంతువులు కీటకపక్షికావత్తుజాతికములు అత్యుత్పల పాప హేతుకజన్మ గలవి యగుటచే చండాలరకంపె వేయమడంగులు

అస్పృశ్యములగును. కనుక వ్యాప్తిలేనిహేతువయ్యెను. శాశ్వతంధారులు పాపహేతుకజన్మ గలవారగుటచే అస్పృశ్యులే కావలెను. శ్రీమంతులగుట ప్రత్యక్షపాపాచారము మాత్రము ఈ జన్మగారి అనుమానమునుండి తప్పించుకొందురు. ఇట్టి దుర్బలానుమానమును ఆధారముగా చేసికొని రెండవ అనుమానముయొక్క పతనముతో సహా మొదటి అనుమానముగూడ పడిపోవుచున్నది.

"స్మృతులతత్వము"

స్మృతికర్తలు మహర్షులుగనుక వారియాజ్ఞలను అక్షరాలా స్వీకరింపవలెనని యొకయుక్తి చెప్పబడుచున్నది. కొందఱు అర్వాచీనాచార్యుల నామములతో నున్నవి తప్ప అతి ప్రాచీనలగు మహర్షులయొక్కయు దేవతలయొక్కయు శ్లోతోమనమువాదు స్మృతులేవియు వారు రచించినవికావు. కాకతంత్రములయొక్క శివకర్తృత్వమువలె వారికర్తృత్వము మనచే ఆరోపింపబడుచున్నది. సందాదములో ఎవరు ఉపదేశించినట్లుంటేవారిపేరుకు ఆ స్మృతిని ముడివేయుచున్నాము కనుక హేతు దర్శనము లేని స్మృతులను అంగీకరించుటలో మాత్రము మేము సిద్ధులముగా నుండుము. మీరైనను అన్నిస్మృతులను ప్రమాణముగా నంగీకరింపగలరా? అది సాధ్యము గాదు. మీకు కొన్నిస్మృతులు యుగాంతర విషయములై ప్రస్తుతకాలమునకు అప్రమాణములై పోవును. స్మృతికామనియందు హేత్వాగోపనోపము మాది అత్రికాలజ్ఞత్వరోపనోపముమీది. మామతిమునందు వేదోక్తధర్మానువాచకత్వమే వారివాక్యములందు ప్రామాణ్యహేతువు. మీమతమునందు సవ్యభివ్యు. ఆపై వ్యాఖ్యాన మనవసరము.

"సింహాప లోకనము"

శ్రుతిమూలవాదము నిరాకరింపబడినది. సంకీర్ణచండాల బహిష్కారస్మృతులు చజ్ఞాతిమూలాపద్ధ్యంసద్వైషమ్యములకములైనందున అప్రమాణములై తాదృశావధ్యరీస నిందాపరములుగా నిరవలంపబడినవి. ఇంతియేగాక ప్రకృతచండాలలు ఆపద్ధ్యంసజాలు అని సాధించటకు వారు చూపిన లక్షణాకమానములు దూరీకరింపబడినవి. పాడినిసూత్ర ద్వారా చండాలురు శూద్రజాతిలో నిరవసరులు అనుతెగకుచేసినవారని నిశ్చయింపబడినది. దానికి విరోధముగా వారుచూపినతత్త్వయోగ్యరయనలకు లక్షణానిరపేక్షముగా ఉదాహరణసమన్వయము కుదుర్చబడినది ఆపపాత్రత్వ మొక్కటి మిగిలియున్నది. ఆపపాత్రత్వకర్తవ్యా" అనుస్మృతియొక్క అర్థము పాత్రరహితులుగా చేయబడుటయని వారిన్నేహితుడగు మల్లకభట్టే అంగీకరించుచున్నాడు. వారు తినినపాత్రలపనికి రావని పిమ్మట తన వివరణముగూడ దానితోజోడించుచున్నాడు. వారి కెట్టిపాత్రలగుడ ఉంచనీయగూడదనియే స్మృత్యర్థముగాని మనపక్షములలో వారికి భోజనముపెట్టగూడదని యర్థముగాదు. భిన్న భాండేషభోజనం" అని పిమ్మటనున్నవాక్యము ఈ అర్థమునే బలపఱచుచున్నది. సన్న్యాసికి కమండలువలె (పానము నకు) వీనికి భిన్న భాండము (భోజనము నకు) "పరివ్రజ్యాచ నిత్యశః" అని చెప్పినందులకు వారికొక యిత్రేయము. "బహిష్కారము ప్రతిశ్రయః" అనుమాట వారు గ్రామము నకునచ్చునపుడు బయట బసచేయవలెననియేగాని బయట ఇండ్లు కట్టుకొనవలెననిగాదు. భిన్న భాండవత్త్వవిధి పూర్వంగమే. పాత్రరహితత్వవిధి యని తేలుచుచున్నది. ప్రకృతపండుల యందు పాత్రరహితత్వ భిన్న భాండవత్త్వములు శాటిద్రవ్యమే నెవరికైన ఉండవచ్చునేమోగాని విధిగాలేవు. అందువలన ఆపపాత్రత్వలక్షణముచే వారిని సంకీర్ణులగుగా అనుమానింపవచ్చుననుటకల్ల. ఆపపాత్రత్వమునకు మీఅర్థముప్రకారము సగృహపాపాత్రములందు భోజనము పెట్టకపోవుటయే యొనయెడల ప్రస్తుతకాలమునందు మనము ఏయితర జాతివాసికొనూడ సగృహపాకాంస్యరజతాదిపాత్రలందు భోజనముపెట్టముగనుక అందరు సంకీర్ణులనియే చెప్పవలసినప్పుడు.

"పాడినిప్రామాణ్యము"

ధర్మానుశాసనమునందు వేదము, తేదనమాపకస్మృతులు ప్రమాణమేయైనను నామతదర్శనరూపణమునందు పాడిని ముని ప్రమాణ మేయైయున్నాడు. ఇచ్చట శూద్రజన్మను చాండాల మృతపులయందు అతడు ప్రయోగించుటచే శూద్రజన్మమునుండి వారిని బహిష్కరించుటకువీలులేదు. రూపనిష్కృతులయందు "యధోత్తరంమునినాం ప్రామాణ్యం" అని యుండుటచే ఆశూద్రజన్మమును కాత్యాయనుడుగాని పతంజలిగాని సంకీర్ణవచనయెడల లేక వికాలపరచినయెడల దాని నంగీకరింపవచ్చును. "జాతిరప్రాణినాం" అను సూత్రమునుండి జాతిపదముఅనువృత్తి యగుచున్నది. అందువలన అనిరవసరశూద్రజాతి అని పాడిని చెప్పినదానిని అనిరవసరశ్రేణినికేతరజాతి అని చెప్పటకు ఎవరికిని అధికారములేదు. మన్వంత్ర శ్రేణినికేతరజాతి శూద్రజాతియే గనుక రూఢార్థమునువిడిచి నక్కరలేదు. చాండాలవృత్తపాఠానియుదాహరణమునిచ్చిన పతంజలి శూద్రులుగానివారిని ఏల

మాత్రకారుడు శూద్రులలోచేర్చినని యాశంకింపకయేదించెను. కాత్యాయనియు ఈమాత్రముండి ప్రత్యేకవార్తము నేమియుచేయులేదు. గనుక పాడినియొక్క అభిప్రాయమును అంగీకరించినట్లే అయినది. ఇట్లు వారి మహాభాష్యకారలచే అంగీకృతమైనదియు, పాడివాచార్యునిచే స్పష్టముగా నిరదేశంపబడినదియునగు నిరవసరనిరవసరశ్రేణి ద్వివిధమగు శూద్రజాతిని స్వచ్ఛమైన శూద్రజాత్యర్థమునుండి విడుదలచి చండాలరను వేటుజాతివారినిగా జూపు ప్రత్యేకోద్దేశముతో దొంగతిలుగుడు అధికము చెప్పినవారును వారి ఉపదేశ్యవ్యాఖ్యాతలును పాడివాచార్యుని తృణీకరించుచున్నాడు. అట్టిస్థితిలో పాత్రరహితత్వ విషయమునందు నాఅర్థము మహాభాష్యకారునకు విరుద్ధముగానున్నదని చెప్పుచు అంతతో నూరకుండక "వ్యాఖ్యాతా నూపశంకరః" అని హేళనచేసిరి.

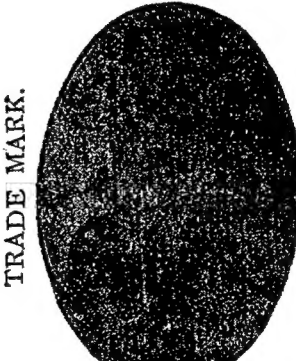
మహాభాష్యపండితవిరోధము నా కున్నది ప్రకటించుటలో వారు మోసపోయిరి. "యైభుః కైపాత్రం సంస్కారేణాపి నకుష్ఠతీలే నిరవసితాః" ఇదియే అనుమాభాష్యపుపండితమీకు "యై" కర్తృత్వతీయ మాకు కరణ్యతీయ "భుక్తే" మీకు కర్తృత్వాంతము. మాకు భావేక్వాంతము. యై=ఎవరిద్వారా, సంస్కారేణాపి = శాపచార్యకపాకముచే గూడ, పాత్రం = లక్షణయాపాత్రసాన్నము, భుక్తే = భోజనవిషయములో, నకుష్ఠతీ శుద్రముగానుండదో, కే = వారు, నిరవసితాః నిరవసరులు, అన్నే అని సప్రమ్యంత్వాధ్యాహరణము మీకు కావలెను. మాకు పాత్రరహితత్వము అన్నము.

వేటువిధముగా అభిధయ అర్థము సిద్ధించునపుడు లక్షణ నాశ్రయింపనే యని యంటిరేని. శూద్రజాతిశబ్దమునకు త్రైవిణికేతర మనుష్యపవార్థమును లక్షణయా మీరు చెప్పలేదా? మీ అభిమతిమును సాధించుకొనుటకు రుజువైన నూతార్థము నుల్లంఘించుటలో మీకు సూత్రాచార్యోల్లంఘనదోషము లక్షణజాలముచే నివారింపబడినపుడు ఆ లక్షణజాలమే మాకు భాష్యోల్లంఘనదోషమును నివారింపజాలదా? శూద్రజాతి శబ్దార్థకరణములోని మీపక్షమువారి వంకరజీంకర వ్యాఖ్యకు మాపవృత్త శంకరవ్యాఖ్య తీసివారు.

ఒకవిశేష మున్నది. శూద్రజాతిపదమునకు రుజువైన అర్థమును మీరంగీకరించినయెడల మీవాదము తత్త్వమే కూలి వాపును. పాత్రరహితత్వ విషయములో మేము మీ అర్థమును అంగీకరించినను బాధకములేదు. మనయింటికిను వెండిపళ్ళెములలో పంచములను భోజనముపెట్ట నక్కఱలేదు. మే మంగీకరించెదము. విస్తరము లున్నవిగదా! (సశేషము).

ముప్పనవామరాజు అందు వీరాజు.

వెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన

నృదేశము

1918 సంవత్సరం

సుంచిమేము మనదేశము

నవండించుచున్న పట్టు

తో మాఫ్యాట్రీలోనే

వడుకుట, నేయట, రం

గులవేయట మున్నగుప

కులలలో వివిధరకముల

వస్త్రములపనులరంగులతో చిత్రచిత్రమైన జరిసేవా అంచులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి ఎర్రకుటు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రికవ ఆఖిలభాగై శాంగెనునన్నుప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిదేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూవ కాంక్షిభాషగారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లువ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంగ్రెసుసభము వారున్న మరయుతర ప్రజలకుడ అన్నిరకములభిదరున్నా ప్రదర్శించిరి. ఇంకనుఎండకో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టువస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగారు పట్టుకు త్రియములును ధోవతులను వర్తుగు డ్డలు కొటుగుడ్డలను తలగుడ్డలను చీరలను మున్నగురకములును ప్రదర్శించిరి. తెంగువారు అస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి"

పట్టువస్త్రములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క ఆ డెస్కును రకములను విపులముగా వ్రాయుటనల జేశము స్వదేశవస్తు పరిశ్రమలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీనభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్న పురరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము వందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాటేడే మార్కును ఇందున ప్రచురించితిమి.

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము

జనులు	ఖర్చులు
సెలవుప్రారంభము నిల్వ	40-18-10½
సామాన్యసభ్యులచందాలు	18-0-0
జిల్లాసంఘసభ్యులచందాలు	2-4-0
తెలకుస్వరాజ్యనిధి	20-0-0
రాష్ట్రసంఘమునుండి	5-0-0
తం. వే. శ్రీనివాసరావుగారివద్దనుండి	49-0-0
మండలమహాసభ ఆదాయసంఘమువారి	
వల్ల ప్రతినిధిరుసుములభాగము	21-0-0
కాంగ్రెసు ఖద్దరువిక్రయకాల సామాన్యఅమ్మకం	5-0-0
కార్యాలయం ఖర్చు అద్యాప్తవాపసు	11-0-0
ఉత్తరముల అద్యాప్తవాపసు	1-0-0
ప్రచారపు అద్యాప్తవాపసు	5-4-0
జోశాగారినుండి	400-0-0
	1,082-5-10½
విశాఖపట్టణము సంఘమువత్	401-0-0
అ. భా. సం. సభ ఆదాయసంఘము కాలాట	
సాకశాలలు	15-0-0
కార్యాలయం అద్దె	15-0-0
గురుస్తా	25-0-0
సేవకుడు	1-0-0
అమ్మ	28-0-0
నాతిపరికరములు	6-9-9
ఉత్తరములు	10-0-0
ప్రయాణములు	2-2-0
ఇతరములు	2-5-6
ప్రచారముల ధనసహాయములు	486-0-0
ప్రచారపుఖర్చులు	4-14-8
స్వపరిపాలనాకాఖ ఉపసంఘమువత్ అద్యాప్త	5-0-0
ఉత్తరముల అద్యాప్త	7-1-0
కార్యాలయము ప్రయాణముల అద్యాప్త	4-0-0
ప్రచారపు అద్యాప్త	78-0-0
సెలవునకు నిల్వ	40-12-4½
	1,082-5-10½

మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామి
తాత్కాలికకార్యదర్శి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు

1924 వ సం॥ ఆగస్టునెల కాలాట 'జనరల్ కాఖ' యొక్క ఆదాయపట్టిక

వివరములు	జను	ఖర్చు
ఖద్దరుకాఖకాత	977 18 8	1287 15 2
సాదరుకాత	0 1 8	18 7 8
అమ్మఖర్చులకాత	0 1 0	25 1 6
అఫీసుగుమస్తాల వేతనములకాత		80 0 0
ప్రతినిధులకాత		87 5 6
తపాలా తంతికాత		9 2 0
గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘముల నాల్గవ		
వంతు చందాలకాత	14 8 0	
కడుక్ల కాత	8 8 6	8 1 9
కాంగ్రెసుచట్టములకాత		6 8 0
కృష్ణజిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకుకాత	2839 9 8	1165 0 0
ప్రచారపు ఖర్చులకాత	0 4 0	62 9 6
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖద్దరు బోర్డుకాత		1000 0 0
రాజములకాత	17 8 0	14 9 0
స్వరాజ్య దర్శకములకాత	15 0 0	
కాపసభ్యులకాత	5 0 0	
జోగ్గడక బృందముకాత	100 0 0	80 0 0
అద్దెకాత		25 0 0
అనామకులకాత	100 0 0	100 0 0
గాంధీపూజానిధికాత	925 10 0	2 0 0
మోటారు ఖర్చులకాత	29 18 0	82 8 9
పైకిలు ఖర్చులకాత		21 0 6
సామాన్యకాత		1 5 0
దూదికాత	2651 5 9	2853 2 11
నూలుకాత	147 0 0	237 8 0
యేనులకాత	864 8 9	206 3 0
ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోప సంఘముకాత	55 14 0	
డిపోకాఖల లాభములకాత	58 1 0	2 9 9
బాకీలకాత	4211 8 11	7217 3 6
ఈమాసారంభమునకు చిరానిలువ	55 7 8	
ఈమాసారంభమునకు చిరానిలువ		184 0 8
		13572 0 4 - 13572 0 4

కామరాజు శోభనాచలము
కార్యదర్శిగాను.

అనంతపురంజిల్లా కలెవు

అచ్చటి ప్రజల దుస్థితి

మా అనంతపురంజిల్లా యందు యిప్పటికి నాలుగుసంవత్సరములనుండియు వర్షంబులేమిచ్చే రైతులు, జమీన్దార్లు మున్నగువారు పంటలులేక కడుదీడలే సర్కారువారికి కట్టవలసిన ల్యాండురెవిన్యూలను సహితం అచ్చటలక రాజీవామాన నివ్వువారును జప్తులవైరాల నివ్వువారునునై, కడు యిడుముల ననుభవించుచున్నారు. జమీన్దార్ శ్రోత్రియం గ్రామాల వాండ్లకు సర్కారువారు ముఖరాయివ్వడ మట్లుండ, ప్రతియేటను పన్నులను జూస్తేయిచ్చుచున్నారు. ప్రజలందరూ, పల్లె తోలును, కందమూలఫలాహారదులును తిరాత్రో కువాన సరిల భక్షకులునై, పరితపించుచున్నారు. కొందరు తమపుత్రమిత్ర కళత్రాదులను వదలి పరాయనమంత్రములను పఠించుచున్నారు. మరికొందరు తమకుండు భూములను యిండ్లువాకిండ్లు విడచి కుటుంబసహితులై విదేశంబుల కేసుచున్నారు. యిక కొందరు తమకుంగల పశుగణంబులు, స్వర్ణధామం బలంకరించినవి లోగా తేషించినవాటిని చాల తక్కువధరలకు కసాయిల కర్వణచేసి నాలుగుశాతం జీవించుచున్నారు. రైవూ మమ్మిలాగు నెండుకు వేధించెదవని హాళికారములతో భార్యాబిడ్డలను విం దింపజేయుచున్నారు. కా న నంబు న కన్నులలాడనైన భూరి లేదని యావులును లేగలునంగలాల్పులు భూవేషి సాష్టాంగము స్కృతు లర్పించుచు పశుగణంబులన్నియు పరలోకమున కేగు చున్నవి.

శబిదయమె జిల్లా అధికారులు విచారించదలచిననూ పెద్దపెద్దలొక గ్రామములకును చెల్లి విచారించి తగుసహాయ ముచేతురేగాని మాపల్లెను విచారించేవారే లేరు. రైతులు పంట లను పండించి ప్రజలను కాపాడుచుందురు. ఈ మూలము న సర్కారువారిపైకంహడ విమూల అగుచుండెను.

ఇట్టితరుణమున భాగ్యవంతులవద్దకు చెల్లి నాయనా ఒక వారంకోజల భత్యమయినా అప్పుయివ్వమని అడిగిననూకన్నను ముందు తామే చచ్చేవారివలె హస్తముల సార్లించుచున్నారు.

ఇట్టిపటున సర్కారువారైనను తకాపీపైకం యిచ్చి గాని షేమిక్వర్కులను నేమించిగాని, లంగరుఖానాలు నియ మించి అన్నంవేళిగాని, కాపాడక నిరాకరించినపైన మాపల్లెను నిరసప్రదేశంబులు కాగలవు.

ఇట్టితరుణమున జిల్లాను పొలిం చు చున్న కలెవురు శ్రీ పుషేంద్రపాయిగారు ఖద్దరు మా పల్లెలకినిభిచేసి పైకన్య ములను కనిపెట్టి తగుసహాయముచేసి ప్రాణజానము చేయమనని కోరుచున్నాను.

టి. హెచ్. చలంతిరావు,
తండ్రికుంబం, కదిరితాలూకా.

ఏలూరు వైశ్యులు

బోగము మేళములు

ది 20 ఆగస్టు 1924 సం॥ రం తారీఖున ప్రచురమైన తమ ఆంధ్రప్రతికలోబోగము మేళము విషయమై, ఏలూరునాల్ల లలో మీవిలేఖరి ఏలూరువైశ్యులు తిరిగి బోగము మేళము పెట్టించెదము విచారకరమని వ్రాశినారు.

శ్రీ జనార్దనస్వామి దేవస్థానం వద్ద గా కమిటీమెంబరు కంభంపాటి కన్నయ్యశ్రేష్ఠిగారికి ఆతల అజమాయిషీనకు అయియుండెను. బోగముమేళము పెట్టవలెనని తక్కినసభ్యుల సమ్మతిని బడయకుండగనే అయనగారు పెట్టివారు. తక్కిన సభ్యులకు బోగము మేళముపెట్టుట యిష్టములేకపోయినప్పటికి వికనుత్యముకొరకు ఓపికపట్టి వూరకుండిరి. ఏలూరువైశ్యు లలో పరస్పరవిరోధములు కలిగినసేగాని తమకు లాభములేదని కొందఱుప్రముఖులు ప్రబలప్రయత్నము గావించుచున్నారు. అది గ్రహించియే ఓపికపట్టవలసినవైనది. మంజుష్యుడంబు ఇ విధముగా జరుగజేరదని వానమిక్త. మీవిలేఖరి పూర్తిగా గ్రహించకుండా వైశ్యులు అందరు పెట్టినారని వ్రాశిండుకు చాలా విచారముగా ఉన్నది.

మానేసల్లి సూర్యనారాయణరావు.

వెల సినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0-4-0
ఈనూనెను తలకురాచిన కేలు శుభి నశించు చున్న మును వెండుకలకు హని యుండక వెండుకలు పెరుగును.
అమ్మతాంబనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

నుందరమైన పనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

ఓటిని కోరిన ప్రతి యొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలకు హా ప్రార్థితులు. సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి నిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 పుట్టులుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రు. 1-0-0 మా వద్ద ఇవి అనేక సాగవైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అర్జరచ్చిన మీరు కోరు కాలములోగా తయారు చేసి యిచ్చెదము. తరుగు హా మజూరి క్రి పవరము క్రి పలి రు. 4, 1 పలి రు. 5, 2 పలి రు. 6. ఒక అక్షరమును ఏక గ్రామింగు చేయుటకు మజూరి రు. 0-1-0 వివరములకు వ్రాసినను లేక నేరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6)

ఉప్పిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, వర్తకులు, 25 చైవాబాదు కోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

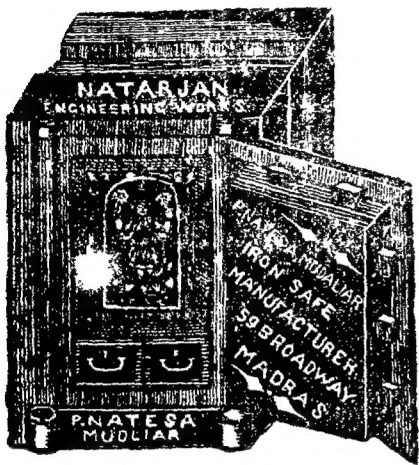
ఆంధ్రోద్యమము- మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష }... 1 8 0
అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, } 0 4 0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.
శిల్పకాముడి (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది) ... 1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శ్రీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి) 0 8 0
అత్సమచంద్రిక ... కేల 1-0-0 | సటికా ఆస్థాశిల్పచింతామణి 0-12-0
భాష్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, 7, తింటుశెట్టినిధి, మద్రాసు.

అన్నతాంజనము

నరనము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

వి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. ప్రాచీనముగా, నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాన్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజనులు, హెటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగువివిధవిధ చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, సాప్లింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. ముఖ్యరాయల్స్ షిప్, పెద్దనాయక్ షిప్, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్ధర యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈత్రములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

గోదావరి హిందూ సమాజము

వారు ప్రచురించిన

భగవద్గీత

చక్కని ముద్రణచేసినది. సుందరమైనది. సాగవైదిగోపానిషత్తులపై ముద్రితము. వెల పదిపైసలు. ఈ ముద్రణపై వచనగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సహార్థములను దెల్పుచు, ఎల్లరకు నత్యంతోపయోగకరమై యుండును. ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము.

వైపుస్తకములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.

సెంట్రల్ బుక్స్ డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

రక్తశోధి

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

2821

పిరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియు, 30,000 వైద్యులు ఒత్పకొనియు వారు, ఉన్నప్పు, పాపి అను మార్పును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండితులుగారి లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలకై బంగారము వేసిన వేలు యోగ్యతాపత్రికలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. డాక్టరు బ్రాథర్, ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ (కాన్స్టాంటిన్) ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ నైన్సు యూనివర్సిటీ ఫ్రీట్సు ఆఫ్ ఆమెరికా చి. ఎల్. ఆఫ్ డి కానిటర్ ఇన్స్టిట్యూట్ లండన్, కన్ స్టాంటిన్ కెమిస్ట్రీ, ఎస్టేబ్లిష్ మెంట్ నెం. 2 బొంబాయి:— మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను ఉపయోగించిన దానిలో క్యాన్సర్స్, క్యాన్సర్స్, అల్సర్లు, మలబద్ధకము ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, జ్వరములు, పిల్లలయ్యాడుము మొదలగువి గుణమైనవి.

(2) మ. డి. ఎల్. ఆయుర్వేదిక్, సీనియర్ సర్జన్, కానిటర్ కెమిస్ట్రీ, మైసూరు గవర్నమెంటు, మైసూరు:— మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను సేను ఉపయోగించియున్నాను. మిక్కిలి ఉజ్జానుగనున్నది.

(3) మ. జే. కే. విక్టోరియా కమిటీ విప్లవ చక్ర డిస్కం నెం. 9-41 పీథి బ్లాక్ బజారు, రంగూను. బర్మా:— మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలు, నానూ, నానూ వచ్చుచున్న రోగులకును పంపూర్ణమైన

(4) మ. లాల్ సింగ్, మి. డి. అస్టియన్ సర్జన్, సి. సి. రాజపుత్రా. కృష్టి నిచ్చినది. మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను సేను ఉపయోగించుచున్నాను. చాలవలెగానున్నది. తేలికమైనది. 12 పి. సాలనుకంతుడు బుడ్డి 18 ఫర 0.4-0, 6 బుడ్డు 1-4.0 పోస్టుకర్చు శేఖ.

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, 594) శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు. [4]

వేపచెట్టుయొక్క వంచి

గుణములు గలిగిన టాయిలెట్ అండ్ షేవధనంబంధమైన

వస్తువులు

వర్గోపబ్ధి:— కాన్స్టాంట్ ఇతర జౌమధనంబంధమైన నబ్బు లన్నిటికంటె మేలమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాడవచ్చుచున్నది. 8 బిల్లులకు పెట్టె 1 కి ఫర రు 0-12-0.

వర్గోపబ్ధి:— దంతచూర్ణము:— తేలికపల్లవతో దంతభావనము చేయుట అందరికిని తెలిసివినయ్యును. బ్రహ్మతో మర్గోపబ్ధి:— దంతచూర్ణము చేర్చి దంతభావనము చేయి. 1 కి ఫర రు 0-12-0.

బుడ్డి 10-6-0; చిన్న పాటము 1 కి 0-2-0. మర్గో పాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు వేసవలెను తగినది.

డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0. హిందూ శేవధనంబంధ హిందూ శేవధనము, ప్రముఖ శేవధనంబంధమైనది.

SRI KRISHNA BROTHER, 223 Thambu Chetty Street, MADRAS. & Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారని

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏవయస్సునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

32 మౌలముల డబ్బా 1-కి రు 1-2-0. ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారుచున్న బనీ నులు, హిందూ శేవధనమును బులోనున్నా, ఖద్దరు నూలులో నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టు, పున్నె, ప్రత్తి, వస్త్రాభరములలోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాధులకు, పిలుగా యుండే లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు శేలు) మొత్తపు ధేరమునకు, కంట్రాక్టులకు చాలా వ్యాపారపిల్ల కల్లుకేసినాము గనుక ధరిలు తెలియగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపెలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, రు 6-0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్లు, రాజాడ, దక్షిణగోదావరి. (1455)